

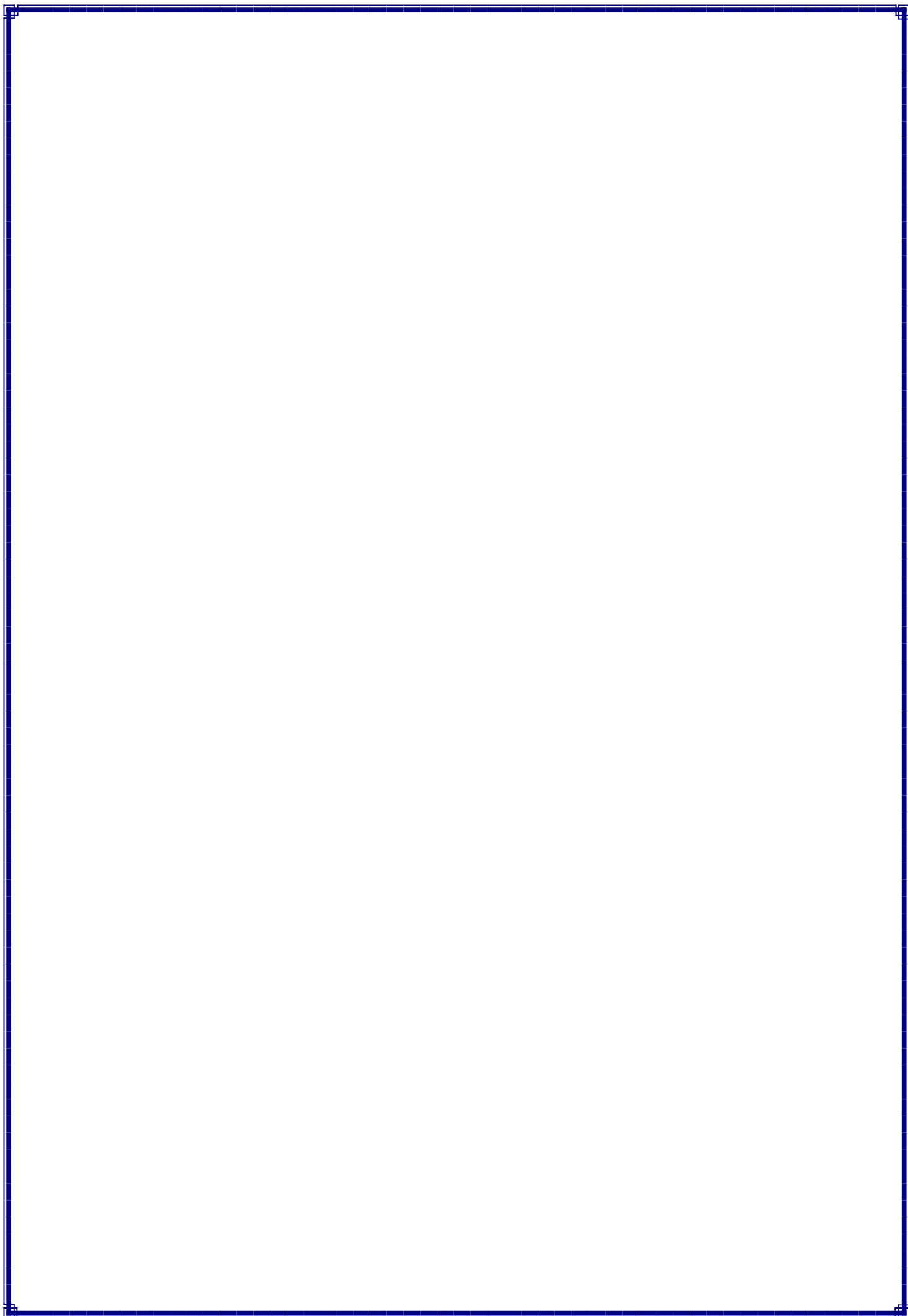
Nord-Aurdal kommune

ÅRSMELDING 2011

Foto: Jørgen Wangensteen

Avlagt av rådmannen 30.03.2012

Innholdsfortegnelse:

1	RESULTATER OG UTVIKLINGSTREKK – RÅDMANNENS OVERBLIKK	1
2	ØKONOMI.....	5
2.1	Resultat.....	5
2.2	Driftsregnskapet.....	9
2.3	Investeringsregnskapet.....	15
2.4	Balansen.....	16
2.5	Vurdering av den økonomiske situasjonen – oppsummering.....	17
3	ORGANISASJON	19
3.1	Sentrale utviklingsoppgaver	19
3.2	Arbeidsmiljø	20
3.3	Etisk standard	21
3.4	Rekruttere og beholde arbeidskraft og kompetanse	21
3.5	Lederutvikling.....	22
3.6	Tilstedeværelse	22
3.7	Lokale lønnsforhandlinger.....	23
3.8	Likestilling	23
3.9	Utvikling i antall årsverk	24
4	KOMMUNALE TJENESTER – VIRKSOMHETENE	26
4.1	Politisk og administrativ ledelse	26
4.2	Rådmannen	27
4.3	Stabsavdelingen	29
4.4	Økonomiavdelingen	30
4.5	Skole.....	32
4.6	Nord-Aurdal ungdomsskole	33
4.7	Aurdal skole	34
4.8	Fagernes skole	35
4.9	Leira skule	36
4.10	Barnehager	37
4.11	Hjemmetjenesten.....	40
4.12	Helse og omsorg.....	42
4.13	Miljøarbeid	46

4.14	NAV Valdres	48
4.15	Familiens hus.....	53
4.16	Eiendom og kvalifisering	55
4.17	Teknisk drift	59
4.18	Areal og næring	63
4.19	Kultur og service	66
5	INVESTERINGER	70
6	VEDLEGG I: INTERKOMMUNALT SAMARBEID	78
6.1	Pedagogisk – psykologisk tjeneste i Valdres (PPTV)	78
6.2	Interkommunal barneverntjeneste i Valdres.....	81
6.3	Interkommunal legevakt, Distriktsjordmortjeneste og Valdres lokalmedisinske senter (VLMS)	84
6.4	Felles kvalifiseringstjeneste	87
6.5	Valdres brannforebyggende avdeling	89
6.6	Innkjøp Valdres	91
6.7	Forsikringsordningen for kommunene i Valdres (FOKVA)	93
6.8	Interkommunal arbeidsgiverkontroll	95
6.9	Skatteoppkreveren for Valdres	96
6.10	IKT Valdres	96
7	VEDLEGG II.....	99
7.1	Organisasjonskart.....	99
7.2	Om kommuneregnskapet.....	99

Nøkkeltall

	Enhet	2011	2010	2009	2008
Økonomi					
Netto driftsresultat	mill kr	32,8	23,6	13,5	5,9
Netto driftsresultat	%	6,6	5,1	3,1	1,4
Regnskapsmessig mindreforbruk	mill kr	18,2	34,3	23,3	4,3
Disposisjonsfond	mill kr	67,8	31,0	15,1	23,3
Disposisjonsfond	%	13,7	6,8	3,4	
Lånegjeld	mill kr	265,8	277,2	296,5	256,1
Lånegjeld	%	53,7	60,5	67,1	62,2
Lånegjeld, korrigert ¹	mill kr	295,0			
Lånegjeld, korrigert	%	59,6			
Ansatte					
Antall fast ansatte pr. 31.12		622			
Aktive årsverk pr. 31.12		521	525	540	540
Gjennomsnittlig stillingsstorleik		75%	67%	70%	
Gjennomsnittsalder	år	46,8	46,6	46,6	
Likelønnsprosent ²		99%	98,2%	98,0%	
Sjukefravær		9,9	9,2	9,7	9,6
Folketall					
Folketall (31.12)		6 428	6 402	6 415	6 451
Næringsliv					
Detaljhandel, omsetning pr innb. ³	kr		137 113	136 836	132 919
Gjestedøgn i hotell		77 370	83 605	101 973	122 855
Gjestedøgn i camping, hyttegrennd		156 645	177 411	176 224	177 422
Mjølkeproduksjon, mjølkekyr	ant	1 087	1 078	1 126	1 138
Avvikning	m ³		37 409	27 633	42 670

¹ Her er faktisk lånegjeld korrigert (økt) med udekket finansiering i investeringsregnskapet på 29,2 mill. kr.

² Likelønnsprosent: Gjennomsnittlig lønn for kvinner i prosent av gjennomsnittlig lønn for alle ansatte.

³ Kilde: SSB. Ekskl. motorkjøretøyer og bensin. Ekskl. mva

1 Resultater og utviklingstrekk – rådmannens overblikk

2011 var et stabilt år for Nord-Aurdal kommune på administrativ side. På politisk side fikk kommunen gjennom valget sin første kvinnelige ordfører. Kommunestyret ble kraftig forynget. Yngste representant er 20 år. I gjennomsnitt er kommunestyret 5 år yngre enn det forrige kommunestyret var da det tiltrådte.

Dette dokumentet er både en årsberetning og en årsrapport. Årsregnskap og årsberetning skal til sammen inneholde pliktig informasjon etter lov og forskrift⁴. Årsberetningsstoffet framgår av kapittelet ”2 Økonomi” fra s. 53 og av kapittelet Organisasjon, avsnittene ”3.8 Likestilling” s. 23 og ”3.3 Etisk standard” s. 21. Årsmeldingen rapporterer på budsjettet for 2011. Rådmannen er i tillegg opptatt av å vise hvordan politiske vedtak er fulgt opp. Årsmeldingen rapporterer derfor på alle hovedprioriteringer som framgår av budsjettet for 2011 og på alle kommunestyrevedtak i 2011 som fordrer administrativ oppfølging.

1.1.1 Lokalsamfunnet

Primærnæringene er sentrale i Nord-Aurdal, særlig for inntrykket av landskapet og for sysselsettingen i bygdene. Det er gledelig at avirkningen i skogsbruket i 2011 tok seg opp igjen til det den var ved forrige topp 2008, selv om den fortsatt er mindre enn tilveksten.

Nord-Aurdal er en handelskommune og har i flere år ligget i øverst i omsetning på handel per innbygger. Nord-Aurdal ble i 2011 nr. 12 på NHOs attraktivitetsbarometer. I nærings-NM kom Valdres på 56. av 82 plasser, mens Nord-Aurdal var 11. beste kommune i næringstetthet. Et offensivt næringsliv, god kommunal tilrettelegging, et sterkt regionsenter og en stor hyttebefolkning som legger handelen sin hit, ligger bak disse tallene. Prisnivået på næringstomter og leiligheter i Fagernes bekrefter at regionsenteret er svært attraktivt og anses som et sted det er verdt å satse.

Kommunen bidrar til næringsutviklingen gjennom deltakelsen i Valdres Næringshage og Valdres Natur- og Kulturpark, gjennom bidrag til Valdres Destinasjon og gjennom byutviklingsprosjektet. Det er likevel først og fremst gjennom areal- og samfunnsplanlegging og bygging og vedlikehold av infrastruktur at kommunen bidrar til næringsutvikling.

I 2011 vedtok kommunestyret i sak KS-28/11 å øke støtten til Valdres Natur- og Kulturpark, byutviklingsprosjektet anla gangvei langs Neselve mellom gangbrua og Fagernes Camping, og administrasjonen bearbeidet de om lag 200 innspillene som foreligger til revisjonen av kommuneplanens arealdel.

Folketallet i Nord-Aurdal økte med 26 personer til 6 428 i 2011, etter to år med nedgang. Dette er svært positivt, selv om ett år er for lite til å skulle avlese en trend. Det er å håpe at økningen blir vedvarende. Det vil i tilfelle være av interesse å se på om det er noen sammenheng mellom folketallsutviklingen og utviklingen av nye boliger i tettstedene i form av leilighetsbygg, i bygdene gjennom en imøtekommende praksis med hensyn til deling av landbrukseiendom og i hytteområdene gjennom imøtekommende bruksendingsregler.

⁴ Kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner samt kommunal regnskapsstandard nr. 6.

1.1.2 Kommuneøkonomi

En sunn kommuneøkonomi er en forutsetning for produksjon av gode tjenester. En utfordring kommunene har, er at de gjennom en årrekke er blitt pålagt nye oppgaver, uten at overføringene fra staten har økt tilsvarende. Like utfordrende er nok en detaljert og fragmentert statlig styring, jf kommunestyrets høringsuttalelse i KS-05/11.

En sunn kommuneøkonomi krever i likhet med privatøkonomien og økonomien for næringsdrivende at forholdet mellom inntekter, drift og investeringer er bærekraftig over tid. Dette måles ved å se kommunens brutto driftsinntekter opp mot netto driftsresultat, disposisjonsfond, lånegjeld og investeringsutgifter.

Et netto driftsresultat betyr at driftsinntektene er større enn driftsutgiftene. Over tid er det nødvendig for å få rom for investeringer. Fylkesmannen har satt som mål at netto driftsresultat over tid bør ligge på minst 3-5% av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat for Nord-Aurdal kommune var i 2011 på 32,8 mill. kr. Det utgjør 6,6% av brutt driftsinntekter. Dette er svært bra og plasserer kommune som nr. 6 i Oppland og nr. 28 i landet.

Disposisjonsfondet ble vesentlig styrket i 2011 og økte til 67,8 mill. kr. Det utgjør 13,7% av brutto driftsinntekter. Fondet bør utgjøre 15% av brutto driftsinntekter. Dersom driftsresultatet fra 2011 blir satt av til disposisjonsfondet, vil dette målet bli nådd.

Lånegjelda er 266 mill. kr, og utgjør 53,7% av brutto driftsinntekter. Lånebelastningen er ikke spesielt høy, men vil øke kraftig ved gjennomføringen av investeringsprogrammet som ligger i gjeldende økonomiplan.

De gode økonomiske resultatene for 2011 gjør kommune bedre i stand til å møte de økonomiske utfordringene som investeringsprogrammet og tjenesteproduksjonen framover innebærer.

Det er en del eksterne forhold som bidrar til at resultatet er blitt så godt. Marginene har vært på kommunens side når det gjelder lønnsvekst, pensjonskostnader, kraftinntekter, skatteinntekter og rammeinntekter samt hvordan overgangen til rammefinansiering av barnehager har slått ut.

Det er likevel to interne forhold som er helt avgjørende for det gode resultatet. For det første er det kommunestyret, som vedtok et ansvarlig budsjett for 2011, basert på nøkterne forutsetninger og en tilpassing av driften til de økonomiske rammene kommunen har. For det andre er det virksomhetslederne, som sammen med medarbeiderne i sum har drevet de virksomhetene i samsvar med budsjett.

1.1.3 Organisasjon og organisasjonsutvikling

Året 2011 var preget av aktiv organisasjonsutvikling, både internt i Nord-Aurdal kommune og interkommunalt med Nord-Aurdal som vertskommune.

Den vesentligste interne organisasjonsutviklingen i 2011 ble gjort gjennom arbeidet med etableringen av Nord-Aurdal barneskole. Dette har tatt stor kapasitet i rådmannskontoret og i Aurdal, Leira og Fagernes skoler.

Utredning av ny organisering av NAV Valdres ble gjennomført første halvår og tilrådte etablering av NAV Valdres i en vertskommunemodell med Nord-Aurdal som vertskommune etter kommuneloven § 28. Siste kommunestyrevedtak om dette forelå i november. Det er da temmelig imponerende at ny organisasjon lot seg gjennomføre med virkning fra 1. januar 2012.

Skatteoppkreveren i Valdres ble etablert 1. november 2011. Denne felles tjenesten er organisert etter kommuneloven § 27 med Nord-Aurdal som arbeidsgiver for medarbeiderne. Samlokaliseringen med Skatt Øst på Leira gjør at Valdres har fått sitt *Skattens hus*.

Kommunen har fokus på etikk. Kommunen har etiske retningslinjer. En medarbeider tok i 2011 en Master i verdibasert ledelse. Retningslinjer for etiske anskaffelser vil bli utarbeidet av felles innkjøpskoordinator i Valdres.

Sykefraværet har siden 2003 ligget på gjennomsnittlig ca. 10%. I 2011 steg det med 0,6 prosentpoeng til 9,9%. Det arbeides løpende med sykefraværet, blant annet etter den nye avtalen om Inkluderende Arbeidsliv og lovendringer 1. juli 2011. Sykefraværprosjektet *Raskt tilbake* ble etablert i 2011.

1.1.4 Den kommunale tjenesteytingen

Vedtaket i skolesaken våren 2010 innebærer at et flertall av virksomhetene arbeider intenst fram mot åpningen av én kommunal barneskole og kulturskolen under ett tak høsten 2012. Stikkord er nybygg, grunnnerverv, reguleringsplan, trafikkavviklingsplan, bygging av en kultur og organisasjon, rekruttering av ledelse. Innenfor den ordinære grunnskoledriften er det hyggelig å merke seg arbeidet at trivselsprogrammet synes å ha en god effekt samt at Leira skole gikk til topps i Oppland i konkurransen *Vis med avis*.

Barnehagene har hatt et stabilt år, etter år med omfattende strukturelle endringer.

På helse, omsorg og velferdsområdet var også 2011 preget av planlegging og utredning av framtidige omstillinger. Innføringen av *Samhandlingsreformen* 1. januar 2012 stiller store krav til forberedelsene i kommunene. På regionalt nivå tok disse forberedelsene store steg videre i og med inngåelsen av en intensjonsavtale mellom Valdreskommunene om etablering av en intermediæravdeling i Valdres lokalmedisinske senter og sluttrapporten fra Regionalt helseprosjekt, delprosjekt 1.

Også i 2011 har Nord-Aurdal kommune satset på kultur. Biblioteket ble tilført ressurser slik at det igjen kunne holde lørdagsåpent, Kvitvella kino hadde sitt første driftsår som digitalisert og økte besøkstallet med over 35%, Valdres Sommersymfoni kunne gjennomføres med et av landets beste flygel. Særlig satser Nord-Aurdal på kulturskolen, der mer enn hver fjerde elev i grunnskolen deltar.

I den administrative planleggingen av 2012 besluttet rådmannen at stikkordet for året skulle være *begeistring*. Hittil er det blitt arbeidet med stikkordet i medarbeidersamtaler, personalmøter og i denne årsmeldingen. Resultatet av det er boksene med *Suksesshistorier* i avsnittene til hver av virksomhetene.

Les om *Rekruttering og kompetanseutvikling i ledersjiktene*, Stabsavdelingens innsats for *Papirløse politikere*, *Skattefolket samlet seg* under Økonomiavdelingen, *Suksessfull*

skolemusical ved NAUS, Samarbeid på tvers ved Aurdal skole, Trivsel og tillit ved Fagernes skole, Vis med avis ved Leira skule, Glede og mestring i fokus i barnhagene, Omsorg ved livets slutt i Hjemmetjenesten, Positivitet i hverdagen i Helse og omsorg, Kongsvegen bofellesskap i Miljøarbeid, Økonomiteam og ungdomskontakt i NAV, Trygghet med tverrfaglig team i Familiens hus, Vellykket integrering i Eiendom og kvalifisering, Verdifull vannkvalitet hos Teknisk drift, Løsningsfokusert og samarbeidsvillig i Areal og næring og Velkomne verdensstjerner hos Kultur og service! La deg begeistre over Nord-Aurdal kommune!

2 Økonomi

Kommunens regnskap består av driftsregnskap, investeringsregnskap og balanse.

2.1 Resultat

Nord-Aurdal kommune har et godt økonomisk resultat for 2011.

Netto driftsresultat er på 32,8 mill. kr, som utgjør 6,6% av brutto driftsinntekter. Netto driftsresultat er et av de viktigste resultatmålene i kommunal økonomi. Det bør (bl.a. i følge tilrådning fra fylkesmannen) over tid utgjøre minimum 3 – 5% av brutto driftsinntekter. Nord-Aurdal kommune er 6. beste kommune i Oppland rangert etter netto driftsresultat og nr. 28 i landet i 2011.

Det regnskapsmessige mindreforbruket er på 18,2 mill. kr.

Brutto driftsresultat er på 32,4 mill. kr som utgjør 6,5% av brutto driftsinntekter.

Disposisjonsfondet er på 67,8 mill. kr, som utgjør 13,7% av brutto driftsinntekter. Dette er en vesentlig forbedring fra tidligere år. Disposisjonsfondet bør likevel økes for å gjøre kommunen mer robust mot uforutsette endringer, fondet bør utgjøre 15% av brutto driftsinntekter.

Lånegjelda er 266 mill. kr, som utgjør 53,7% av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er på nivå med gjennomsnittet i Oppland, men vesentlig under kommunegruppa og landet. Lånegjelda ved årsskiftet er kunstig lavt fordi låneopptak er utsatt. Korrigert for dette er lånegjelda 295 mill kr.

Tabellen nedenfor viser utviklinga i driftsresultat for kommunen.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Brutto driftsresultat	3 009	25 529 ⁵	6 096	11 567	14 125	25 592	32 357
Brutto driftsresultat	0,9%	6,8%	1,5%	2,8%	3,2%	5,6%	6,5%
Netto driftsresultat	7 043	25 287	3 236	5 854	13 512	23 563	32 833
Netto driftsresultat	2,0%	6,7%	0,9%	1,4%	3,1%	5,1%	6,6%
Regnskapsmessig mer/-mindreforbruk	5 651	18 973	14 053	4 305	23 292	34 337	18 154
Regnskapsmessig mer/-mindreforbruk	1,6%	5,0%	3,7%	1,04%	5,3%	7,5%	3,7%

Tall i 1000 kr, prosent er prosent av brutto driftsinntekter.

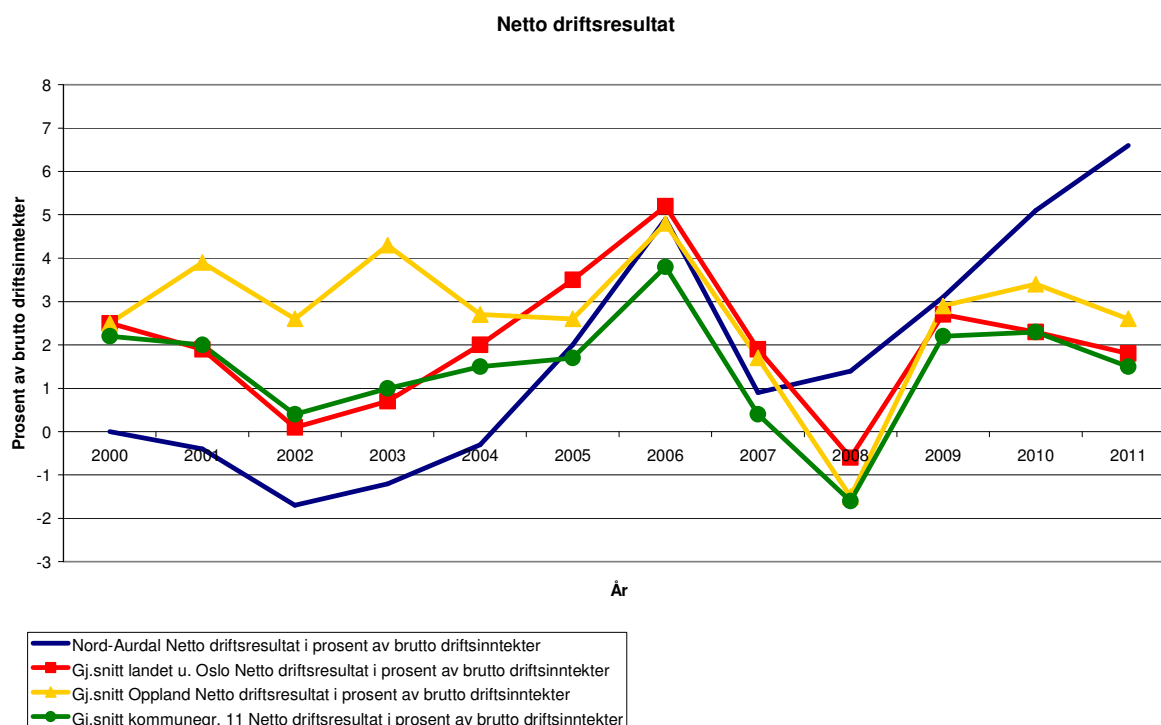
Det er gjort noen endringer etter at kommunen rapporterte foreløpige regnskapstall til KOSTRA. Det er derfor en differanse mellom resultatet i regnskapet og i de foreløpige

⁵ Inntekter fra salg av andels- og konsesjonskraft ble t.o.m. 2005 feilaktig ført som finansinntekt. Denne inntekten har dermed ikke vært med i brutto driftsresultat. Beløp ført på denne posten var for 2006 kr 8 671 554.

KOSTRA-tallene. I meldinga blir det likevel brukt KOSTRA-tall der en sammenligner kommunen med andre kommuner.

Netto driftsresultat

I figuren nedenfor er det vist utvikling i netto driftsresultat for kommunen sammenlignet med andre kommuner. Figuren viser at resultatene i perioden 2000 – 2004 var svake og vesentlig lavere enn grupper av kommuner det er naturlig å sammenligne med. Fra og med 2005 følger resultatet for Nord-Aurdal resultatene i kommunene ellers. Resultatet i 2008 og i 2010 er bedre enn kommunene en sammenligner med. I 2009 og 2010 ligger netto driftsresultat i det anbefalte intervallet på 3 – 5% av brutto driftsinntekter. Resultatet for 2011 er bedre enn i sammenligningskommunene.

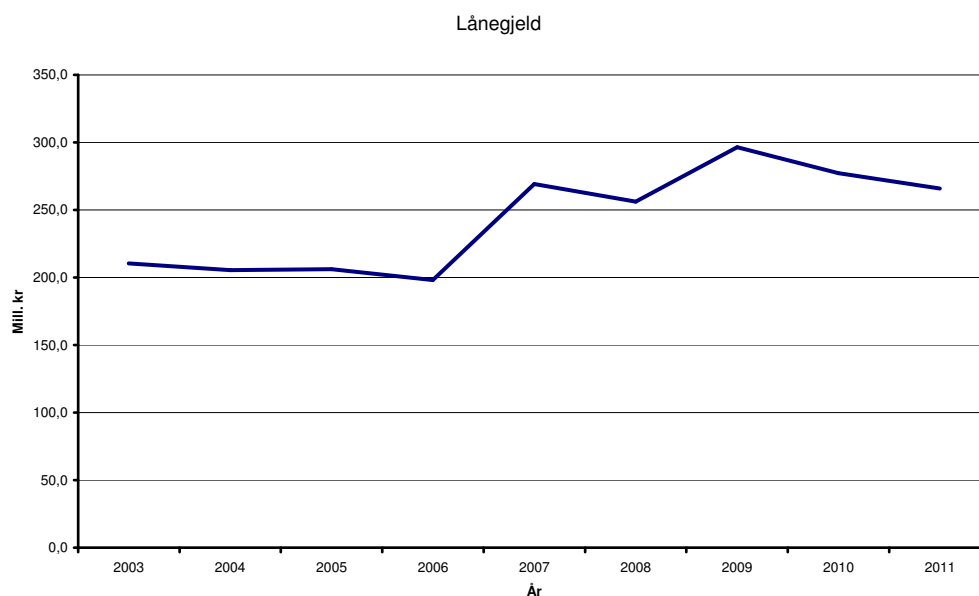
Figur: Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter i åra 2000 – 2011 for Nord-Aurdal, kommunegruppe 11, Oppland og landet utenom Oslo. Kilde: KOSTRA.

For å gi et riktigst mulig bilde av det økonomiske resultatet bør netto driftsresultat korrigeres for bruk og avsetning til bundne fond og for uvanlige inntekter. Med slike korreksjoner er netto driftsresultat i 2011 på 28,9 mill. kr som utgjør 5,8% av brutto driftsinntekter⁶.

⁶ Jamfør Årsregnskap 2011, note 16.

Lånegjeld

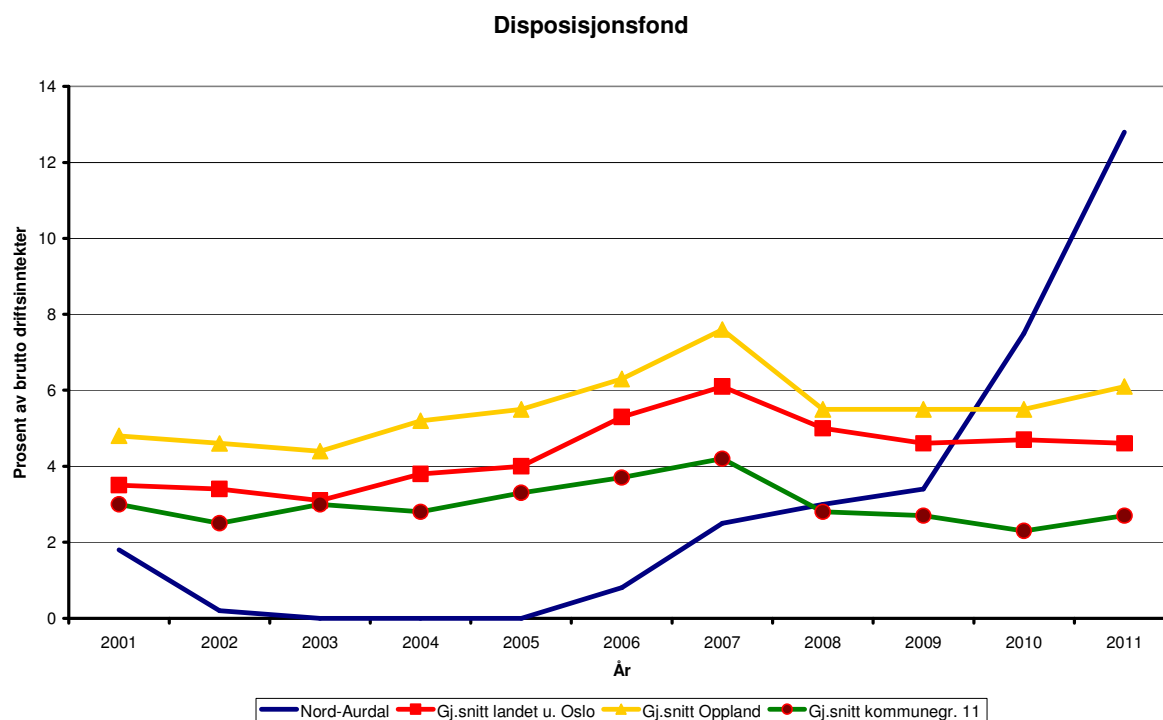
Neste figur viser utvikling i lånegjeld for kommunen.

Figur: Utvikling i lånegjeld, mill. kr.

Disposisjonsfond

Figuren nedenfor viser utvikling i disposisjonsfond i Nord-Aurdal og i grupper av sammenlignbare kommuner. Figuren viser at Nord-Aurdal fram til 2007 har hatt små avsetninger på disposisjonsfond, avsetninger som har vært vesentlig lavere enn andre kommuner. Ved utgangen av 2011 er avsetningene vesentlig høyere enn snittet av andre kommuner.

I økonomiplanen for 2012 – 2015 er det vist til at disposisjonsfondet bør være på minst 15% av brutto driftsinntekter for å gjøre kommunen mer robust for å takle endringer. Det er videre vist til at det høye investeringsnivået tilsier at disposisjonsfondet burde ligge over 15%.

Det kan være grunn til å ha større disposisjonsfond dersom det er stor usikkerhet knyttet til kommunens økonomi framover, dersom en vet om endringer som vil belaste økonomien vesentlig eller en står overfor en vesentlig økning i kapitalkostnader. Sterk vekst i lånegjelda sammen med forventet renteoppgang er forhold som tilsier at Nord-Aurdal kommune bør ha solide disposisjonsfond.

Kommunen har akkumulerte premieavvik på 16,5 mill. kr. Dette er en akkumulert differanse mellom betalt pensjonspremie og beregnede pensjonskostnader. Premieavviket skal belastes framtidige regnskap som en kostnad. Dette forholdet tilsier at kommunen gjerne bør ha en egen avsetning og at denne avsetningen er på 16,5 mill. kr.

Økonomisk resultat sammenlignet med andre kommuner

Tabellen nedenfor viser de samme resultatmålene også sammenlignet med noen andre enkeltkommuner i 2011.

Tabell: Økonomisk resultat sammenlignet med andre kommuner og kommunegrupper (KOSTRA)⁷.

Økonomisk resultat	Nord-Aurdal 2009	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør-Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune-gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3,2	5,6	6,5	-1,1	6,1	-1,1	1,2	2,2	1,7
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3,1	5,1	6,6	-0,8	4,7	0,7	-0,1	1,5	1,8
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	21,8	20,7	15,3	14,3	21,4	15,4	51,4	19	22
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	3,4	6,8	12,8	7,1	2,3	4,1	7	2,7	4,7
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	53,6	51,3	47,5	45,3	49,2	61,3	56,8	70,1	65
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	36 913	36 707	36 555	30 902	39 782	46 031	34 344	47 743	41 402

⁷ Tallet for disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter er her 12,8% mens endelig regnskap viser 13,7%. Avvikene skyldes noen rettinger i endelig regnskap i forhold til det foreløpige regnskapet som er rapportert til KOSTRA i den første, foreløpige rapporteringa.

2.2 Driftsregnskapet

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	16 334 637	14 670 000	14 670 000	16 776 434
Andre salgs- og leieinntekter	72 004 790	56 327 000	54 403 000	62 391 989
Overføringer med krav til motytelse	73 821 221	25 940 000	25 660 000	78 607 432
Rammetilskudd	144 723 236	141 873 000	141 873 000	100 888 512
Andre statlige overføringer	31 139 449	27 927 000	27 927 000	37 882 001
Andre overføringer	5 501 457	1 040 000	1 040 000	3 836 861
Skatt på inntekt og formue	120 036 341	120 358 701	126 785 000	128 473 497
Eiendomsskatt	22 582 892	22 500 000	22 500 000	20 737 065
Andre direkte og indirekte skatter	8 555 534	8 358 299	1 932 000	8 296 345
Sum driftsinntekter	494 699 557	418 994 000	416 790 000	457 890 136
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	267 001 514	243 953 508	241 698 000	252 067 313
Sosiale utgifter	47 828 834	50 714 823	52 118 000	45 774 383
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	64 867 543	58 967 732	55 300 000	68 252 256
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	38 102 402	29 839 168	28 673 000	23 475 993
Overføringer	26 418 554	13 668 000	14 465 000	27 090 763
Avskrivninger	18 456 166	15 000 000	15 000 000	15 637 335
Fordelte utgifter	-332 093	467 000	467 000	0
Sum driftsutgifter	462 342 921	412 610 231	407 721 000	432 298 043
Brutto driftsresultat	32 356 636	6 383 769	9 069 000	25 592 093
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	6 114 292	4 550 000	4 550 000	5 439 356
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	203 657	170 000	100 000	172 501
Sum eksterne finansinntekter	6 317 949	4 720 000	4 650 000	5 611 857
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	9 795 286	9 950 000	9 950 000	10 259 827
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	14 278 000	14 278 000	14 278 000	12 878 272
Utlån	224 201	200 000	200 000	140 516
Sum eksterne finansutgifter	24 297 487	24 428 000	24 428 000	23 278 615
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-17 979 538	-19 708 000	-19 778 000	-17 666 759
Motpost avskrivninger	18 456 166	15 000 000	15 000 000	15 637 335
Netto driftsresultat	32 833 264	1 675 769	4 291 000	23 562 669
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	34 337 135	34 337 135	0	23 291 503
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	4 728 880
Bruk av bundne fond	7 148 719	2 905 832	2 331 000	12 046 069
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	41 485 854	37 242 967	2 331 000	40 066 453
Overført til investeringsregnskapet	10 986 126	0	0	616 774
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	36 883 691	36 876 736	4 500 000	20 598 317
Avsatt til bundne fond	8 294 930	2 042 000	2 122 000	8 076 896
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum avsetninger	56 164 747	38 918 736	6 622 000	29 291 987
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	18 154 370	0	0	34 337 135

Regnskapet for 2011 viser samla brutto driftsutgifter på 462 mill. kr. Dette er 50 mill. kr over budsjett. Brutto driftsutgifter har økt med 30 mill. kr og 7,0% fra 2010.

Regnskapet for 2011 viser samla brutto driftsinntekter på 495 mill. kr. Dette er 76 mill. kr bedre enn budsjett. Brutto driftsinntekter har økt med 38 mill. kr og 8,0% fra 2010.

Det er noen forhold som gjør at både utgifter og inntekter systematisk blir høyere i regnskapet enn i budsjettet. Metoden for budsjettering av kompensasjon merverdiavgift og av refusjon sykepenges er to viktige forhold.

Både inntekter og utgifter i driftsregnskapet er 20 mill. kr større i regnskapet enn i budsjettet grunnet ordningen med kompensasjon for merverdiavgift. Kommunen budsjetterer ekskl. merverdiavgift. Dette er heller ingen kostnad for kommunen grunnet kompensasjonsordningen. Avgiften blir imidlertid regnskapsført både på inntekts- og utgiftssida. Den bidrar derfor vesentlig til at både brutto utgifter og brutto inntekter i regnskapet er høyere enn i budsjettet, men uten at det gir resultatvirkning.

Også budsjetteringsmåten på lønn bidrar til at inntekter og utgifter er større i regnskapet enn budsjettet. Det budsjetteres uten inntekt i form av refusjon sykepenges og nesten uten budsjett for vikarer ved sykefravær. Ved slik fravær kan inntektene i form av refusjon brukes til å lønne vikarer. I 2011 var samla refusjon sykepenges på 18,5 mill. kr.

Kommunens samla lønnskostnader (inkl. sosiale utgifter) er på 315 mill. kr.

2.2.1 Viktige faktorer bak resultatet

De viktigste faktorene bak driftsresultatet er:

- økonomisk resultat i virksomhetene som er godt i samsvar med budsjett
- avsatte reserver som ikke fullt ut er brukt
- høyere inntekter enn budsjettet

Virksomhetene

Den løpende drifta i de ulike virksomhetene har vært drevet godt i samsvar med budsjett. Virksomhetene utenom staben⁸ har et brutto budsjett på 417 mill. kr og et merforbruk på bare 0,5 mill. kr.

I dette ligger det et forbruk som er 1,9 mill. kr høyere enn budsjett i Hjemmetjenesten. Dette skyldes i hovedsak større kostnader enn budsjettet til brukerstyrt personlig assistent. Videre er det et merforbruk på 1,4 mill. kr i Helse og omsorg, dette er i hovedsak høyere lønnskostnader på Aurdalsheimen.

På den andre siden er det merinntekter i virksomheten Tekniske tjenester. Inntektene fra årsavgifter og tilkoblingsavgifter er 1,0 mill. kr høyere enn budsjettet. Videre er det inntektsført negative dekningsgradsavsetninger (vann og avløp) på 1,2 mill. kr.

De økonomiske resultatene i virksomhetene og de viktigste avvikene i driftsregnskapet for disse er omtalt under hver virksomhet.

⁸ I staben inngår virksomhetene rådmannskontoret, stabsavdelingen og økonomiavdelingen.

Bruk av avsatte reserver

I budsjettet er det satt av 10,9 mill. kr for å dekke lønnsvekst gjennom året. Faktisk lønnsvekst gjorde det ikke nødvendig å nytte hele avsetningen og det er derfor et mindreforbruk her på 3,6 mill. kr⁹.

Det ble videre budsjettert med en avsetning på 5,1 mill. kr grunnet usikkerhet om hvordan rammefinansieringa av barnehagene ville slå ut. 3,6 mill. kr av denne avsetningen er ubenyttet.

I budsjettet er det en reservepost på 800.000 kr som rådmannen disponerer for å dekke uforutsette utgifter. En liten del av denne er benyttet slik at mindreforbruket her er på 0,6 mill. kr.

Pensjon

Betalt pensjonspremie i 2011 er 35,5 mill. kr¹⁰.

I regnskapet skal det føres en beregnet pensjonskostnad som vil avvike fra betalt pensjonspremie. I 2011 er denne pensjonskostnaden 32,3 mill kr. Differansen mellom beregnet pensjonskostnad og faktisk betalt premie betegnes årets premieavvik og er for 2011 -3,2 mill. kr. Dette framkommer som en inntekt i regnskapet for 2011 og blir ført som en kostnad med 1/10 hvert av de neste 10 år. En andel av tidligere års akkumulert premieavvik blir kostnadsført i regnskapet, for 2011 utgjør dette 1,5 mill. kr. Netto gir disse to forholdene en ubudsjettert inntekt på 1,7 mill kr.

I budsjettet er det avsatt 2,7 mill. kr ut over forventet kostnad til pensjoner for å ta høyde for usikkerhet i budsjettering av pensjon. Av denne avsetningen dekker 1,4 mill. kr at pensjonskostnadene utenom premieavviket er høyere enn budsjett. Resterende avsetning 1,3 mill kr er ubenyttet.

Samla gir dette et mindreforbruk på 3,0 mill kr på pensjonsområdet.

Inntekter

Kommunen har hatt kraftinntekter på 5,0 mill. kr over budsjett. Dette skyldes høye strømpriser i 2011 og en etterbetaling på 2,8 mill. kr fra Oppland Energi AS.

Kommunen fikk en merinntekt på 2,5 mill. kr samla for skatt og rammetilskudd.

⁹ Inkl. arbeidsgiveravgift.

¹⁰ Jfr. Årsregnskap 2011, note 2. Dette omfatter både KLP og SPK. Beløpet inkluderer den delen av pensjonspremien som arbeidstakerne betaler gjennom trekk fra lønn (2%), 4,4 mill. kr i 2011. Beløpet inkluderer også betalt pensjonspremie for tilsatte i Valdres natur- og kulturpark, 0,6 mill kr. Samla utgjør dette 4,9 mill. kr.

Viktige faktorer bak resultatet – oppsummering

Det regnskapsmessige mindreforbruket er 18,2 mill. kr. Dette kan i det alt vesentlige forklares med følgende forhold:

- virksomhetene (utenom stab), merforbruk 0,5 mill. kr
- avsatte reserver, mindreforbruk - 7,8 mill. kr
- pensjon, mindreforbruk - 3,0 mill. kr
- kraftinntekter, merinntekter - 5,0 mill. kr
- skatt og rammeinntekter, merinntekter - 2,5 mill. kr

2.2.2 Finansområdet

Skatt og ramme

Kommunen mottar inntekter gjennom rammetilskudd og andel av skatt på inntekt og formue utlignet i kommunen. Inntektssystemet jevner i vesentlig grad ut inntektene mellom skattesterke og –svake kommuner gjennom inntektsutjevningen.

Nord-Aurdal kommune hadde i 2011 inntekter i form av rammetilskudd og skatt som samsvarte svært godt med budsjett. Inntektsutjevningen ga vesentlig større inntekter enn budsjettet. Samla ble disse inntektene 2,5 mill. kr bedre enn budsjettet, se tabell nedenfor. Dette skyldes en vesentlig høyere skatteinngang nasjonalt enn det som lå til grunn i statsbudsjettet.

	Regnskap 2 011	Budsjett 2011	Avvik
Rammetilskudd	-133 714	-133 582	-132
Inntektsutjevning	-11 009	-8 291	-2 718
Skatt på inntekt og formue	-120 036	-120 359	322
Sum skatt og ramme	-264 759	-262 232	-2 528

Tall i 1000 kr.

Avdrag

Kommunen har betalt 14,3 mill. kr i avdrag. Dette er 0,6 mill. kr mer enn det som er beregnet som lovens minste tillatte avdrag. Å betale avdrag ut over minstekravet reduserer lånegjelda noe og gir derfor reduserte rente- og avdragsutgifter framover. Dette er en økonomisk fornuftig tilpasning til at kommunen står overfor store investeringer. Det er videre i samsvar med den politikken kommunestyret la på dette i de to sist vedtatte økonomiplaner.

Eiendomsskatt

Kommunen har 22,6 mill kr i inntekter fra eiendomsskatt, fordelt med 11,0 på verk og bruk og 11,6 i alminnelig eiendomsskatt. Dette er svært godt i samsvar med budsjett (22,5 mill. kr).

Renter og renteinntekter

Kommunen hadde i 2011 rentekostnader på lån på 9,8 mill. kr, kostnadene var så vidt i underkant av budsjett.

Kommunen hadde renteinntekter 3,9 mill. kr som er 0,5 mill. kr bedre enn budsjett. I dette inngår rente på ansvarlig lån til Valdres energi AS er 1,236 mill. kr. Det har en fast rente på 10 år der det ikke vil være avvik mellom regnskap og budsjett.

Kraftinntekter

Kommunen har kraftrettigheter på 30 GWh. Dette er konsesjonskraft og avtalekraft som kommunen kjøper til sjølkost og selger i markedet. Kommunen hadde i 2011 inntekter før skatt på 12,4 mill. kr på salg av denne kraften.

I opprinnelig budsjett var inntekten budsjettert til 4,8 mill. kr Budsjettet ble ved revisjon økt til 6,7 mill. kr. Inntektene er derfor 5,7 mill. kr over budsjett.

Det positive resultatet skyldes to forhold, en etterbetaling fra Oppland Energi AS og høye strømpriser.

Nord-Aurdal kommune fikk i 2011 en etterbetaling på 2,8 mill. kr for årene 2006 – 2010 fra Oppland Energi AS (OE). Dette var et resultat av rettskraftig dom i lagmannsretten mellom Vang kommune og OE med Nord-Aurdal, Øystre Slidre og Vestre Slidre kommune som partshjelpere. Kommunene fikk i dommen delvis gjennomslag for at visse skatter skal ut av beregningen av sjølkost på den krafta kommunene kjøper av OE.

Kommunen mottok etterbetalingen under den eksplisitte forutsetning at det i dette ikke lå noen aksept i den måten OE hadde anvendt dommen på i beregningen av etterbetalingen. Kommunene og OE var ved utgangen av 2011 ikke enige om hvordan beregning av selvkost skal gjøres som følge av dommen. Fordi partene ikke er enige om dette, knytter det seg usikkerhet både til endelig fastsettelse av etteroppgjøret og til framtidige inntekter. Kommunene har benyttet advokatfirmaet Lund & co i denne saken og hatt kostnader i 2011 knyttet til dette.

Den andre årsaken til merinntekter er høye strømpriser i 2011. I gjennomsnitt har kommunen oppnådd en pris på 42,9 øre/kWh på krafta som er solgt mens en har betalt 11,1 øre/kWh for krafta. Dette har gitt en netto salgsinntekt på 9,3 mill. kr¹¹.

Det er i regnskapet satt av kr 1 084 757 til skattekostnaden ved omsetning av kraft. Det er gevinst ved omsetning av avtalekraft som er skattepliktig, mens omsetning av konsesjonskraft er skattefri. For 2011 er det tatt hensyn til at en vesentlig del av den kraften kommunen kjøper av Oppland Energi AS er konsesjonskraft og at inntekt fra salg av denne følgelig ikke er skattepliktig. Dette gir en reduksjon i skattekostnad på nærmere 1 mill. kr.

Kommunen mottar konsesjonsavgifter på 2,1 mill. kr og naturressursskatt på 6,4 mill. kr.

Refundert merverdiavgift på investeringer

Kommunen har mottatt 11,0 mill. kr i refusjon av merverdiavgift på investeringer. Denne inntekten er i sin helhet overført til investeringsregnskapet.

¹¹ I tillegg til disse 9,3 mill. kr i salgsinntekt på kraft tilhørende 2011 har kommunen i 2011 fått en inntekt på 0,3 mill. kr knyttet til korreksjoner for tidligere år, slik at samla salgsinntekt er 9,6 mill. kr.

Refusjonen føres først som en inntekt i driftsregnskapet. Kommunen er lovmessig forpliktet til å overføre 40% av dette til investeringsregnskapet for 2011 mens en fra og med 2014 må overføre hele inntekten.

Sunn økonomiforvaltning tilsier at hele refusjonen inntektsføres i investeringsregnskapet. Dette ligger også som et mål i regnskapsforskriften. I budsjettet for 2011 er investeringene budsjettet med netto kostnad (eksl. mva), dette tilsier at hele refusjonen skal inntektsføres i investeringsregnskapet. Det er videre gjort slik i økonomiplanen for 2012 – 2015.

Utbytte

Kommunen mottok i 2011 kr 1 478 065 i utbytte fra Valdres energiverk AS. I tillegg mottok kommunen et mindre utbytte fra Gjensidige. I sum ga dette et resultat på nær 0,5 mill. kr bedre enn budsjett.

Finansforvaltning

Finansforvaltningen har i 2011 skjedd i samsvar med reglementet¹². Forvaltningen er rapportert til kommunestyret i kvartalsrapportene.

Kommunens finansaktiva er i all hovedsak plassert som innskudd i bank. Kommunen har ytt et ansvarlig lån på 20 mill. kr til Valdres energi AS. Kommunen har aksjer og andeler til en samlet bokført verdi på 25,1 mill. kr. Av dette er de største kommunens eierandel i Valdres energi AS bokført med 10 mill. kr og kapitalinnskudd i KLP bokført med 10, 5 mill. kr.

Kommunen har ved utløp av meldingsåret langsiktige lån på 266 mill. kr. Av dette er det 150 mill. kr som er sikret mot renteendringer i form av 3 rentebytteavtaler, hver på 50 mill. kr og med utløp i 2014, 2016 og 2017. Storpartene av lånemassen, 254 mill. kr, er plassert i Kommunalbanken i to lån med flytende rente knyttet til 3 mnd NIBOR.

¹² Reglement for finansforvaltning vedtatt av kommunestyret 17.02.2011 i sak 004/11.

2.3 Investeringsregnskapet

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Investeringer i anleggsmidler	64 974 998	43 290 000	44 990 000	29 071 285
Utlån og forskutteringer	1 891 406	1 705 000	1 000 000	1 478 991
Avdrag på lån	126 824	0	0	6 363 775
Avsetninger	898 128	0	0	181 991
Årets finansierungsbehov	67 891 357	44 995 000	45 990 000	37 096 042
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	13 584 647	43 995 000	44 990 000	17 480 799
Inntekter fra salg av anleggsmidler	2 953 525	1 000 000	1 000 000	2 610 943
Tilskudd til investeringer	2 601 936	0	0	3 619 182
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	5 809 569	0	0	5 597 245
Andre inntekter	202 343	0	0	229 439
Sum ekstern finansiering	25 152 020	44 995 000	45 990 000	29 537 607
Overført fra driftsregnskapet	10 986 126	0	0	616 774
Bruk av avsetninger	2 556 497	0	0	6 889 748
Sum finansiering	38 694 643	44 995 000	45 990 000	37 044 129
Udekket/udisponert	-29 196 713	0	0	-51 913

Tabellen viser investeringsregnskapet for 2011. I kapittelet 5 på s. 70 er det gitt en kort omtale av de investeringene som var budsjettet i 2011 og andre som det har vært økonomisk aktivitet på i 2011.

Regnskapet viser et udekket finansierungsbehov på 29 mill. kr. Dette skyldes at det ikke ble tatt opp lån i 2011. Investeringene er derfor midlertidig finansiert gjennom bruk av likviditeten. Dette er gjort for å spare rentekostnader (forskjellen mellom innskudds- og lånerente var for kommunen i 2011 om lag 0,1 prosentpoeng). Låneopptakene må da gjøres i 2012, dette er dels allerede skjedd gjennom at kommunen i begynnelsen av februar tok opp lån på 51 mill. kr for å finansiere Nord-Aurdal barneskole hvorav vel 21 mill. kr er kostnader i 2011¹³.

Kommunen har hatt 13,4 mill. kr i ubenyttede lånemidler fra tidligere år. Dette er i sin helhet nyttet for å delfinansiere investeringene i 2011.

¹³ Den delen av låneopptaket som relaterer seg til investeringskostnader i 2011 er gjort med hjemmel i pkt. 5 i kommunestyrets vedtak av økonomiplan 2012 – 2015 og årsbudsjett 2012 (sak 114/11 15.12.2011) der kommunestyret vedtok at bestemte investeringsprosjekter vedtatt i tidligere årsbudsjett kunne gjennomføres i 2012 innenfor vedtatte rammer.

2.4 Balansen

Tabellen nedenfor viser balansen i 2011 og 2010.

	Regnskap 2011	Regnskap 2010
EIENDELER		
Anleggsmidler	953 662 131	911 966 065
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	414 384 595	366 986 799
Utstyr, maskiner og transportmidler	12 644 684	15 930 532
Utlån	27 632 234	28 424 588
Aksjer og andeler	25 118 481	23 383 165
Pensjonsmidler	473 882 137	477 240 981
Omløpsmidler	138 609 834	158 280 677
Herav:		
Kortsiktige fordringer	32 309 388	34 365 716
Premieavvik	17 558 027	15 736 807
Aksjer og andeler	0	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	88 742 418	108 178 153
SUM EIENDELER	1 092 271 965	1 070 246 742
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	151 898 195	201 534 057
Herav:		
Disposisjonsfond	67 837 376	30 960 641
Bundne driftsfond	14 805 240	13 822 507
Ubundne investeringsfond	9 949 853	12 328 962
Bundne investeringsfond	1 390 406	551 146
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-10 861 530	-10 861 530
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0
Regnskapsmessig mindreforbruk	18 154 370	34 337 135
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Udisponert i inv.regnskap	0	0
Udekket i inv.regnskap	-29 196 713	-51 913
Likviditetsreserve	0	0
Kapitalkonto	79 819 193	120 447 110
Langsiktig gjeld	877 044 938	805 305 602
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	611 236 910	528 092 750
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	0	0
Andre lån	265 808 028	277 212 852
Kortsiktig gjeld	63 328 832	63 407 083
Herav:		
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	63 328 832	63 407 083
Premieavvik	0	0
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 092 271 965	1 070 246 742

Disposisjonsfondet har i meldingsåret økt vesentlig, fra 31,0 mill. kr til 67,8 mill. kr.

Arbeidskapitalen er et uttrykk for likviditeten til kommunen (definert som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld). Det er en vesentlig nedgang i arbeidskapitalen fra 2010 til 2011, fra 95 mill. kr til 75 mill. kr. Dette gjenspeiler at investeringene midlertidig er finansiert med bruk av likviditeten og låneopptak utsatt til 2011. Grunnet dette er kommunens innskudd redusert med 19 mill kr (fra 108 til 89 mill. kr).

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens likviditet og hvordan den ved utgangen av 2011 er sammenlignet med andre kommuner. Tabellen viser at likviditeten er redusert og under sammenligningskommunene (likevel ikke langt under kommunegruppa).

Økonomisk resultat	Nord-Aurdal 2009	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør-Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune-gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	21,8	20,7	15,3	14,3	21,4	15,4	51,4	19	22

Rådmannen vurderer likevel likviditeten til å være god. Likviditetsgrad 1¹⁴ for kommunen var ved årsskifte 2,2. Det er anbefalt at denne bør være over 2. Likviditetsgrad 2¹⁵ er 1,4. Anbefalingen er at denne bør være over 1.

2.5 Vurdering av den økonomiske situasjonen – oppsummering

Fylkesmannen vurderer årlig i Kommunebilde Valdres kommunenes økonomi. Fylkesmannen vurderte Nord-Aurdals finansielle stilling ved utgangen av 2009 til å være svak mens den ved utgangen av 2010 er god. Fylkesmannen legger vekt på et positivt netto driftsresultat i 2010 og at disposisjonsfondet er på et nivå som "gir en viss handlefrihet"¹⁶. Når Fylkesmannen vurderer kommunens finansielle stilling som god, legger han vekt på at investeringene er betydelig redusert, men peker på at lånegjelden er relativt høy.

Kommunens økonomi er styrket gjennom 2011. Omfanget av drifta er tilpasset de økonomiske rammene kommunen har. Det økonomiske resultatet er godt, men heller ikke mye bedre enn det bør være.

Netto driftsresultat i 2011 er godt. I snitt for de siste 5 åra ligger det i nedre del av anbefalt intervall.

Disposisjonsfondet har et nivå over anbefalt minstegrense på 10% og vil ligge over målet på 15% dersom hele resultatet for 2011 avsettes til disposisjonsfond.

At hele inntekten kommunen har fra refundert merverdiavgift for investeringer er overført til investeringsregnskapet gir kommunen en sunnere og sterkere økonomi.

¹⁴ Likviditetsgrad 1 er definert som omløpsmidler i fht kortsiktig gjeld.

¹⁵ Likviditetsgrad 2 er definert som de mest likvide omløpsmidlene i fht kortsiktig gjeld.

¹⁶ Fylkesmannen i Oppland: Kommunebilder Valdres 2010 og Kommunebilder Valdres 2011 s. 17.

Lånegjelden har (korrigert for manglende låneopptak) økt med 18 mill. kr. Kommunen ligger over gjennomsnittet i Oppland og i landet m. Oslo og ligger i Valdres, men under kommune-gruppa og landet utenom Oslo (målt i netto lånegjeld pr. innbygger). Med det planlagte investeringsprogrammet i økonomiplanen vil både lånegjeld og samla kapitalkostnader (inkludert indirekte kapitalkostnader i form av husleie) øke kraftig.

Likviditeten er redusert, men fremdeles tilfredsstillende.

Det gode resultatet for 2011 gjør kommunen bedre i stand til å møte de økonomiske utfordringene framover. Forutsetningen er at mindreforbruket blir satt av på disposisjonsfond.

Nord-Aurdal kommune vil møte en ny og utfordrende økonomisk virkelighet når planlagte investeringer er gjennomført.

En kan ikke regne med stor vekst i de økonomiske rammene for kommunene. Det vil skje en vekst i volum og forventet standard på tjenesteytinga. Kommunen står overfor store utfordringer knyttet til å dempe veksten i kapitalkostnader og tilpasse drifta til en situasjon der langt høyere kapitalkostnader gir vesentlig trangere rammer for drifta.

3 Organisasjon

Nord-Aurdal kommune er en organisasjon i kontinuerlig utvikling, der medarbeiderne gjennom stadige endringsprosesser har vist seg svært tilpasningsdyktige, endringsvillige og kompetente. Dette er nødvendige faktorer i en virkelighet der omgivelsene stiller stadig større krav til tjenestetilbudet. Det er viktig å gjøre organisasjonsmessige tilpasninger fortløpende, etter hvert som endringer i ansvar, oppgaver og rammer for kommunen tilsier det. Hensynet til effektiv ressursbruk innebærer også at hele organisasjonen kontinuerlig ser på hvordan produksjonen av tjenester kan gjøres bedre og mer målrettet.

3.1 Sentrale utviklingsoppgaver

Mange og store utviklingsoppgaver ble påbegynt eller fullført i 2011.

Den største organisasjonsmessig oppgaven i 2011 var arbeidet med etableringen av Nord-Aurdal barneskole (NABS). Tre kollegier og tre elevflokker skal samles, elever og ansatte skal motiveres og det skal etableres en ny lederstruktur. Samtidig tar kommunen ut vesentlige rasjonaliseringsgevinster som gjør at omstillingen kan gjennomføres uten nye ressurser til omstillingsarbeidet. Byggeprosjektet, arbeidet med uteområdet og trafikkplan følger oppsatt framdriftsplan. Lederteam er tilsatt. Teamet arbeider sammen med kommunalsjef og andre fagpersoner om å gjennomføre både den praktiske flytteprosessen, sammenslåing, kulturbygging og nytt personale. Kartlegging av kompetanse og tilsetninger er under arbeid. Fylkesmannen ga skjønnsmidler til omstillingsarbeidene. Det er etablert et interim foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) med representanter fra nåværende barneskoler, som sammen med skoleledelsen arbeider med sammenslåingsprosessen. Fokus til nå har vært uteområdet.

NAV Valdres ble etablert som vertskommunemodell etter kommunelovens § 28 med Nord-Aurdal kommune som vertskommune og med virkning fra 01.01.2012¹⁷. Vertskommunemodellen gjør det mulig å samarbeide på tvers av kommunegrensene om å yte de kommunale tjenestene i NAV. Den nye organiseringen legger til rette for bedre oppfølging av brukerne og en forbedring av sosialtjenesten. I 2011 ble det gjennomført en virksomhetsoverdragelse for de kommunalt ansatte i samarbeidskommunene.

Skatteoppkreveren i Valdres er nå samlokalisert med Skatt Øst på Leira, og medarbeiderne fra samtlige valdreskommuner kom fysisk på plass høsten 2011. Det ble gjennomført en prosess med virksomhetsoverdragelse i fjor. Nord-Aurdal er vertskommune for skatteoppkreveren. Også denne prosessen ble tilgodesett med skjønnsmidler fra fylkesmannen.

Innfasingen av samhandlingsreformen innenfor helsesektoren begynner i 2012. I Valdres er denne utfordringen i stor grad utredet gjennom Regionalt helseprosjekt, i 5 delprosjekt. Nord-Aurdal er vertskommune for prosjektlederne. Videreutvikling av Valdres lokalmedisinske senter har vært utredet i delprosjekt 1 der rådmannen i Nord-Aurdal kommune er prosjektansvarlig. På grunnlag av delprosjektrapport om intermediæravdeling og barseltilbudet i Valdres inngikk kommunene i Valdres en intensjonsavtale om å opprette en intermediæravdeling i Valdres lokalmedisinske senter¹⁸. Delprosjektet leverte sin sluttrapport i oktober 2011.

¹⁷ KS-27/11

¹⁸ KS-18/11 og KS-19/11

Innenfor gjeldende ramme, og ved å søke om omstillingsmidler, er det gjennomført utviklingsarbeid på følgende områder:

- internkontroll, kvalitetssikring og balansert målstyring
- politisk reglement og finansreglement ¹⁹
- mellomlederopplæring (jamfør avsnitt 3.5 på s. 22)
- saksbehandlerutvikling

Arbeidet med helhetlig kvalitetsstyring gjelder så vel bevisstgjøring av medarbeidere som tekniske systemer. Dette arbeidet skal munne ut i et valg av et helhetlig digitalt kvalitetsstyringssystem og implementering av dette. Målet med arbeidet er å forbedre kvaliteten på ulike arbeidsprosesser internt og en videreutvikling av balansert målstyring.

Saksbehandlerutvikling er en av fjorårets utviklingsoppgaver. Sentrale stikkord i prosjektet er riktig saksgang, bruk av offentleglova og ikke minst bruk av saksbehandlersystemet Acos websak. Det ble ikke avsatt særskilte ressurser til denne utviklingsoppgaven. Stabsavdelingen har gjennomført kursing av systemansvarlige i stabsavdelingen og av saksbehandlerne.

Rådmannen fortsatte i 2011 arbeidet med å sikre at bestemmelsene i Arbeidsmiljøloven overholdes ved at det ble utarbeidet interne rutiner og prosedyrer for turnusarbeid for. En arbeidsgruppe, har foretatt en gjennomgang av de grunnlagsdata som ligger i programmet kommunen bruker for å registrere turnusjobbing. Arbeidsgruppa har utarbeidet en rekke prosedyrer og rutiner, som sikrer at lovens bestemmelser overholdes.

Det er innført jevnlige dialogmøter med de hovedtillitsvalgte, for å sikre en enda bedre intern informasjonsflyt og medbestemmelse fra arbeidstakerhold.

I KS-31/11 ble det vedtatt å igangsette forprosjektet ”digital dialog”. Målsettinga var blant annet at utsending av saker til folkevalgte organer som hovedregel skulle foregå digitalt og at dialogen mellom folkevalgte i Nord-Aurdal skulle skje på samme måte. Kommunestyret vedtok å innføre Acos Politikerportal.

3.2 Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet avhenger av en rekke faktorer. Viktig for et godt arbeidsmiljø er blant annet at de ulike virksomhetene har ressurser og mulighet til å løse oppgavene på en god måte. Det må være god kommunikasjon og kontakt mellom ledelsen innenfor den enkelte virksomhet og de tilsatte samt mellom virksomhetene og kommunens øverste administrative ledelse. Som del av dette er det viktig at tillitsmannsordningen og ordningen med verneombudene fungerer etter hensikten. Nedenfor omtales en del forhold som kan berøre arbeidsmiljøet.

De fleste har et bra fysisk arbeidsmiljø. Det fysiske arbeidsmiljøet i skoler og barnehager blir forbedret gjennom den strukturendringa som pågår. Det er videre planlagt investeringer i nye lokaler som vil forbedre arbeidsmiljøet innenfor teknisk drift og helse og omsorg. Videre ble det i 2011 besluttet å benytte Leira skule til kommunal tjenesteproduksjon også etter at skolevirksomheten er samlet på Nord-Aurdal barneskole. Virksomheten eiendom og kvalifisering og dagtilbudet på Tufte og i skogsgruppa flytter dit.

¹⁹ KS-59/11, KS-128/11 og KS-04/11

Kommunen gjennomførte i mai 2007 for første gang en medarbeiderundersøkelse for alle medarbeidere i kommunen. Denne ble fulgt opp årlig til og med 2009, men omstilling og andre forhold medførte at en valgte å ikke gjennomføre noen slik undersøkelse verken i 2010 eller i 2011. Tidligere resultater viste at ansatte i Nord-Aurdal kommune er like fornøyd med sitt arbeidsmiljø som gjennomsnittet av kommunene. Kommunen hadde en gjennomsnittlig tilfredshet på 4,3 i forhold til maksimal score på 6.

Heltid / deltid

Deltid/heltid	Kvinner	Menn	Kvinner % *	Menn % *
1 - 49 %	77	25	16	20
50 - 74 %	122	13	25	10
75 - 99 %	113	8	23	6
100 %	183	81	37	64

* Kolonnene viser hvor stor andel av hvert kjønn som har ulik stillingsstørrelse.

Nord-Aurdal kommune har ikke gjort noen særskilt kartlegging av hvor mange av hvert kjønn som går i uønsket deltid. De som arbeider mellom 75-99%, har i de fleste tilfeller valgt deltid selv. Når det gjelder menn i gruppa 1-49%, er flesteparten av disse frivillig brannmannskap, som har 2,2% fast stilling, i tillegg er det fastleger, som har en liten kommunal stilling. Med få unntak er de fleste her i ønsket deltid. Når det gjelder kvinner i den samme gruppa er årsaken en stor del helgestillinger innenfor pleie og omsorg, men mange har også en tilpasset stilling av helsemessige årsaker.

3.3 Etisk standard

Det er iverksatt tiltak for å sikre en høy etisk standard i virksomheten. Kommunens etiske retningslinjer blir evaluert løpende, i tillegg til at både overordnet ledelse og virksomhetsledere sørger for kontinuerlig bevissthet rundt disse. Retningslinjene er oppdatert med tanke på sosiale medier som Facebook og Twitter. En medarbeider i rådmannens stab tok i 2011 en Master i verdibasert ledelse og har fått studiestøtte og permisjon m lønn til dette.

3.4 Rekruttere og beholde arbeidskraft og kompetanse

I de fleste stillinger har kommunen nå tilsatt personale som fyller kvalifikasjonskrav kommunen har satt ved utlysning av stillingene. Rekrutteringssituasjonen var god for Nord-Aurdal kommune i 2011. I 2011 har dette vært særlig viktig og merkbart på ledernivå.

I 2011 hadde kommunen fire lærlinger, to som helsefagarbeider og to som barne- og ungdomsarbeider²⁰.

Seniorpolitikk ble satt på dagsorden i 2011 med sikte på en konklusjon i 2012.

Arbeidsmiljøutvalget fordelte også i 2011 kompetansemidler til virksomhetene og enkelt-ansatte etter søknader, med til sammen 240.000 kroner. Blant annet fikk kommunens barnehager i 2011 penger til kurs innenfor relasjonsprosesser og kommunikasjon. Hjemmetjenesten

²⁰ KS-10/11

og Aurdalsheimen fikk støtte for å styrke samhandlingskompetansen mellom de to virksomhetene. Aurdalsheimen mottok også midler til et nærværprosjekt gjennomført sammen med Arbeidslivssenteret i NAV.

3.5 Lederutvikling

I 2011 ble mellomlederopplæring igangsatt. Startskuddet gikk i januar, med den velkjente presten og motivatoren Per Anders Nordengen. I løpet av 2011 ble mellomlederne blant annet kurset i kunnskaper om egen kommune, herunder økonomiforståelse. Opplegget avsluttes første halvår 2012, med blant annet løsningsfokuserte arbeidsmåter, omdømmebygging, endringskompetanse og strategisk planlegging. Det er søkt OU-midler og gitt tilsagn om 90.000 kroner til dette formålet.

3.6 Tilstedeværelse

Tilstedeværelsen (de som ikke er sjuke), har siden 2003 ligget på gjennomsnittlig ca 90%. Den var i 2011 tilnærmet den samme. Sjukefraværet gir fortsatt utfordringer, også med hensyn til å skaffe kvalifiserte vikarer for dem som har fravær.

Virksomhet	Mål 2011	2011	2010	Endring
Rådmannen	3,0	2,9	4,7	-1,8
Økonomi	6,0	9,3		
Stabsavdeling	6,0	10,4	10,7	-0,6
Ungdomsskolen	6,0	6,1	7,8	-1,7
Aurdal skole	8,0	10,8	10,0	0,8
Fagernes skole	8,0	7,2	8,2	-1,0
Leira skole	8,0	3,3	7,6	-4,3
Barnehager	12,0	11,1	11,8	-0,7
Hjemmetjenesten	12,0	12,8	13,3	-0,5
Helse og omsorg	7,0	10,2	7,1	3,1
Miljøtjeneste	10,0	9,0	13,0	-4,0
NAV	2,0	15,3	2,3	13,0
Familiens hus	6,5	10,3	7,5	2,8
Eiendom og kvalifiser	6,0	12,9	9,4	3,5
Teknisk drift	6,0	11,2	7,4	3,8
Areal og næring	6,0	0,6	0,8	-0,2
Kultur & Service	1,0	2,6	1,7	0,9
Total		9,9	9,3	0,6

Nord-Aurdal kommune fornyet høsten 2010 avtalen om Inkluderende arbeidsliv. Avtalen som er inngått mellom kommunen og NAV, har bidratt til en systematisering av arbeidet og til større bevissthet om dette blant kommunens virksomhetsledere og tilsatte. Virksomhetsledere og attføringsmedarbeider bruker mye tid på å følge opp tilsatte som har fravær som følge av sykdom. Særlig brukes det mye tid på tilrettelegging i forbindelse med utprøving av rest-arbeidsevne og noe bytte av arbeidsområder, for å prøve om andre arbeidsoppgaver kan bedre situasjonen for den som er syk.

1. juli 2011 kom det viktige endringer i Arbeidsmiljøloven og Folketrygdloven, om tidligere oppfølging av sykmeldte. Lovendringene fastsetter møtearenaer, tidsfrister og sanksjoner, hvis pliktene i oppfølgingsarbeidet ikke oppfylles. De viktigste endringene er systematiske oppfølgings- og dialogmøter samt oppfølgingsplaner. Arbeidsgiver, arbeidstaker, sykmelder,

bedriftshelsetjeneste, NAV, tillitsvalgte, verneombud og i noen tilfeller Arbeidstilsynet skal spille på lag for å unngå unødige og langvarige sykmeldinger. Det er gjennomført intern opplæring i de nye oppfølgingsrutinene. Disse har selvsagt medført en del merarbeid for personalansvarlige, samtidig som man ser positive effekter i oppfølgingsarbeidet.

Målet for kommunen i IA-avtalen er at tilstedeværelsen minst skal være 92,5%. Hittil har en sett at dette har vært et vanskelig mål å nå, men det bør være et mål på sikt. Planleggingen av et nytt sykefraværprosjekt, "Raskt tilbake", begynte i 2011 og pågår i samarbeid med Fager-nes legesenter og NAV Valdres.

3.7 Lokale lønnsforhandlinger

Kommunen gjennomførte i 2011 lokale forhandlinger for medarbeidere som sorterer under Hovedtariffavtalens kapitler 3 og 5. Til sammen ble det gitt tillegg med 338.260 kroner, gjennomsnittlig årslønnsvekst 1,96 prosent.

3.8 Likestilling

Nord-Aurdal kommune har som uttalt mål at alle grupper arbeidssøkere stiller likt, forutsatt at de oppfyller grunnleggende krav som skikkethet og formell utdanning/realkompetanse. Etter egne lønnspolitiske retningslinjer skal man vurdere lønn opp mot "skjevheter i forhold til andre grupper med tilsvarende arbeidsoppgaver". Kvinner og menn med lik utdanning og sammenlignbart ansvarsområde skal ha samme grunnlønnsplassering.

3.8.1 Kjønn

I Nord-Aurdal kommune var det 622 fast ansatte ved utgangen av 2011, hvorav 127 var menn og 495 kvinner, som til sammen utførte 520,6 årsverk. Kvinner utgjør 80 % av arbeidsstokken, fordelt slik på kjønn etter aldersgrupper:

Alder	Menn	%	Kvinner	%	Sum
20-29	4	1	48	8	52
30-39	22	3	104	17	126
40-49	38	6	126	20	164
50-59	36	6	144	23	180
60-	27	4	73	12	100
Sum	127	20	495	80	622

Kjønnsbalanse på ledernivå og etter utdanning:

Gruppe	Kvinner	%	Menn	%	Sum
Administrativ ledergruppe	2	40	3	60	5
Virksomhetsledere	6	46	7	54	13
Høgskole + 3 år	93	73	34	27	127
Høgskole 3 år	112	88	15	12	127
Fagbrev	205	89	26	11	231
Ufaglært	77	65	42	35	119
Sum	495	80	127	20	622

I administrativ ledergruppe (rådmann, kommunalsjefer, økonomisjef og stabsleder) og blant virksomhetslederne er kjønnsfordelingen svært lik. Når det gjelder øvrige grupper ser en det tradisjonelle skillet mellom kvinne- og mannsdominerte yrker. Nord-Aurdal kommune har en utfordring i å rekruttere menn til helse og omsorg, oppvekstsektoren, renhold og til merkanfile oppgaver samt kvinner til teknisk sektor.

Når det gjelder utdanningsgruppene, ser vi at kvinner i større grad har utdanning enn menn. Årsaken til at kvinnene i større grad har fagbrev kan være at de kan kombinere arbeid og skolegang v/OPUS Valdres, siden realkompetanse innenfor fagene omsorg og oppvekst er grunnlaget for å avlegge fagprøve når teoretisk kompetanse er ervervet ved skolen.

Gjennomsnitt lønn	Kvinner	Menn	Snitt
Administrativ ledergruppe	694 750	657 033	672 120
Virksomhetsledere	533 600	533 714	533 667
Høgskole + 3 år	447 883	479 597	456 255
Høgskole 3 år	388 134	410 476	390 793
Fagbrev	344 361	360 999	346 242
Uaglært	324 983	349 260	333 624

3.8.2 Etnisitet og nedsatt funksjonsevne

Kommunen har som mål at alle grupper arbeidssøkere stiller likt også når det gjelder etnisitet og funksjonsevne, forutsatt at de oppfyller grunnleggende krav som skikkethet og formell utdanning/realkompetanse. Om kommunens arbeid med integrering, se årets suksesshistorie under avsnitt 4.16 fra s. 55.

3.9 Utvikling i antall årsverk

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall årsverk i kommunen, fordelt på rammeområder.

Rammeområde	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
POLITISK LEDELSE	2,76	2,76	2,76	2,76	2,76	2,69	2,69	2,69
ADM.LEDELSE OG FELLESF.	35,15	34,15	34,15	34,15	34,05	27,9	29,72	31,75
UNDERVISNING	110,54	111,88	108,69	97,82	96,82	93,5	86,8	85,49
BARNEHAGER	44,29	44,29	56,1	64,71	64,71	64,74	67,64	65,8
PLEIE OG OMSORG	180,56	177,78	181,35	184,16	175,22	170,1	175,48	175,5
FAMILIENS HUS/NAV								
KOMMUNE	35,96	27,46	32,56	32,76	42,13	39,23	44,08	55,28
KVALIFISERING	15,45	14,45	15,59	15,13	14,13	13,87	7,69	7,69
HELSE	27,31	26,41	26,41	25,78	25,71	25,51	25,57	26,75
KULTUR INKL. SERVICETORG	20,05	17,99	21,39	18,99	16,26	14,46	14,84	15,61
TEKNISK DRIFT	36,9	34,9	36,1	52,74	56,94	54,04	53,74	53,74
MILJØ & NÆRING	8,38	8,38	10,38	11	11,5	10,5	10,5	10,5
	517,35	500,45	525,48	540	540,23	521,54	518,75	530,8
Økning ansatte fra andre kommuner og SI i samarbeid								14,8
								516,0

Den sterke veksten i antall årsverk innenfor rammeområdet teknisk drift fra 2007 til 2008 skyldes at en da samlet reinholderne i virksomheten Eiendom og kvalifisering. Kommunen har ved utgangen av meldingsåret om lag 62 årsverk i ulike interkommunale samarbeid.

4 Kommunale tjenester – virksomhetene

4.1 Politisk og administrativ ledelse

I 2011 var det 9 møter i kommunestyret, 14 møter i formannskapet og 10 møter i planutvalget, med en innlagt befaringsreise. Det var 3 møter i arbeidsutvalg for oppvekst og kultur og 3 møter i arbeidsutvalg for helse og næring fram til valget 2011. Hovedutvalget ble opprettet til erstatning for arbeidsutvalgene etter valget 2011. Det har avholdt 2 møter.

Arbeidsfordelingsutvalget har hatt 6 møter. Det har vært gjennomført dialogseminar og budsjettkonferanse.

Det ble behandlet 138 saker i kommunestyret, 72 saker i formannskapet, 87 saker i planutvalget, 5 saker i arbeidsutvalg for oppvekst og kultur, 4 saker arbeidsutvalg for helse og næring og 4 saker i hovedutvalget.

Det administrative ansvaret for drift av politisk ledelse, herunder sekretariatsfunksjon og oppfølging av økonomi, ble ved opprettingen av stabsavdelingen i 2011 plassert der, se avsnitt 4.3.3.

Kostnadene til politisk ledelse er knyttet til møter i politiske organer, lovregulert støtte til politiske partier, kostnader til valg og en bevilgning til formannskapets disposisjon.

4.1.1 Resultat og avvik

Regnskapet for politisk ledelse var på nær 3,9 mill. kr, som er i samsvar med budsjett.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	3 890	3 869	4 380	3 509	21	101

4.1.2 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Politisk ledelse	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Produktivitet/enhetskostnader									
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb.	543	555	580	554	549	547	323	438	402

Kostnadene til politisk styring ligger høyest blant sammenligningskommunene og vesentlig over kommunegruppe 11.

4.2 Rådmannen

4.2.1 Helhetsvurdering

Enheten består av rådmann og to kommunalsjefer (rådmannsteamet) og to rådgivere. En av rådgiverne har fullført en master i verdibasert ledelse og er blitt engasjert som prosjektleder i regionalt helseprosjekt. Til vikariatet har det latt seg gjøre å rekruttere en statsviter. Dette er en svært nyttig kompetanse å ha i organisasjonen. Det regionale helseprosjektet, forprosjektering av nytt lokalmedisinsk senter²¹, deltakelse i interkommunaleierskapsgruppe om nytt lokalmedisinsk senter og gjennomføringen av vedtaket om etablering av Nord-Aurdal barneskole har krevd spesielt store ressurser²².

Reserverte tilleggbevilgninger er en avsetningspost som omfatter avsetninger til å handtere lønnskostnader og uforutsette hendelser. I økonomiplanen for 2011 – 2014 var det satt av nær 11 mill. kr for å dekke lønnsvekst som følge av lokale lønnsforhandlinger i 2011, uforutsigbare effekter av overgangen fra øremerking til rammefinansiering av barnhager, oppgaveendringer i skolen og uforutsette utgifter.

4.2.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Enheten har hatt alle stillinger besatt. Etter reduksjon med ett årsverk fra og med 2010 er det likevel en utfordring å kunne løse alle oppgaver på en tilfredsstillende måte. Særlig gjelder dette nødvendige utviklingsoppgaver.

Oppgaver som fordret spesiell stor aktivitet i 2011, var samhandlingsreformen, det regionale helseprosjektet, annet regionalt samarbeid og gjennomføringen av vedtaket om én kommunal skole i kommunen.

4.2.3 Resultat og avvik

Rådmannskontoret hadde i 2011 et mindreforbruk på 7,4 mill. kr. Det skyldes at reserverte tilleggsbevilgninger ikke fullt ut ble brukt. Av en avsetning på 17,0 mill. kr var 7,9 ubenyttet. Lønnsveksten ble mindre enn det en gjennom løyvinga til reserverte tilleggsbevilgninger

Årets suksesshistorie

Rekruttering og kompetanseutvikling i ledersjiktene

En god ledelse er avgjørende for måloppnåelsen i enhver organisasjon. I Nord-Aurdal kommune består ledersjiktene i administrasjonen av administrativ ledergruppe (rådmann, to kommunalsjefer, økonomisjef og stabssleder), virksomhetslederne og avdelingslederne.

Året begynte med at vi rekrutterte ny økonomisjef. Deretter har vi rekruttert stabssleder, NAV-leder (sammen med NAV stat) og virksomhetsleder for Nord-Aurdal barneskole. Gjennom disse og andre rekrutteringer har organisasjonen blant annet fått tilført erfaring fra rådmannsstillingene i våre to nabokommuner i nord, ledererfaring fra privat næringsliv og bred skoleledererfaring. Disse og andre rekrutteringer har tilført kommunen en sivilagronom, en jurist (i tillegg til rådmannen) og en statsviter.

Gjennom hele året deltok rådmannsteamet på lederutviklingsprogrammet "Krefter i bevegelse". Det ble avsluttet med en eksamen som ga 30 studiepoeng. Hovedhensikten var likevel å gi rådmannsteamet felles fundament slik at det framtrer enhetlig.

²¹ KS-08/11 og KS-26/11

²² KS-21/11, KS-34/11, KS-35/11 og KS-43/11. Disse sakene gjelder anbudsinnhenting, reguleringsplan, trafikkavviklingsplan og grunnkjøp.

hadde tatt høyde for. Videre ble det i liten grad bruk for avsetningen for å takle usikkerheten knyttet til rammefinansiering av barnehagene.

Den rene drifta av rådmannskontoret hadde et merforbruk på 0,5 mill. kr. Den største enkeltfaktoren er at fellesutgifter skole hadde et merforbruk på ca 1 mill. kr. Det skyldtes uforutsette utgifter til skoleskyss og kostnader til elver som går på skole i annen kommune (ordinær undervisning og spesialundervisning).

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	11 740	19 107	33 869	14 241	-7 367	61

Målet for sykefraværet var at det ikke skulle overstige 3 pst, mens resultatet ble 3,5 pst. sykefravær.

4.2.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Rådmannskontoret	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Netto driftsutgifter administrasjon, i % av totale netto driftsutgifter	9,6	10,5	8,5	8,4	8,7	6,1	7,1	7,4	7,4
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	4 472	4 853	4 648	4 711	5 025	3 836	3 346	4 097	3 845
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb.	3 398	2 803	2 947	3 391	3 289	2 802	2 270	2 784	2 582
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb.	578	136	161	132	158	164	-16	102	88

Ulik organisering mellom kommunene og ulikheter i regnskapsføring gjør at det ikke er enkelt å sammenligne kostnadene til administrasjon mellom kommunene. Tabellen viser at kommunens kostnader til administrasjon har hatt en fallende tendens og ligger på linje med eller litt over sammenligningskommunene, både som andel av driftsutgifter og i form av totale driftsutgifter og lønnsutgifter per innbygger. Lave lønnskostnader i 2010 hadde dels sin forklaring i vakanser.

Kostnadene til kontroll og revisjon er høyere enn for sammenligningskommunene.

4.3 Stabsavdelingen

4.3.1 Helhetsvurdering

Stabsavdelingen utgjør et selvstendig virksomhetsområde fra 1.1.2011, etter intern omorganisering der økonomi og stab nå er atskilte virksomheter. Stillingen som stabsleder har vært besatt fra 1.4.2011. Skatteoppkreverfunksjonen ble fra 1.11.11 overført fra stabsavdelingen til økonomiavdelingen.

Avdelingens hovedoppgaver er:

- Lønn og personal
- Sekretariat (politisk og administrativt)
- Post og arkiv
- Saksbehandlerressurs
- Budsjettansvar for ressursenheten, kommunale fellesfunksjoner og politisk ledelse
- Koordinator/rådgiver for kommunens HMS-arbeid
- Kommunens bindeledd til arbeidstakerorganisasjonene og hovedverneombudet samt verneombudene
- Formelt ansvar for kommunens lærlinger

Årets suksesshistorie

Papirløse politikere

Lesebrettet iPad har begeistret mennesker over hele verden. De folkevalgte i Nord-Aurdal er intet unntak. 15. desember 2011 markerte en milepæl i kommunens politiske historie: Kommunestyret vedtok enstemmig å ta i bruk elektronisk politikerportal.

Med denne beslutningen tok politikerne skrittet helt og fullt over i den digitale verden. Saksdokumenter på papir er en saga blott. Systemet ble tatt fysisk i bruk allerede i februar 2012. Det fungerer veldig bra ikke minst takket være intenst arbeid fra stabsavdelingen i den korte perioden fra vedtak til ibruktaking. .

I tillegg til en mer effektiv hverdag så vel for politikerne som for de politiske sekretærene, gir politikerportalen kommunen betydelige innsparinger i bruk av papir og porto.

Portalen er et nytt skritt på veien mot en enda åpnere og mer tilgjengelig kommune, der digital kommunikasjon bare blir viktigere og viktigere.

Hovedmålet fra 1. april 2011, da ny stabsleder kom på plass, har vært å rendyrke arbeidsoppgavene og klargjøre ansvarslinjene internt i avdelingen. Dette har ført til bedre kvalitet og større effektivitet. Det har vært og er fortsatt, et fortløpende arbeid med kvalitetsforbedring og effektivisering, for å kunne gjennomføre de oppgaver som er forventet fra administrativ og politisk ledelse. Det er også svært viktig for stabsavdelingen at interne og eksterne samarbeidspartnere og brukere skal oppleve god service og kvalitet.

4.3.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Foruten søkelyset på intern organisering og kvalitetssikring, har den store hendelsen for stabsavdelingen i 2011 vært utredningen og innføringen av elektronisk politikerportal. Som det er omtalt på annet sted i årsmeldinga, vedtok kommunestyret dette 15. desember, etter et halvt års forberedelser. Portalen ble tatt aktivt i bruk i kommunestyrets møte 16. februar 2012. Tilbakemeldingene fra politikerne er svært positive. Fra høsten 2011 ble avdelingen også ansvarlig for innholdspubliserings på kommunens hjemmeside og intranett.

4.3.3 Resultat og avvik

Samlet sett endte stabsavdelingen betydelig under budsjett.

Den største enkeltfaktoren bak dette resultatet er at reserven på 2,7 mill. kr for å takle usikkerhet i pensjonskostnadene er budsjettet her, mens merkostnader på pensjon i stor grad vil oppstå på andre steder i regnskapet²³. På ansvaret kommunale fellesfunksjoner har det også vært lavere lønnskostnader i forbindelse med langtidssykemeldinger og refusjon av sykepenges.

Sjølve drifta av stabsavdelingen har et mindreforbruk på 0,3 mill. kr.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	14 549	16 471	17 975	18 261	-1 922	88

Avdelingens mål for sykefravær var 6%. Resultatet ble 10,4%. Hovedårsaken til det dårligere resultatet er enkelte medarbeidere med langtidsfravær. Dette fraværet kommer hovedsakelig på grunn av utfordringer knyttet til fysisk arbeidsmiljø (i særlig grad utstrakt, statisk arbeid foran dataskjerm) og derav følgende problemer. Det arbeides selvsagt kontinuerlig for å få økt tilstedeværelse og et ytterligere forbedret arbeidsmiljø.

4.4 Økonomiavdelingen

4.4.1 Helhetsvurdering

Økonomiavdelingen har levert resultater i 2011 rimelig bra i samsvar med målene. Det økonomiske forbruket er innenfor budsjett. Sykefraværet er høyere enn målet.

4.4.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Økonomiavdelingen ble etablert som egen resultatenhet fra 7. februar 2011. Fra samme tidspunkt tiltrådte ny økonomisjef.

Avdelingen ble utvidet med Skatteoppkreveren for Valdres da denne ble etablert fra 1. november 2011.

4.4.3 Resultat og avvik

Hovedmål for økonomiavdelingen var:

- Strategisk økonomisk planlegging med høy kvalitet
- Regnskapsføring som er à jour og med høy kvalitet
- Være pådriver og støttespiller for god økonomiforvaltning og god budsjettdisiplin i hele organisasjonen

Avdelingen har i rimelig grad nådd disse målene.

Viktigste utviklingsoppgave i 2011 var å lage et forslag til økonomiplan som var gjennomarbeidet, kvalitativt god og i en prosess som involverte kommuneledelse og virksomhetsledere på en god måte.

²³ Pensjon er nærmere beskrevet i avsnittet Pensjon på s. 11 og i Årsregnskap 2011 Note 2.

Arbeidet med å inngå ny hovedbankavtale etter en anbudsrunde ble startet opp (avtale inngått januar 2012). Anbudsrunden ga en innskuddsrente som er langt høyere enn kommunen hadde. Gjennom forhandlinger ble også pris på betalingstjenester redusert.

Innføring av ny kontoplan var en annen prioritert utviklingsoppgave der arbeidet ble startet opp i meldingsåret. Nytt finansreglement ble utarbeidet og vedtatt, mens nytt økonomireglement måtte utstå til 2012.

Hovedmål for etableringa av Skatteoppkreveren for Valdres er:

- Større fagmiljø
- Likebehandling
- Mindre sårbart
- Høyere innbetalingsgrad (stabilt trykk)
- Særnamsmakt
- Stabil, fornøyd arbeidsstokk

Målene om større fagmiljø, mindre sårbarhet og stabil og fornøyd arbeidsstokk er nådd. Avdelingen er i gang med å få til større likebehandling av skatteyttere uavhengig av kommune. Det er i meldingsåret lagt grunnlag for at skatteoppkreveren vil utøve særnamsmakt. Arbeidet med å etablere høyere innbetalingstrykk er noe mer langsiktig.

Økonomiavdelingen har bedret kommunens økonomiske resultat vesentlig, bl.a. gjennom å redusere skattekostnaden på kraft, gjennomføre anbudsrunde for hovedbankavtale som har gitt langt bedre vilkår på innskudd og bedre netto rentekostnader²⁴.

Økonomiavdelingen hadde et forbruk på 0,3 mill. kr under budsjett.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	2 007	2 278	0	0	-271	88

Økonomiavdelingen hadde et for høyt sykefravær på 9,3% mens målet var 6,0%. Dette skyldes langtidsfravær, det ble i 2011 gjennomført tilretteleggingstiltak.

Årets suksesshistorie

Skattefolket samler seg

Samtlige skattemennesker i Valdres fikk felles tilholdssted høsten 2011. Skatt Øst fikk selskap av Skatteoppkreveren i Valdres, i det som nå kalles Skattens hus på Leira. Synergiene ved samlokaliseringen er allerede synlige, så vel internt som eksternt.

Skatteoppkreveransatte fra samtlige valdreskommuner - seks i tallet - opplever mindre sårbarhet siden enheten er blitt større, med mer spesialisering og et styrket fagmiljø. Bruk av myndigheten som særnamsmann og en mer effektiv tvangsinn drivelse er blant spesialområdene som framheves blant mange gevinster i sammenslåingen.

Uten denne samlingen, er det vanskelig å se for seg at skatteoppkrevere i Valdres skulle bli ledet av en jurist og tidligere rådmann.

En felles kultur og felles rutiner har medført økt trivsel i skattestaben, pluss at Skattens hus har ført til bedre brukervennlighet hos dem som har behov for å avlegge Skatt Øst og Skatteoppkreveren et besøk.

²⁴ Se også avsnittene Kraftinntekter og Renter og renteinntekter på s. 12.

4.5 Skole

4.5.1 Helhetsvurdering:

I budsjettplanen for 2011 ble følgende påpekt som prioritert hovedområde: Utvikling av felles pedagogisk plattform med tanke på ny skolestruktur fra skoleåret 2012. Dette har hatt og har fortsatt fokus. Følgende ti kulepunkter, vist til i dokumentet som drifts og utviklingsoppgaver: Resultatmøter, Grunnleggende ferdigheter, Tidlig identifisering, mer bruk av Læringsplattformen, Vurdering for læring, Bygging av nyskolen bygg /kultur, Klasseledelse, Læringsmiljøet, Tverrfaglig samarbeid og Tiltak for å forebygge frafall videregående skole er ivarettet løpende gjennom året.

4.5.2 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

KOSTRA-tall for skole gjelder for grunnskoleundervisningen samlet. Disse blir derfor presentert her, mens omtalen av skolene for øvrig er gjort for hver skole (virksomhet).

Grunnskoleundervisning	Nord-Aurdal 2009	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør-Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune-gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	83 338	86 897	89 164	99 862	107 023	107 561	87 316	98 420	91 733
Dekningsgrad									
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	6,1	8	9,1	7,2	10,5	9,1	5,6	10	8,6
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per elev	85 139	88 893	93 320	100 807	107 896	108 041	94 743	102 983	98 244
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn	12,2	11,6	12	13,4	10,2	10,9	11,4	11,6	12,9
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn	16,2	14,2	12	12,8	9,3	11,2	13,7	11,5	12,9
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	14,8	14,4	15	14,3	10,1	12,7	13,4	13,4	14,5

Nord – Aurdal kommune er også i 2011 nøktern med tanke på ressursbruk på skole. Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring utgjør kr 89 164 pr innbygger 6-15 år. Dette er vesentlig lavere enn kommunegruppe 11, litt lavere enn snittet landet utenom Oslo og kr 18 397 lavere enn i Sør Aurdal.

Andelen spesialundervisning er økende. Nord-Aurdal kommune ligger likevel under kommunegruppe 11. Det arbeides både her i kommunen, i Valdres, fylket og i landet for øvrig med å redusere spesialundervisningen. Kompetanseheving i arbeid med tilpasset opplæring og systemretta arbeid i samarbeid med pedagogisk psykologisk tjeneste (PPTV) er et forsøk på dette.

Korrigerte brutto driftsutgifter er fortsatt lavest i utvalget også snitt land.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1. – 4. og 5. – 7. trinn ligger litt over kommunegruppe 11 og litt under gjennomsnittet i landet. Gjennomsnittlig gruppestørrelse 8. – 10. trinn er noe høyere enn både kommunegruppe 11 og snittet landet.

4.6 Nord-Aurdal ungdomsskole

4.6.1 Helhetsvurdering

- Resultatene fra nasjonale prøver viser at 8. trinn presterer litt dårligere enn snittet for Norge. 9. trinn ligger på landsgjennomsnittet, noe som er i tråd med målsettingen.
- Eksamen etter fullført grunnskole viser at skolen resultatsmessig ligger på landsgjennomsnittet i norsk. I matematikk og engelsk er resultatene bedre enn landsgjennomsnittet.
- Skole- og elevmiljøet undersøkes hvert år for 10. klasse i en egen elevundersøkelse. Undersøkelsen viser en tendens på bedre resultat enn landsgjennomsnittet når det gjelder mobbing på skolen, men dårligere resultat på medbestemmelse og faglig veiledning. Resten av resultatene ligger stort sett på landsnittet.
- Elevenes resultater viser at det utføres mye bra pedagogisk arbeid på skolen. Personalet har kompetanse i fagene de underviser i. Det er en fin alders- og kjønnsblanding i personalet.
- Samarbeidet med foresatte gjennom foreldrenes arbeidsutvalg (FAU), samarbeidsutvalget (SU) og skolens miljøutvalg (SMU) om ulike aktiviteter og tiltak vurderes som bra.
- Skolebygget er gammelt, men tilfredsstillende behovet for antall rom. Luftkvalitet og regulering av innetemperatur er ikke bra nok.

4.6.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

- Nord-Aurdal ungdomsskole har hatt tilsyn med elevenes psykososiale miljø fra fylkesmannen. I etterkant av tilsynet er det arbeidet med å gjøre skolens skriftlige rutiner på dette området bedre. Skolen arbeider også med å skape bedre rutiner for mer medbestemmelse for elevene.
- Høsten 2011 startet skolen opp med en Trivselsledergruppe der elevene organiserer og leder aktiviteter ute i friminuttene. Dette har ført til mer aktivitet for flere elever og på tvers av klassetrinn. Dette er et tiltak som bedrer elevmiljøet.
- Hver høst har skolen som mål å gjennomføre et personalseminar for alle tilsatte over to dager. Her blir det tid til å drøfte både pedagogiske og personalmessige utfordringer. Seminaret er et godt tiltak både for det faglige og sosiale miljøet i personalet.
- Hver vår har elevene på 9. trinn en entreprenørskapsperiode på 4-6 uker. En uke i denne perioden er elevene utplassert i en bedrift. Etterpå lærer de litt om det å starte egen bedrift, for eksempel markedsføring, budsjett, regnskap og jus. De lager CV, skriver jobbsøknad, starter egen produksjon, selger egenproduserte varer og avvikler bedriften.

Årets suksesshistorie

Suksessfull skolemusikal

En av de største begivenhetene for ungdomsskolen i 2011 var skolemusikalen "Tapas". Dette er en forestilling skolen ønsker skal bli en tradisjon. Elevene bestemmer selv om de vil gjennomføre en skolemusikal. De er med på å lage og sette sammen innslagene og programmet for en slik forestilling.

Øvingen i fjor foregikk stort sett i skoletiden, men mange elever brukte også av fritiden sin. Skolen leide kinosalen med lyd og lys og annet teknisk utstyr. Elevene var scenearbeidere, vaktmester/ryddegjeng og servitører (tapas i pausen), i tillegg til å stå på scenen. Det ble gjennomført en forestilling som var utsolgt.

Ved å gjennomføre en musikal når elevene flere mål i kunnskapsløftet, blant annet "å øve inn og framføre et repertoar av musikk og dans i ulike sjangrer med vekt på rytmisk musikk". Elevene nådde også mange andre mål, som å stå på scenen og framføre foran et publikum, gleden ved å mestre nye og ukjente oppgaver og at hele 10. trinn arbeidet sammen for å nå et felles mål. Flere elever ga uttrykk for at forestillingen var et høydepunkt i løpet av tida på ungdomsskolen.

- Avsluttende aktivitet hver vår for 10. trinn er et undervisningsopplegg over tre dager på Merket i Tisleidalen. Aktiviteter under oppholdet som vi kaller ”Merket for livet” er livreddende førstehjelp, brannvern, trafiksikkerhet, rusforebyggende tiltak, teambygging og praktisk oppgaveløsning.
- En av de største begivenhetene for ungdomsskolen i 2011 var skolemusikalen ”Tapas”. Denne er omtalt under årets suksesshistorie

Årets suksesshistorie

Samarbeid på tvers

Godt tverrfaglig samarbeid mellom Aurdal skule (ledelse, lærere og assistenter), heim, pedagogisk psykologisk tjeneste, habiliterings-tjenesten og tilrettelagte tjenester, har ført til et elevtilbud som har gitt resultater som alle berørte parter er meget godt fornøyd med. Dette er erfaringer som en vil ta med seg i det videre arbeidet.

4.6.3 Resultat og avvik

Forbruket på NAUS er i samsvar med budsjett.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	17 650	17 532	16 026	15 964	118	101

Sykestatistikken viser at skolen har et sykefravær på 6,1 % for 2011. Målsettingen var 6 %. Skolen anser målet som nådd, men fortsetter arbeidet med sykefravær.

4.7 Aurdal skole

4.7.1 Helhetsvurdering

Det utføres mye bra pedagogisk arbeid på skolen selv om bygningene er gamle og umoderne. Det er et godt samarbeid med foreldre på ulike arenaer. Endringer er krevende. I denne endringsprosessen har ledelsen sammen med lærere og assistenter hele tiden hatt fokus på å gi elevene et godt undervisningstilbud. Aurdal skole oppfattes av de ansatte som en meget god arbeidsplass.

Økonomiske har virksomheten et merforbruk på 5%, som i hovedsak skyldes merutgifter til oppfyllelsen av enkeltvedtak om ekstra timer for enkeltelever.

4.7.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

- Resultater fra Nasjonale prøver viser positiv utvikling. Lærere ser nå nytten i prøvene.
- Skolen har funnet bedre rutiner for elevvurdering.
- Samarbeid med foreldreorgan/FAU ved skolen vurderes som svært bra.
- Skole og elevmiljøet er bra, men elevundersøkelsen viser også noen utfordringer mht medbestemmelse, elevdemokrati og faglig veiledning.
- Skolen har investert mye tid og ressurser i arbeidet for et godt skolemiljø. Skolen bruker systemet positiv atferd og samhandling i skolen (PALS) og dette arbeidet viser tydelig resultater.

4.7.3 Resultat og avvik

Aurdal skole har et merforbruk på 0,4 mill. kr som utgjør 5%. Det skyldes i hovedsak lønnsutgifter ut over budsjett grunnet timer med hjemmel i enkeltvedtak. Mye sykdom har dessuten ført til store vikarutgifter.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	7 721	7 361	7 007	7 118	360	105

Sykestatistikken viser 10,8 % sykefravær for 2011. Dette er for høyt når målet er 8%. Virksomheten har og har hatt flere medarbeidere med kroniske sykdommer.

4.8 Fagernes skole

4.8.1 Helhetsvurdering

Fagernes skole er i stor grad påvirket av at en er inne i sitt siste år før sammenslåing. Endring er krevende og mye innsats legges i kulturbygging/holdningsarbeid i personalgruppen. Samtidig som det foregår byggeaktivitet på området, med ekstra utfordringer til støy, avstengte områder og lignende, har driften av skolen gått på en tilnærmet normal måte.

Økonomiske har virksomheten et merforbruk på 0,4 mill. kr grunnet lønnsutgifter til vikarer.

4.8.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

- Høsten 2011 åpnet Fagernes skole sitt siste skoleår i historien. Dette har i stor grad påvirket siste året, både gjennom faktisk byggearbeid og ikke minst gjennom kulturbyggingsarbeidet fram mot Nord-Aurdal barneskole.
- Resultater fra Nasjonale prøver (5. trinn) viser en liten nedgang for 2011. Dette var ikke uventet ut fra høy gjennomføringsgrad og flere elever med spesialundervisning. Lærere ser nytten i prøvene for bruk med den enkelte elev sin utvikling.
- Skolen har i samarbeid med Aurdal skole og Leira skule, videreutviklet og økt bruken av målarark som rutine for elevvurdering.
- Det ble høsten 2011 avdekket at elevene hadde noe for lavt timetall i forhold til minste-timetallet satt av UDIR. I løpet 1. termin ble det gjennomført endringer i struktur av dagen og timeplaner, slik at ingen elever skal gå ut fra skolen med for lavt timetall.

4.8.3 Resultat og avvik

Fagernes skole hadde et overforbruk på 0,4 mill. kr, som utgjør 3%, i 2011. Dette skyldes i hovedsak lønnsutgifter til vikar på grunn av sykefravær. Deler av året var det et forbruk ut over stillingshjemler på grunn av elever med store sammensatte utfordringer i skole og SFO.

I arbeidet frem mot Nord-Aurdal barneskole arbeides det med organiseringsmåter og rutiner som i større grad skal kunne dekke opp kortidsfravær ved sykdom/kurs/ møter innenfor eksisterende rammer.

Årets suksesshistorie

Trivsel og tillit

Fagernes skole innførte trivselslederprogrammet høsten 2011, mye med bakgrunn i at store deler av uteområdet ble avsperrert på grunn av byggeaktivitet. Dette programmet har gitt resultater langt over forventningene, ikke minst med tanke på bedring av den fysiske aktiviteten og elevtrivselen.

Trivselslederne har fått en ny læringsarena der de lærer å lede andre i positive aktiviteter. Dette har gitt og vil gi ringvirkninger både faglig og sosialt langt utover det skolen hadde håpet på ved oppstart.

Elever som tidligere har fungert dårlig atferdsmessig har gjennom å få oppgaver som trivselsleder, vist seg ansvaret og tilliten verdig. Trivselslederprogrammet har generelt hatt en svært positiv virkning på skolens arbeidsmiljø.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	16 077	15 649	14 677	13 460	429	103

Sykefraværstatistikken viser 7,2 % for 2011. Dette ligger under målsetningen på 8% og er således bra. I løpet av året utviklet sykemeldingsgraden seg positivt, fra over 12% i starten av året.

4.9 Leira skule

4.9.1 Helhetsvurdering

- På elevundersøkelsen ble det registrert negativ utvikling m.h.t. mobbing. Her arbeider vi nå med å innføre en mobbeforebyggende plan. I arbeidet med skolemiljøet er det foretatt en egen undersøkelse ute på læringsplattformen "it's learning. Der svarer elevene at det er stor trivsel og lite uønska atferd. Det oppleves også som positivt med trivselsledere, elever som organiserer fysisk aktivitet i matfri.
- Mye arbeid er lagt ned med tanke på at Leira skule skal avvikles våren 2012. Vi har starta forberedelser både i forhold til fysisk å skulle tømme bygget og kulturbygging for elever og lærere til NABS. De ansatte jobber konstruktivt for å få til en god overgang.
- Økonomiske har Leira skule holdt seg til budsjett.

4.9.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

- Leira skule skal tømmes med tanke på flytting og at andre skal inn i bygningen. Arbeidet med å rydde, tømme bygningen er i full gang.
- Det er gjennomført et stort arbeid med felles målarkarbeid. Dvs at alle barneskolene nå har felles mål i norsk, matte og engelsk.

- Nasjonale prøver: Årets prøver hadde en positiv utvikling. Skolens vurdering er at det er lagt et godt grunnlag i småskolen med tanke på denne utviklingen.
- Leira skule arbeider systematisk med skolemiljøet. Et godt redskap der er systemet Positiv Atferd og Samhandling i skolen, (PALS.) Dette er et arbeid som vurderes meget viktig i kulturbyggingsarbeidet der tre skoler slås sammen til én.

Årets suksesshistorie

"Vis med avis"

Våren 2011 gikk 7. klasse helt til topps i Oppland i konkurransen "Vis med avis". Bak det gode resultatet lå svært mye avislesing og konsentrasjon blant elevene, fra de vant den første delkonkurransen i Valdres, til finalen på Lillehammer. Der vant de suverent i fylket.

4.9.3 Resultat og avvik

Forbruket på Leira skule har vært i samsvar med budsjett.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	7 995	8 025	7 469	7 380	-30	100

Sjukefravær i 2011 for Leira skule var 3,3%. Dette er meget bra og klart bedre enn målet som er på 8 %. Fokuset har vært på nærvær. Virksomheten har et godt samarbeid med NAV.

Ledelse og medarbeidere arbeider tett sammen med tanke på å løse blant annet organisering av skoledag/uke ved sykdom. Virksomheten har medarbeidere som sammen med leder, arbeider aktivt for å finne løsninger der det er behov. Dette vurderes å virke positivt både i arbeidet med sykefravær og øvrige oppgaver i virksomheten. Som eksempel har arbeidet med å rydde/tømme bygningen pågått siden i høst, og containere med mer er betalt innenfor ramma.

4.10 Barnehager

4.10.1 Helhetsvurdering

I budsjettplanen for 2011 ble "Kvalitet i barnhagen" satt i fokus. Dette er det arbeidet med på flere plan, noe som noen av punktene under viser.

- Barnehagene har hatt et år der mye har falt på plass, i forhold til at det har vært mange strukturelle endringer tidligere år.
- Det har vært relativt stabilt i personalgruppene, og dette har også gitt positivt utslag på sykefraværet. Oppfølging av sykmeldte har vært et prioritert område, og avdelingslederne har utviklet en god kompetanse på dette.
- Det er fortsatt behov for førskolelærere, og virksomheten bør vurdere hvordan vi kan utvikle en rekrutteringsstrategi som kan bidra til økt pedagogtetthet.
- Regionalt barnehagenettverk fungerer fortsatt godt med en styringsgruppe som administrerer dette.
- Barnehagene har gjennomført mange spennende prosjekter som har stimulert barns utvikling.

- Andelen små barn i barnehagene øker, og det stiller krav til god kunnskap om hva som er viktig for disse. Det arbeides bevisst med tidlig innsats hos barn som strever i utviklingen, og dette gir positive resultater.
- Samarbeid rundt overgang barnehage og skole har også blitt satt i et bedre system.
- Det har vært stramme budsjetttrammer, men årsresultat viser et mindreforbruk.
- Avdelingslederne har hatt stor glede og nytte av å delta på mellomlederopplæringen som er iverksatt.
- Framtidig barnehagestruktur er fortsatt til vurdering²⁵.

4.10.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

- Det regionale barnehagesamarbeidet har gjort det mulig med felles kompetanseheving hos barnehageansatte i Valdres. Dette har blitt gjennomført med felles planleggingsdag i januar, samt to dager med samling for styrere og pedagogiske ledere på vår og høst. Gjennom dette samarbeidet sikres felles plattform og kjennskap til hverandre. Satsingsområdet for dette barnehageåret har vært etikk, religion og filosofi. Den enkelte barnehage har arbeidet målrettet med dette.
- Det har blitt gjennomført oppussing av enkelte barnehagelokaler, og uteområdene har blitt oppgradert.
- Nord-Aurdal kommune har fortsatt full barnehagedekning, men tall fra Statistisk Sentralbyrå viser en nedgang i barnetallet i Nord-Aurdal. Selv om det er full barnehagedekning, er det fremdeles mange som ikke har fått innfridd sitt behov i forhold til ønske om hvilken barnehage deres barn skal gå i. Dette gjelder først og fremst de som ønsker plass på Fagernes og Leira.
- Det har vært lærlinger i to av barnehagene.
- Det er etablert et godt samarbeid med NAV i forhold til personer som har hatt behov for språkpraksis.

4.10.3 Resultat og avvik

Barnehagene har et mindreforbruk på 0,6 mill. kr.

Barnehagene varslet tidlig i 2011 et mulig merforbruk. Dette ble det jobbet målrettet med for å få redusert. Tiltak som ble iverksatt var å redusere vikarutgifter ved å samarbeide bedre i hver virksomhet ved sykdom. Den enkelte virksomhet har også vært dyktig på å søke tilretteleggingstilskudd ved sykmeldinger, eller ved tilfeller der noen har stått i fare for å bli sykmeldt av ulike årsaker. Innkjøp ble også redusert til det minimale. På bakgrunn av dette kan barnehagene vise til et mindreforbruk på 550 000.

Årets suksesshistorie

Glede og mestring i fokus

Satsingen på tidlig innsats hos barn med ulike utfordringer knyttet til utvikling ga gode resultater i barnehagene i 2011. Å styrke personalgruppen med personer som daglig gir barn med utfordringer støtte og stimulering, har man sett gode effekter av.

Ved å fokusere på daglige drypp overfor disse barna, har personalet fått se barn som utvikler seg i riktig retning, med støtte fra gode og kompetente voksne rundt seg. Med søkelys på å stimulere de barna som strever med utfordringer knyttet til motorikk, språk, sosiale eller emosjonelle vansker, oppnår barnehagene suksess på minst to områder: Barn som opplever glede og mestring i eget liv, og barn som er bedre rustet til å begynne på skolen.

I framtida blir det viktig fortsatt å ha et sterkt søkelys på slike tiltak.

²⁵ KS-48/11 og KS-107/11

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	25 770	26 320	24 383	20 790	-550	98

Fagernes har hatt et vesentlig mindreforbruk som bl.a. henger sammen med en sterk reduksjon i sykefravær. Leira, Skrautvål og Vestringsbygda barnehager har også et mindreforbruk, mens Ulnes barnehage har et vesentlig merforbruk på lønnskostnader grunnet høyt sykefravær.

Barnehagene har ikke nådd målet om et sykefraværet på 12 %. Resultatet ble som følger: Fagernes 6,4%, Leira 15,3%, Skrautvål 12,4%, Ulnes 21,7% og Vestringsbygda 7,4% ,

Sykefraværarbeidet skiller seg ut som det området det må jobbes mest med i rammeområdet barnehage. Kompetansen på dette arbeidet øker, og målsettingen er på sikt å kunne vise til bedre måloppnåelse her.

4.10.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Barnehage	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	3 805	14 408	88 238	103 965	87 148	89 877	102 127	103 261	107 042
Dekningsgrad									
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	84,5	83,4	86,3	89,9	89,9	88	92,4	90,8	90,4
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	71	69,2	66,1	79,9	74,1	69,3	82,1	80,1	80,4
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	94,2	92,5	98,6	97	98,9	99,5	99,3	97,8	97
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	114 245	134 478	132 354	134 853	128 202	124 278	148 064	142 972	147 860

Netto driftsutgifter pr innbygger 1-5 år er kr 88 238 og lavere enn sammenligningskommunene. Kostra bruker andel netto driftsutgifter til et formål som et mål på prioritering. Tallet viser at kommunen bruker vesentlig mindre ressurser til barnehage enn sammenligningskommunene²⁶. Det har sammenheng med en lavere andel barn i barnehage enn sammenligningskommunene og landet for øvrig. Korrigerte brutto driftsutgifter på barn viser lave enhetskostnader.

Kommunen har full barnehagedekning og andelen barn 3 – 5 år med barnehageplass er på nivå med sammenligningskommunene. Når andel barn 1 – 2 år med barnehageplass ligger lavt, skyldes det i hovedsak lavere etterspørsel etter plasser til de yngste barna. Det er grunn til at kommunen her vil nærme seg gjennomsnittet i landet, noe som vi øke etterspørselen etter plasser for de yngste.

²⁶ Det store spranget i nivå i netto driftsutgifter fra 2010 til 2011 skyldes rammefinansieringa av barnehagene, før dette gjorde store øremerkede tilskudd til barnehage at kommunenes netto driftsutgifter til sektoren var lave.

4.11 Hjemmetjenesten

4.11.1 Helhetsvurdering

Virksomheten har gjort seg noen erfaringer gjennom 2011, som gir en pekepinn på hva som forventes av kommunenes hjemme-tjenester og tildelingskontor fremover. Med bakgrunn i samhandlingsreformen utfordres kommunen på kommunikasjon og samhandling både innad og utad, kompetanse og ressursutnyttelse, samt å få virksomhetene til å se de store linjene og helheten rundt de tilbud som kommunen skal gi sine innbyggere.

Hjemmetjenesten vil spesielt nevne de pasientene det gis omsorg til i livets siste fase. Mange ønsker å avslutte livet hjemme hos sine, i egen bolig. Dette krever god samhandling mellom pasient/pårørende, spesialisthelsetjeneste og hjemmetjeneste. Det skal tilrettelegges i hjemmet slik at det blir minst mulig belastende både for pasient, pårørende og hjelpeapparatet. Siste halvdel av 2011 hadde hjemmetjenesten flere pasienter som avsluttet livet hjemme. Noen hadde engstelige pårørende som måtte trygges på situasjonen, mens andre hadde utfordringer i forhold til tilrettelegging med hjelpemidler. I alle tilfellene der det var aktuelt, gikk hjemmetjenesten inn med ekstra ressurser for å samtale med, trygge og støtte pårørende til å ha sine syke hjemme helt til det siste. Spesialisthelsetjenesten ved palliativt team deltok i forhold til smerte- og kvalmeproblematikk, noe som underbygde trygghet ved å være hjemme. Fastlege deltok i prosessen med hjemmebesøk og veiledning mht medisinsk behandling. Ergoterapeut deltok med tilrettelegging, og hjelpemidler ble bestilt med raskere saksgang.

Tilbakemeldingene som hjemmetjenesten har fått fra flere pårørende i ettertid er gode. De synes hjemmetjenesten gjorde en fantastisk jobb, og de følte seg ivaretatt på en god måte. Dette viser at hjelpeapparatet fungerer godt. Det etterstrebes at pasient og pårørende skal ha noen få å forholde seg til, mens det er mange som står bak hjelpen som ytes.

4.11.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Virksomheten har gjennom 2011 gjort flere forberedelser mot innføringen av samhandlingsreformen. Med bakgrunn i kompetanseløftet 2015, har hjemmetjenesten styrket høyskolebemanningen for å kunne ta imot pasienter med betydelig større og mer komplekse hjelpebehov enn tidligere. I løpet av 2011 ble sykepleiekompetansen økt med 1,5 årsverk.

Virksomheten har hatt 8 høyskolestudenter i praksis i løpet av 2011. Hjemmetjenesten er en viktig læringsarena basert på høy faglighet og selvstendighet. Dette utfordrer både studenter og personalet både faglig, mellommenneskelig og praktisk. Veilederne har fått innføring i veiledningsmetoder via høyskolen på Gjøvik.

I tillegg til både sykepleie- og vernepleiestudenter, er det rom for å ta imot lærlinger, helsefagarbeiderelever fra videregående skole, samt elever fra Kvalifiseringssenteret som trenger språktrening.

Årets suksesshistorie

Omsorg ved livets slutt

Mange ønsker å avslutte livet hjemme. I 2011 hadde hjemmetjenesten omsorg for flere slike personer.

Det krever godt samarbeid mellom pasient, pårørende, spesialisthelsetjenesten og hjemmetjenesten. I alle tilfellene brukte tjenesten ekstra ressurser for å støtte pårørende å gjøre dem tryggere.

Tilbakemeldingene som hjemmetjenesten har fått fra flere pårørende i ettertid er gode. De synes hjemmetjenesten gjorde en fantastisk jobb, og de følte seg ivaretatt på en god måte.

I samsvar med kompetanseløftet 2015 har virksomhetene innen helse, omsorg og velferd deltatt i et prosjekt i samarbeid med KS om å utarbeide en strategisk kompetanseplan. Denne planen skal bidra til at kommunen får rekruttert de faggruppene som det ses på som nødvendig å ha, og ha flere av for å imøtekomme forventningene som ligger i samhandlingsreformen. Planen ferdigstilles våren 2012.

I løpet av høsten 2011 har det pågått en prosess med å revidere serviceerklæringene. Hensikten med dette arbeidet er å sikre at de er oppdaterte i forhold til nytt lovverk på området og at de ivaretar både det prinsipielle og det operative perspektivet i forhold til tjenestene som er serviceerklært. Serviceerklæringer er en beskrivelse av tjenestens innhold og standard og er blant annet utarbeidet som et ledd i å sikre likebehandling og øke tilliten til kommunen som tjenesteyter. Dette arbeidet sluttføres i løpet av mars 2012.

Prosjektet "Verdighet i Valdres" er et prosjekt som retter seg mot institusjon og hjemmebaserte tjenester i Valdres. Det har fokus på verdighet rundt situasjoner til pasienter ved livets slutt. Prosjektet har frikjøpt sykepleier med videreutdanning i kreftsykepleie fra Nord-Aurdal i 10% stilling. En annen sykepleier fra kommunen, med videreutdanning i "omsorg ved livets slutt", brukes som kontaktperson og rådgiver.

Tildelingskontoret har arbeidet med å revidere alle maler slik at de ivaretar alle henvisninger til gjeldende lovverk. De har i tillegg blitt utarbeidet risikovurderinger og nye rutiner rundt saksbehandlingsprosessen. I løpet av 2011 fikk tildelingskontoret utlånt én stilling fra miljøarbeid for å implementere saksbehandling for denne virksomheten. Erfaringene gjennom 2011 viste at saksbehandlingsprosessene ble mer mangfoldige og mer ressurskrevende, samt at implementeringsprosessene viser seg å kreve mer ressurser, enn først antatt. Med bakgrunn i erfaringene, samt et ønske om å implementere saksbehandling for psykisk helsearbeid, ble det fremmet forslag om å øke ressursen fast i tildelingskontoret med ett årsverk. Dette ble vedtatt i budsjett 2012.

4.11.3 Resultat og avvik

Hjemmetjenesten har et overforbruk på 1,9 mill kr (6%). Av dette skyldes 1,2 mill kr større kostnader til kjøp av tjenester enn budsjettet. Dette er omfattende bruk av brukerstyrt personlig assistent (BPA).

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	35 501	33 651	33 243	33 613	1 850	106

Virksomheten har i 2011 erfart at antall søknader på tjenester har økt, innenfor alle typer tjenester. Enkelte tjenester er svært ressurskrevende og fører til økte utgifter. Dette viser seg bl.a ved overforbruk på tjenester kjøpt av private, samt økte lønnsutgifter.

Tilskuddet til ressurskrevende tjenester ble vesentlig lavere enn budsjettet, men dette skyldtes endringer i tjenesten som samtidig ga lavere kostnader.

Hjemmetjenesten hadde mål om et sykefravær på mindre enn 12 % i 2011. Selv med det omfattende IA-arbeidet som ble lagt ned, ble resultatet på 12,8 %.

4.11.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Nord-Aurdal kommune bruker mer enn kommunegruppe 11 og landsgjennomsnitt av kommunens netto driftsutgifter til pleie- og omsorgsformål.

Kostnadene har en sammenheng med at kommunen har en høyere andel tjenestemottakere med et omfattende bistandsbehov sammenlignet med andre. Gjennom flere år har det vært en økning i denne gruppa hvor kommunen i 2010 på nær det dobbelte av landsgjennomsnittet for så i gå noe ned igjen i 2011. Driftsutgifter i hjemmetjenesten må også ses i sammenheng med andel institusjonsplasser. Nord-Aurdal kommune har få institusjonsplasser sammenlignet med mange andre (nivå med Oslo). Dette betyr at flere får mer omfattende tjenester i hjemmet, noe som både er kostnadseffektivt for kommunen, ønskelig sett fra et brukerperspektiv og i tråd med helse- og omsorgsplanen.

Virksomhet Hjemmetjeneste	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	16 474	16 684	17 898	17 217	20 821	18 401	13 716	16 436	14 252
Dekningsgrad									
Andel mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innb. 67-79 år	82	78	77	123	99	92	78	82	76
Andel hj.tjenestemottakere med omfattende bistandsbehov, 67 -79 år	15,4	23,5	16,0	10,0	---	---	15,7	11,9	11,7
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	258 549	279 336	279 136	141 839	172 882	179 019	193 818	198 091	197 316

Utgiftene pr tjenestemottaker gikk noe ned fra 2010. Det har en sammenheng med at andelen tjenestemottakere med omfattende bistandsbehov viser en nedgang. Se også omtalen av Kostra-tall for virksomheten Helse og omsorg i avsnitt 4.12.4 på s. 45.

4.12 Helse og omsorg

4.12.1 Helhetsvurdering

Det er mange utfordringer knyttet til behandlingen av en stadig økende gruppe aldersdemente som trenger særskilt oppfølging i forhold til uro og adferdsproblematikk. Stor søknad, vedtak og målrettede opphold på korttidsavdelingen krever mye samhandling med andre i tjenesteapparatet.

Aurdalsheimen har gjennom flere år fokusert på heving av kompetanse og en tilpasning av tjenestetilbudet i forhold til at samhandlingsreformen skulle gjennomføres. At en har vært i forkant med tilgang på korttidsplasser, kompetansebygging, flere sykepleiere, internundervisning og bevisstgjøring av de ansatte i forhold til framtidens oppgaver, ser en nå nytte av. Utfordringene hadde nok vært enda større uten slik forberedelse. Kommunen bidrar til forskning. Det er svært bra og i tråd med føringer i nytt lovverk.

Legetjenesten har fortsatt hatt utfordringer med få ledige plasser på fastlegenes lister, men det har vært godt samarbeid og dialog med kommunen for å håndtere dette.

Kommunedelplanen for Helse- og omsorgstjenester beskriver dagens organisering og tjenestenivå på helse- og omsorgstjenester i kommunen. Planen peker på hvilken retning en tror at tjenestene vil og bør utvikle seg framover og hvilke utfordringer en vil stå ovenfor. Planen inneholder en tiltaksdel for fire år framover, som beskriver konkrete oppgaver de neste fire år. Denne delen rulleres årlig²⁷. Planen beskriver tjenester innen tre virksomhetsområder: Hjemmetjenesten, Familiens Hus og Helse og omsorg. Disse tre områdene samarbeider også om utarbeidelse av en Strategisk kompetanseplan. Dette er nærmere beskrevet av Hjemmetjenesten.

Samarbeidet mellom disse tre virksomhetene er svært nødvendig for at kommunen kan håndtere utfordringer og nye oppgaver som kommer gjennom samhandlingsreformen. Samarbeider foregår på alle nivåer i tjenesteapparatet.

Årets suksesshistorie

Positivitet i hverdagen

Virksomheten er omfattende med flere avdelinger. Disse kan vise til mange små og store positive hendelser, som skjer i hverdagen på den enkelte arbeidsplass hele tida. De ansatte er flinke til å holde disse historiene fram og bruke dem i refleksjoner over egen praksis.

Et konkret eksempel kommer fra julebordet for pasientene ved Aurdalsheimen:

De som hadde lyst fikk tilbud om å delta på julebord. Dette ble holdt på dagtid på Fagernes Hotel, der noen ble ledsaget av pårørende, andre hadde med seg ansatte ved heimen. Pasientene storkoste seg, de hadde pyntet seg fint og nøt velsmakende julemat i andre omgivelser. Julebordet ble gjort mulig gjennom bruk av gavemidler som kom fra en privatperson.

4.12.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Aurdalsheimen:

Det er økende etterspørsel etter korttidsopphold og avlastning. Fem langtidsplasser ble omgjort til korttidsplasser fra september 2011. Ett årsverk ble overført hjemmetjenesten og ett årsverk ble spart for at hjemmetjenesten skulle bemanne disse korttidsplassene etter behov. Dette skulle vise seg å bli lite effektivt, og fra nyttår 2012 overtok korttidsavdelingen på Aurdalsheimen ansvaret for driften av plassene og får tilbakeført ett årsverk. En må fremdeles samarbeide om driften i noen grad.

Plasser tilrettelagt for mennesker med demenssykdom ble samtidig utvidet fra 16 til 20. Det er økende behov for plasser avsatt til denne pasientgruppen. Utfordringer er knyttet til bemanning, kompetanse, og bygningsmessige forhold med lange korridorer og trange rom, som er særlig problematisk i forhold til mennesker med mental svikt.

Aurdalsheimen knyttet seg i slutten av året til prosjektet SamAks som står for: "Samhandling mellom Alderspsykiatrisk Avdeling Sykehuset Innlandet og kommunale sykehjem" der målsettingen er:

- Bedre undersøkelse og behandling av pasienter i sykehjem
- Utvikle og evaluere modell for samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten med fokus på oppfølginger av pasienter i sykehjem.

Delmål:

²⁷ KS-36/11

- Intern kompetanseheving i sykehjemmene
- Bedret kommunikasjon mellom sykehjem og spesialisthelsetjenesten
- Innføring av strukturerte opplegg for utredning og behandling av pasienter
- Bedret kompetanse i spesialisthelsetjenesten om eldres helse i kommunale sykehjem
- Bedret kontakt mellom alderspsykiater og sykehjemslege
- Bidra til forskning i sykehjem

Det siste året har sykehjemmet hatt ekstra oppmerksomhet om kvalitetsforbedring og risikoanalyser av arbeidet og rutiner i forhold til det.

Et annet område sykehjemmet forsøker å ha bevisst forhold til er ”å gi liv til årene”, det vil si at personalet tross begrensede ressurser legger til rette for tilpassede aktiviteter for pasientene. Det blir gjennomført formaliserte samtaler med pårørende og pasient minimum en gang årlig for pasienter med langtidsopphold.

Aurdalsheimen mottar gjennom året sykepleierstudenter, vernepleierstudenter, lærlinger i helsefag og andre som skal ha praksis i forhold til en helsefagutdanning.

Legetjenesten

Legesenteret har som tidligere år hatt stor aktivitet. Antall henvendelser er om lag som de siste årene, ca 50.000. Fagernes legesenter hadde i 2011 fokus på øyeblikkelig hjelp – ”Øyeblikkelig hjelpens år”. Hjerte- lungeredningskurs er gjennomført for alle ansatte. Leger er kurset spesielt og mange leger fornyet sitt utrykningssertifikat. LHL har bidratt til at legesenteret har fått ny hjertestarter. Dette er et uvurderlig hjelpemiddel i akutte situasjoner. Det er fortsatt beholdt fokus på ventetid på telefonen. Ventetiden er gjennomsnittlig 2-3 minutter, hvilket bør være akseptabelt. En sykepleier har fullført videreutdanning i sårbehandling. Legene har det siste året ofte hatt fulle lister. Det skal til enhver tid være to lister tilgjengelig for publikum. Legene har derfor i samarbeid med kommunen økt sitt listetak.

Valdres Vaktsentral

Antall telefonhenvendelser holder seg stabilt. Mottak av alarmer, både private og kommunale, fases ut gradvis slik at sentralen kan driftes som en ren medisinsk tjeneste i nytt lokalmedisinsk senter i 2015.

Valdres interkommunale legevakt, distriktsjordmortjenesten og Valdres lokalmedisinske senter er omtalt under de interkommunale tjenestene på s. 84.

4.12.3 Resultat og avvik

Virksomheten har et overforbruk på 1,4 mill kr som tilsvarer 4% av netto utgifter.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	40 190	38 754	36 775	37 351	1 436	104

Bak overforbruket ligger et merforbruk på Aurdalsheimen på 1,5 mill kr. Her har lønnskostnadene vært 5,1 mill. kr høyere enn budsjett, av dette er 3,0 dekker av sykepenger. Dette er knyttet til ekstra bruk av personalressurser på grunn av særlig krevende tjenester, samt overtid ved fravær av sykepleiere. Det har også vært et vesentlig overforbruk på andre driftsutgifter,

på den andre siden har det vært større merinntekter i form av brukerbetalinger og salgsinntekter. Det er bare mindre avvik på de andre ansvarene i virksomheten.

Sykefraværet er på 10,2% totalt for virksomheten. Dette er langt over målet på 6,0%.

Det er jobbet godt og intenst med sykefraværsoppfølging, mange har fått tilrettelagt arbeid med tilpasset turnus etc. Tross dette er det stort fravær på Aurdalsheimen, noe som gjør at sykefraværet for virksomheten er høyere enn målet. Det er jevnlig møter med NAV for å få et bedre samarbeid rundt den enkelte.

Det er ikke ideelle fysiske arbeidsforhold på Aurdalsheimen, noe som fører til mange tunge løft og tungvinte arbeidsforhold. Det psykososiale arbeidsmiljøet oppleves imidlertid som godt, noe som gjenspeiler seg i at mange har arbeidet der i svært mange år.

4.12.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Helse og omsorg	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	16 474	16 684	17 898	17 217	20 821	18 401	13 716	16 436	14 252
Netto driftsutgifter pr. innb. til kommunehelsetjeneste	2 055	2 110	2 192	2 505	2 318	2 515	1 748	2 056	1 963
Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innb.	1 441	1 539	1 587	1 742	1 685	1 636	1 336	1 464	1 398
Dekningsgrad									
Andel innbyggere over 67 år som bor i institusjon	4,2	3,8	3,3	6,1	5,7	4,2	3,8	6,1	5,8
Legeårsverk pr. 10 000 innb.	10,6	10,6	10,6	12,8	6,3	11,1	---	10,4	9,6
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,38	0,35	0,44	0,47	0,19	0,44	..	0,33	0,39
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,43	0,54	0,67	0,53	0,36	0,28	..	0,25	0,31
Årsverk av jordmødre pr. 10 000 fødte (kommunejordmortj.)	43,5	43,5	---	---	---	---	---	---	---
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	629 015	692 800	729 688	756 421	776 364	1 230 558	1 062 859	907 950	877 120
Brutto driftsutgifter pr. innbygger. Funksjon 232, 233 og 241 Enhet : Kroner	2 432	2 463	2 602	2 994	3 549	3 881	2 532	2 706	2 459

Nord-Aurdal kommune bruker over landsgjennomsnittet på pleie- og omsorgstjenester.

Kommunen har en fastlegedekning på nivå med kommunene i kommunegruppa og over landet. Kostnadene i form av netto driftsresultat pr innbygger er noe over kommunegruppa og vesentlig over landssnittet. Sammenlignet med Nord Land, Sør-Aurdal og Sel ligger kommunens utgifter lavere.

Kommunen har god dekning av leger og fysioterapeuter i sykehjem.

Resultatet av driftsgjennomgangen i hjemmetjenesten og sykehjemmet i 2010 avdekket at kommunene har et større behov for denne type tjenester enn en gjennomsnittlig kommune det

er naturlig å sammenlikne seg med. Dette vises også i andelen tjenestemottakere med høyt bistandsbehov (se også omtalen av Kostra-tall for virksomheten Hjemmetjenesten i avsnitt 4.11.4 på s. 42). Denne gruppen har økt gjennom de siste år, uten at utgiftene har økt tilsvarende mye. Dette indikerer at kommunenes tjenester driftes svært effektivt, noe også driftsgjennomgangen bekrefter. Kommunen utnytter omsorgstrappa svært effektivt og har en god flyt i tjenestene. Opprettingen av tildelingskontoret har vært et viktig tiltak for å få dette til.

Utgifter til forebyggende og helsefremmende arbeid, samt kurativt arbeid, er på lavere nivå sammenlignet med kommunegruppe 11 og enkeltkommuner. Dette skyldes blant annet en noe lav bemanning i helsesøstertjenesten (funksjon 232) og lite ressurser til miljørettet helsevern (233). Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering (funksjon 241) ligger også lavere enn enkeltkommuner (unntatt Gjøvik), men noe over kommunegruppe 11 og landsgjennomsnittet. Her forventes det en økning i nivået framover som et resultat av samhandlingsreformen med økt ansvar for kommunene.

Kommunens sykehjem driftes i en bygningsmasse som har lave husleiekostnader, noe som gjenspeiles i driftsutgifter/kommunal plass.

4.13 Miljøarbeid

4.13.1 Helhetsvurdering

Virksomheten har samsvar mellom drift og tilgjengelige ressurser, men har et omstillingspotensiale for bedre differensiering av tjenesteproduksjonen i fremtiden. I 2011 har derfor virksomheten deltatt i utredningsarbeidet om framtidig bruk av Leira skule. Arbeidet resulterte i vedtak som legger til rette for opprettelse av framtidig dagtilbud ut over skogsgruppa for virksomhetens brukere²⁸. Dette vil bedre kvaliteten på virksomhetens tjenesteproduksjon, slik at flere brukere kan få en enda mer meningsfull hverdag.

Virksomhetens evaluering av vilkår for ledelse, myndiggjøring og kompetente medarbeidere har medført en tydeligere avdelingslederprofil fra 2012. Tidligere evalueringer har medført at virksomheten skal ha en driftsgjennomgang i 2012 da målet er å gjennomgå alle virksomheter innen helse- og omsorgsområdet.

Gjennom deltagelse i kommunens internundervisningsprogram har virksomheten tilrettelagt aktivt for vektlegging av kunnskapsbasert praksis.

Virksomheten har i samhandling med tildelingskontoret utført tjenester ut fra tjenestemottakernes behov, og kommunens omsorgstrapp/tjenestemeny.

4.13.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

I 2011 har det vært fokus på rutiner. Dette arbeidet har bestått i alt fra avviksregistrering og opprydning i permsystemer, til implementering av fellesprosedyrer utarbeidet for hele pleie- og omsorgsområdet, herunder fagsystemene Profil og Notus.

Avdeling Leira deltok på et felles kurs for hele Valdres innen vergeteknikk.

²⁸ KS-105/11

Innen miljøarbeid har det i 2011 vært en ytterligere dreining i retning av at enkelte brukere ønsker og får tjenestene sine organisert som BPA (Brukerstyrt Personlig Assistanse).

Virksomheten hadde i 2010 et tilsyn fra Fylkesmann angående sosialtjenestelovens § 4A - Bruk av tvang og makt. Tilsynet ga ingen avvik, men tre merknader som viste et forbedringspotensiale på journalføring. Personalet har jobbet med håndtering av merknadene i hele 2011.

Kommunerevisjonen gjennomførte også en forvaltningsrevisjon i virksomheten med fokus på samarbeid med pårørende og verger samt tilskuddordninger på området. Rapporten resulterte i tilbakevisning av påstander om at kommunen misbrukte tilskuddsordningene samt at flere tiltak vedrørende samarbeid med pårørende og verger er gjennomført.

I skogsgruppa har "utegruppa" ryddet og tynnet kommunal skog på Marsteinhøgda, Leira og i Liaskogen. Trevirket har hovedsakelig gått til egen vedproduksjon. "Innegruppa" har pakket veden i sekker. Til sammen er det pakket 5603 sekker ved. Vedsalget skjer for det meste til det lokale markedet. Viktige kundegrupper er eldre og eiere av fritidsboliger. De fleste arbeidstakere og arbeidsledere har en individuelt tilpasset, og varierende arbeidsuke. Skogsgruppa tilrettelegger også for 4 arbeidstakere fra Valdres Arbeidssenter AS (VTA) med 150 % arbeidslederstilling.

4.13.3 Resultat og avvik

Virksomheten har drevet innenfor budsjett.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	19 845	20 152	14 939	30 054	-307	98

Virksomheten har hatt kostnader til brukerstyrt personlig assistent (BPA) ut over budsjett. Samtidig har en hatt refusjonsinntekter som er høyere enn budsjett.

Virksomheten hadde et sykefravær på 9,2 %. Dette er 0,8 % lavere enn målet som var 10 %. Virksomheten har deltatt i et tilstedeværelsesprosjekt i regi av NAV for å arbeide med sykefraværsutfordringene fra tidligere år. Dette ser ut til å ha gitt positive resultater.

Årets suksesshistorie

Kongsvegen bofellesskap

I desember 2011 sto Kongsvegen bofellesskap klart på Leira.

Boligen består av 10 leiligheter, inkludert fellesarealet for miljøarbeid avdeling Leira. Boligen på 1200 m² er universelt utformet, og fremmer selvstendighet for brukerne. Arbeidsprosessen ble ledet av egen prosjektleder, med bistand fra virksomhet Eiendom, Miljøarbeid entreprenører, og brukerrepresentant.

Leilighetene var klare for tildeling i desember, noe som medførte at 8 brukere fikk tildelt bolig ved årsskifte. Dette som et resultat av god samhandling mellom flere kommunale virksomheter, entreprenører, brukerrepresentant, og prosjektleder.

Kongsvegen bofellesskap legger godt til rette for at brukerne skal oppleve god omsorg i et inkluderende fellesskap med andre.

4.14 NAV Valdres

4.14.1 Helhetsvurdering

Arbeids- og velferdsetaten skal motvirke at brukere har lengre stønadsløp enn nødvendig og bidra til at de raskest mulig kommer i arbeid/aktivitet. Det skal gjøres ved å gi målrettet bistand til prioriterte grupper og foreta jevnlig oppfølging av den enkelte.

Ser vi året under ett er antallet som mottar økonomisk sosialhjelp noe redusert sammenlignet med året før. Reduksjonen er på 6,5%. Samtlige enheter i NAV Valdres så en nedgang i antallet brukere med sosialhjelp som hovedinntekt andre halvår i 2011.

Årets suksesshistorie

Økonomiteam og ungdomskontakt

NAV Valdres opprettet et økonomiteam i 2011 og en ungdomskontakt som jobbet rettet mot alle kommunene.

Dette medførte at både klienter og samarbeidspartnere fikk kontaktpersoner som hadde en spesialisering på fagområdet.

Resultatene viser at alle ungdommer som er under 20 år og er arbeidssøkere har fått oppfølging fra NAV.

Antallet aktive brukere med utbetaling av sosialhjelp ble redusert siste halvår. Fra 239 på årets siste måned i 2010, til 165 i årets siste måned i 2011.

NAV Valdres har god måloppnåelse bant de yngste brukerne. 100% av ungdommene under 20 år og 91% av unge voksne mellom 21 og 24 år som er ordinære arbeidssøkere har fått oppfølging av NAV Valdres. En kan derimot ikke se endringer i antallet unge som trenger økonomisk sosialhjelp om en ser året under ett.

I Valdres har 24 brukere fått oppfølging i kvalifiseringsprogrammet. NAV Valdres har gjennom året gjort erfaringer med både rekruttering til tiltaket og oppfølging for tiltakene sammen med Valdres Kompetansevekst. Vi ønsker i 2012 å arbeide videre med å kvalitetsutvikle dette tiltaket.

Etaten skal ha et konstruktivt samarbeid med bedriftene for å inkludere flere i arbeid og for at rekruttering av arbeidskraft skal bli enklest mulig for bedriftene. Alle stillingene som er meldt til NAV Valdres har blitt tilvist. I Valdres har den prosentvise ledigheten med sine svingninger gjennom året vært sammenlignbar med tidligere år. Distriktet har en arbeidsledighet som er lavere enn snittet for Oppland og for landet.

I møte med brukerne skal NAV opptre enhetlig og koordinert, og sette brukernes behov i sentrum. Det handler blant annet om service, respekt, informasjon, tilgjengelighet, kompetanse og et godt tilpasset tjenestetilbud. Høsten 2011 startet tre medarbeidere på videreutdanning i veiledning og nettverksledelse/ relasjonskompetanse.

Det skal legges til rette for at bruk av etatens selvbetjeningsløsninger blir brukernes førstevalg, samt at brukerne skal få raskere svar på sine telefonhenvendelser. Det har vært en prosess både for enkelte brukere og medarbeidere i NAV å akseptere at tjenester som tidligere skulle utføres lokalt og med veiledning, nå er flyttet til selvbetjening og andre enheter i NAV. NAV Valdres vil jobbe videre med kompetansen for på beste måte å kunne veilede brukerne til selvbetjeningsløsningene.

4.14.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

2011 har vært preget av endringsprosesser. På nyåret 2011 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som på bakgrunn av evalueringen foretatt høsten 2010 skulle foreslå ny organisering av NAV Valdres. Partnerskapet vedtok plan for ny organisering i mai 2011 og i løpet av perioden mai til november 2011 ble saken behandlet i kommunestyrene i Valdres. Den nye organiseringen går i hovedsak ut på å se på NAV Valdres som en enhet med seks kontor, der Nord-Aurdal kommune er vertskommune for alle medarbeiderne på kommunal side. For å kunne fatte vedtak på tvers av kommunegrensene ble vertskommuneorganisering etter kommuneloven § 28 vedtatt. Virksomhetsoverdragelse og samarbeidsavtalen ble underskrevet i desember.

NAV Valdres har i løpet av 2011 også endret lederstruktur. Ny leder ble tilsatt i august. Som følge av den nye organiseringen ble to avdelingsledere tilsatt i desember 2011. Avdelingene går på tvers av kommunegrensene og er delt inn etter mottak av bruker og oppfølging av bruker.

I mai ble det opprettet et eget Økonomiteam med 2,5 stillinger for Valdres. Husbank, økonomisk rådgivning og forvaltning er blant oppgavene teamet håndterer. Tilbakemeldingene til teamet fra NAV kontorene i Valdres har vært gode. Antakelig har dette grepet bidratt til den positive trenden høsten 2011.

Sosialtjenesten i NAV hadde et analytisk fokus i 2011. Med ekstern bistand ble det foretatt en analyse av tjenesten som forelå i juni 2011. Denne pekte på flere områder der det var potensielle for endringsprosesser i metode og felles forståelse på tvers av kommunegrensene. I september 2011 hadde Øystre Slidre sin sosialtjeneste tilsyn fra Helsetilsynet. Dette tilsynet avdekket i tråd med rapporten fra juni at kommunen måtte arbeide systematisk med risikoanalyse og de øvrige internkontrollrutinene. Arbeidet med å lukke avvikene ble igangsatt høsten 2011.

Prosjektet «Mestringsveier til arbeid» med NAV Valdres Sør-Aurdal i sentrum sammen med, Valdres kompetansevekst og Fekjær ble avsluttet i desember 2011. Stikkordene for prosjektet er unge mennesker med problemer knyttet til rus og psykiatri i overgang mot arbeid. Prosjektet synliggjorde betydningen av å arbeide samtidig med arbeidsmestring og behandling, og førte til økt kompetanse og felles forståelse mellom fagmiljøene. Evalueringsrapporten (Sinteff) fra prosjektet vil foreligge i februar 2012.

Ungdomsprosjektet hadde et viktig år der delrapport ble lagt fram for styringsgruppa i september 2011. Mange nye tiltak ble vedtatt. Tiltakene har mål om å bedre samhandling og komme tettere og raskere ut mot ungdom som står i fare for å falle ut av skolen. Prosjektet avsluttes sommeren 2012.

Karrieresenteret ble opprettet i 2011²⁹. NAV Valdres bidrar med en 20% karriereveiledningsressurs inn i karrieresenteret, som har tilholdssted ved Valdres Videregående skole. Dette er et tilbud til alle som ønsker veiledning for å belyse sine muligheter til karriereutvikling.

NAV Valdres har også i 2011 hatt en medarbeider som har bidratt med oppfølging til Fengselet i Vestre Slidre kommune.

²⁹ KS-20/11

4.14.3 Resultat og avvik

Dette avsnittet viser noen tabeller over registreringer av sosialhjelp i Valdres. Sosialtjenesten skal bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å bo og leve selvsteng, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Som tabellen nedenfor viser, er det ikke store endringer for de fleste kommunene fra 2010, med unntak av Øystre Slidre, Vestre Slidre og Nord-Aurdal som har fått færre brukere totalt sett i 2011. Totalt sett er nedgangen i antallet brukere totalt for Valdres på ca 6,5%

Vi ser også en nedgang i tallet på brukere som har mottatt sosialhjelp og som ikke har andre inntekter, fra 83 i 2010 til 55 i 2011.

Tabell: Sosialhjelpsbrukere, antall i 2011 og 2010 (01.01 – 31.12). Antall med ulike ytelser.

Kontor	Antall brukere		Bare sosialhjelp		Sykepenger		Arbeidsavklaringspenger		Dagpenger		Alderspensjon		Uførepensjon		Overgangsstønadsenslige forsørgere		Kvalifiseringsprogrammet		Lønnsinntekt		Introduksjonsstønads		Annet	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Sør-Aurdal	104	105	11	13	3	10	37	27	7	8	2	2	15	13	3	2	7	8	12	14	7	8	1	1
Etnedal	54	54	9	10	2	1	13	14	1	1	5	1	5	9	3	4	3	4	8	3	7	9	1	2
Nord-Aurdal	240	252	18	25	3	11	92	66	12	9	3	8	32	41	4	3	14	13	41	24	6	8	15	44
Øystre Slidre	87	107	9	19		18		5		2		4		28		3		3	4		17		4	3
Vestre Slidre	72	81	5	9	5	9	15	20	1	6	1	3	15	3	5	3	7	6	3	5	3	0	12	7
Vang	39	38	3	7	1	0	9	6	0	4	1	0	6	5	0	1	4	5	10	4	2	3	3	3
Sum	596	637	55	83																				

Tabellen under viser en oversikt over utbetalingene knyttet til sosialhjelp i Valdres. Foruten å vise den faktiske kostnaden i de ulike komponentene, forteller tabellen at det er relativt store forskjeller på hver enkelt kostnadskomponent. En kan også se at totalsummen fordelt per innbygger er mer sammenlignbar.

Både Vestre Slidre kommune og Nord-Aurdal kommune har utfordringer knyttet til bolig. Dette er trolig en viktig årsak til relativt høye boutgifter. Midlertidige løsninger har i snitt en høyere kostnad enn langsiktige boligløsninger. Begge kommunene er nå i gang med vurderinger knyttet til boligsosialt arbeid, og NAV Valdres er med på prosessen.

Tabell: Utbetalt sosialhjelp i Valdres 2011. Fordelt på kommuner og på ulike ytelser.

	Etnedal	Sør-Aurdal	Nord-Aurdal	Øystre Slidre	Vestre Slidre	Vang	Sum
Livsopphold	317 991	783 396	1 487 655	1 635 659	867 472	425 192	5 517 366
Boutgifter	170 536	242 011	1 377 642	191 057	470 401	161 957	2 613 605
Strøm	227 614	267 696	748 838	322 599	254 552	222 816	2 044 115
Nødhjelp	35 549	63 703	403 929	109 385	72 331	10 035	694 932
Andre ytelser	199 812	354 205	1 372 749	306 342	478 520	210 581	2 922 210
Lån	57 256	36 500	224 200	106 500	46 072	44 684	515 212
KVP	199 776	507 838	1 354 684	104 954	595 312	513 522	3 276 086
Sum	1 208 535	2 255 348	6 969 698	2 776 497	2 784 661	1 588 787	17 583 527

Virksomheten har levert et økonomisk resultat i samsvar med budsjett.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	9 429	9 330	9 351	7 934	98	101

Tabell: Økonomisk resultat alle kommunene. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett
Tall i 1000 kr.

SUM ansvar NAV	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk
Nord-Aurdal	9 330	9 429	98	101%
Vestre-Slidre	3 687	3 769	81	102%
Etnedal	1 570	1 695	125	108%
Øystre Slidre	3 926	2 717	-1 209	69%
Vang	2 345	2 297	48	102%
Sør-Aurdal	3 542	3 033	-509	86%

Tabell: Nøkkeltall for sosialtjenesten i Valdres, KOSTRA.

Sosialtjenesten - nivå 2								
Valdres	0545 Vang	0544 Øystre Slidre	0543 Vestre Slidre	0541 Etnedal	0540 Sør- Aurdal	0542 Nord- Aurdal	Oppland	Landet
	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011
Prioritering								
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	938	1 297	1 526	1 124	1 113	1 678	1 331	1 792
Dekningsgrader								
Sosialhjelpsmottakere	37	95	65	51	102	234	5 030	125479
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,3	3	2,9	3,6	3,2	3,6	2,7	2,5
Årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbygger	0,62	0,63	0,9	0,6	0,89	0,61	0,83	1,13
Årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbygger etter ny organisering i 2012	0,77							
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner	52 865	49 558	60 646	34 039	42 882	53 624	62 786	83 752
Utdypende tjenesteindikatorer								
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	1 065 370	2 648 299	2 133 579	994 286	1 733 085	5 584 641		
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	7 720	7 316	7 758	7 258	4 801	6 664		
Gjennomsnittlig stønadslengde	3,7	3,8	4,2	2,6	3,5	3,5		
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	3,8	3,7	2,7	3	3	3,1		
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	3,8	3,9	4,5	2,6	3,7	3,7		
Andel sos.hjelpsmottakere m stønad i 6 mnd eller mer	27	24	28	12	23	24	26	34
Andel mottakere med sos.hjelp som hovedinntektskilde	18,9	23,2	29,2	41,2	31,4	26,9	39,4	44,4

Tabellen viser alle Valdreskommunene sammenlignet med snittet av Oppland og alle landets kommuner. Det er innledningsvis viktig å understreke at ingen av kommunene i Valdres tilhører samme kommunegruppe. Vi skal med andre ord være varsomme med å sammenligne

tallene på tvers av kommunene. Likevel er det enkelte «funn» i dette tallmaterialet som det er verd å bemerke.

Det er store variasjoner i gjennomsnittlig utbetaling hver stønadsmåned fra kr 4 801 som er lavest til kr 7 758.

Når det gjelder bemanning er det i KOSTRA oppsettet bare den kommunale andelen av stillinger i NAV kontoret man sammenligner. En kan merke seg at en med ny organisering har en bemanning på 0,77 årsverk i sosialtjenesten per 1000 innbygger, snittet for Oppland var i 2011 på 0,83 og snittet for landet var på 1,13.

For Valdres med unntak av Vang er det en høyere andel sosialhjelpsmottakere enn snittet for Oppland og landet. Samtidig har en (med unntak av Etnedal) en lavere andel av mottakere som har sosialhjelp som hovedinntektskilde.

Når vi ser på mottakere av sosialhjelp i mer enn 6 stønadsmåneder ligger fire av seks kommuner under snittet. Dette er en parameter det kan være av interesse å se nærmere på utviklingen av og å kunne sammenligne med egen kostragruppe:

G. Sosialtjenesten - nivå 2 – utvikling				
				Kostra gruppe
Utdypende tjenesteindikatorer	2009	2010	2011	2011
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer, Nord-Aurdal	27	24	24	29
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer, Øystre Slidre	25	27	24	22
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer, Vestre Slidre	28	25	28	25
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer, Sør-Aurdal	21	21	23	25
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer, Vang	..	13	27	18
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer, Etnedal	12	13	12	18

Når man leser disse tallene er det viktig å huske at totalantallet (særlig i Vang og Etnedal der antallet er under ti) er så lavt at en bruker gir relativt store utslag.

Kommunale årsverk:

Vang 1,0 , Etnedal 0,8, Nord-Aurdal 4,5, Øystre Slidre 1,5 , Vestre Slidre 2,0 , Sør-Aurdal 2,0. Kommunene er også med å finansiere 50% av leder sine lønnskostnader og 50% av rådgiver sine kostnader.

Nav Valdres har i 2011 hatt til sammen (statlige og kommunale) 36 medarbeidere.

4.15 Familiens hus

4.15.1 Helhetsvurdering

Tverrfaglig team ble etablert med representanter fra PP-tjenesten, barneverntjenesten, helsesøstertjenesten og psykisk helsearbeid. Målet er å hjelpe barn og deres familier i Nord Aurdal kommune med rett tjeneste til rett tid. Teamet har hatt flere møter med rektorer og barnehagestyrere. For virksomheten har det vært viktig med implementering av teamets samarbeidsavtale gjeldende fra 2011.

Virksomheten har fått opptrappingsmidler til barneverntjenesten, og har lyktes med rekruttering inn i ny stilling³⁰.

To av virksomhetens avdelinger, barnevern- og PP-tjenesten, ble i løpet av 2011 samlokaliserte.

Virksomheten har klart å omstille ressurser til etablering av Frisklivssentral, men har ikke klart å omstille ressurser til hjemme-konsulent ved helsestasjonen.

Den planlagte rulleringen av boligsosial handlingsplan ble utsatt til 2012, da ikke alle samarbeidspartene kunne stille med ressurser.

4.15.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Det ble født 61 barn i Nord-Aurdal kommune i 2011, og alle familiene fikk tilbud om hjemmebesøk i løpet 2 uker. Vaksinasjonsstatus er nær 100 %, og alle skolebarn er fulgt opp etter forskrift.

I løpet av 2011 overtok tildelingskontoret saksbehandlingen for tilrettelagte tjenester for barn og unge med nedsatt funksjonsevne. I forbindelse med denne omstillingen har det vært viktig med ivaretagelse av brukermedvirkning. Alle tjenestemottakerne ved Barne- og ungdomsavlastningen har individuell plan og ansvarsgruppe. Tjenesten iverksatte i 2011 et nytt tilbud med familieveiledning.

Arbeidet med å serviceerklære individuell plan ble påbegynt i 2011, se avsnitt 4.12.2 på s. 43.

Årets suksesshistorie

Trygghet med tverrfaglig team

Nord-Aurdal hadde tilsyn fra fylkesmannen i 2008. Tilsynet avdekket at kommunen hadde et avvik i forhold til samhandling omkring særlig utsatte barn og unge.

I perioden etter avviket ble det startet opp et arbeid omkring tverrfaglig samhandling. Parallelt med dette arbeidet jobbet man videre med en intern kontrakt mellom de forskjellige fagavdelingene som bør være med i det tverrfaglige arbeidet. Mot slutten av 2010 var avtalen signert av alle aktuelle parter, med opstartsdato fra 2011.

Teamet har vært på til sammen 16 besøk hos skolene, og 20 besøk i barnehagene.

Samlet syn på tverrfaglig team i gruppa er at den har hatt stor framgang i forståelse av intensjonen med arbeidet. Dette gjør seg gjeldende både i hjelpetjenestene, skolene og barnehagene, og medfører at teamet er blitt et godt forebyggende tiltak. Teamet blir ønsket velkommen både av skoler og barnehager.

Samarbeidet skaper trygghet, trivsel, samhold og samhandling, noe som medfører at rett tjeneste settes inn til rett tid i de forskjellige enkeltsakene.

³⁰ KS-03/11

Innen folkehelsearbeidet har Nord-Aurdal kommune rullert handlingsplanen for FYSAK³¹, inngått partnerskap med Oppland fylkeskommune³², og opprettet Frisklivssentral. Sommervandringen medførte at registreringsbøkene var fylt med 4384 navn. 67 innbyggere oppnådde nok poeng til å få tilsendt krus.

Ergoterapeut har hatt 147 henvisninger, og de kommunale fysioterapeutene har hatt 276 henvisninger. Av de til sammen 972 henvisningene Valdres Fysioterapi AS har hatt i 2011, er til sammen 1,3 årsverk benyttet til innbyggere fra andre kommuner.

Psykisk helsearbeid hadde til sammen 142 brukere ved utgangen av 2011. 63 av disse var nye brukere, mens 30 brukere kunne avslutte tjenestene de mottok. I 2011 ble 1 årsverk innen psykisk helse flyttet tilbake fra Hjemmetjenesten til avdeling Psykisk helsearbeid, som da igjen har 7,33 årsverk.

Ut fra virksomhetens hovedprioriteringer ble det i 2011 søkt om opptrappingsmidler fra Fylkesmannen innen rusfeltet. Søknaden medførte ingen økonomisk støtte.

4.15.3 Resultat og avvik

Virksomheten leverte et økonomisk resultat som var bedre enn budsjett med et underforbruk på 0,5 mill. kr.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	24 804	25 262	24 424	21 585	-458	98

Bak dette ligger det et overforbruk på barnevernstiltak i Nord-Aurdal kommune på 1,5 mill. kr. Driften av barnevernstjenesten (utenom tiltak) har imidlertid et underforbruk grunnet vakanser. Rehabilitering har et underforbruk på 1,0 mill. kr grunnet for høyt budsjettet kostnad på fysioterapeuter, vakanse i stillingen som logoped og refusjon knyttet til fastlønnede fysioterapeuter. Forebyggende helsearbeid har et underforbruk grunnet vakanser.

Virksomheten hadde et sykefravær på 10,5 %. Dette er 4 % høyere enn måltallet som var 6,5 %. Avviket kommer som en følge av forhøyet sykefravær i to avdelinger. I den ene avdelingen skyldes avviket langtidsfravær og i den andre avdelingen har sykefraværet hatt mer sammensatte årsaker. Aktiv oppfølging i samsvar med IA-avtalen ble innført.

4.15.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Nord-Aurdal kommune brukte i 2011 noe mer til barneverntjenester enn gjennomsnittet for kommunegruppe 11, selv om andel barn med tiltak er lavere enn denne gruppen. Det er en gradvis økning i utgiftene gjennom de siste tre år som skyldes både en profesjonalisering av barnevernet i et interkommunalt samarbeid og saker av omfattende karakter.

³¹ KS-09/11

³² KS-02/11

Virksomhet Familiens hus	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter til sammen pr. innb. lfht barnevernstjenester	987	1 030	1 405	1 659	793	1 271	1 468	1 355	1 409
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetj. Pr. innb. 0-20 år	1 846	1 749	1 708	2 548	1 192	2 643	1 591	1 659	1 646
Dekningsgrad									
Antall årsverk ved kommunalt fritidssenter	0,8	0,8	0,8	2,0	---	---	8,6	---	---
Årlig totalt besøk ved kommunalt fritidssenter 6-20 år	---	3 103	3 322	13 663	---	---	2 181	---	---
Andel barn med barneverntiltak ifht innbyggere 0-17 år	4,4	4,8	4,9	8,2	6,9	5,2	4,3	5,2	4,7
Fysioterapiårverk pr 10 000 innb	10,4	10,4	11,0	12,2	13,0	9,9	---	8,8	8,4
Produktivitet/enhetskostnader									
Andel undersøkelser med behandlingstid over tre mnd i barnevernet	41,7	28,0	37,2	11,9	60,0	38,0	32,0	34,6	26,5
Andel spedbarn som har fullført helseundersøkelse innen utg. av 8. leveuke Enhet : Prosent	103	100	105	89	97	96	---	104	101

Den positive utviklingen i forhold til antall saker som har overskrevet undersøkelsesfristen med tre måneder har gått tilbake fra 2010 til 2011. Dette er noe tjenesten har hatt stort fokus på, men grunnet innføring av ny arbeidsmetodikk (Kvello-metodikk), samt flere omfattende saker som har krevd fylkesnemndsbehandling, er andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder gått betydelig opp. Tjenestens nye arbeidsmetodikk krever en bredere kartlegging og større bevissthet i forhold til hvilke tiltak som iverksettes. Den krever også en mer grundig saksbehandling. Målet er at etter hvert som metoden blir implementert skal saksbehandlingstiden reduseres, og tiltakene bli mer spisset og føre til positiv endring i barnas omsorgssituasjon.

4.16 Eiendom og kvalifisering

Virksomheten består av:

Eiendom:
Drift og vedlikehold kommunale bygg
Renhold
Forvaltning
Kraft
Kirkelig Fellesråd

Kvalifisering:
Grunnskoleopplæring voksne
Opplæring fremmedspråklige
Interkommunal flyktningtjeneste

4.16.1 Helhetsvurdering

Virksomheten har hatt et aktivt og utfordrende år. Det har vært et godt tverrfaglig samarbeid, som har styrket integreringsarbeidet i kommunen. Medarbeidersamtaler gir gode tilbakemeldinger på trivsel. Måltall for sykefravær i rapporteringsåret var 8 %. Resultatet ble 13,3 %. Sykefraværet er høyt i renholdsavdelingen. Dette skyldes langtidssykemeldte som har høy alder og slitasjeskader.

Virksomheten har i rapporteringsåret hatt fokus på følgende:

- kompetanseheving
- myndiggjorte medarbeidere
- kommunikasjon
- god informasjonsflyt
- organisasjonsutvikling
- jobbrotasjon har ført til redusert vikarbruk og dermed reduserte kostnader

Det er satt inn tiltak for å oppfylle målene etter Klimaplan for Hallingdal og Valdres.

Basert på kommunestyrets vedtak i sak planlegger virksomheten flytting til varige og tidsmessige lokaler i Leira skule når den legges ned sommeren 2012.

Årets suksesshistorie

Vellykket integrering

Eiendom og kvalifisering er en virksomhet som kombinerer avdelinger på en utradisjonell måte. Potensialet i dette er utnyttet for å få til tverrfaglig samarbeid i virksomheten, mot felles mål. Dette har bidratt til integrering og en god start og arbeid for fremmedspråklige som har bosatt seg i kommunen.

4.16.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Kvalifisering

Spesialundervisningen gir grunnskoleopplæring for voksne etter vurdering fra PPTV. Det er godt kvalifiserte arbeidstakere, stort fokus på brukere av tjenesten og god måloppnåelse. Tjenesten har hatt 9 elever. Det er utarbeidet en felles forståelse mellom kommunen og Valdres videregående skule for sikring av overgangen mellom videregående skole og spesialundervisning.

Det gis grunnskoleopplæring for pasienter ved DPS, avdeling Valdres. Kostnaden refunderes av Oppland fylkeskommune. Antall elever varierer gjennom året.

Den felles kvalifiseringstjeneste for Nord-Aurdal og Øystre Slidre kommune har fått ny pedagogisk leder og har god måloppnåelse. Samarbeidet mellom kommunene er styrket gjennom ansvarsavklaringer og samarbeidsmøter. Det er oppnådd gode resultater på norsktestene både muntlig og skriftlig. Boliger skaffes på det private markedet og fremleies. Nærmere beskrivelse av den interkommunale tjenesten er gitt i avsnittet "Felles kvalifiseringstjeneste" på side 87.

Eiendom

På drift og vedlikehold er det tre ansatte som studerer ved teknisk fagskole (deltidsstudie). Alle avvik etter tilsyn brann, elektriske anlegg og heiser er lukket. Alle kommunale bygg har nå godkjente rømningsveier. Det er fremforhandlet fastpris/ rabatter på bygg- og vedlikeholdsvarer og fastpris/ tilbudspris på kjøp av tjenester VVS og Elektro. Det har ikke vært kapasitet til å utarbeide vedlikeholdsplaner for alle bygg.

Det er lagt ny tekking på tak over Kulturhuset. Alle lamper i kinosal er skiftet til en type med lengre holdbarhet og lavere energiforbruk og dermed også mindre vedlikehold. Det er montert ny lensepumpe i Kulturhuset for å forhindre fremtidige oversvømmelser i kjeller ved flom. Veritas godkjent vaktmester som årlig kontrollerer lekeapparater i barnehager og skoler. Privatisering av oppgaver har vært gjennomført ved at eiendomsmeglerfirma blir benyttet ved salg av eiendom og prosjektledelse har vært gjennomført av konsulenter.

Det har i 2011 ikke lyktes å redusere arealet kommunen disponerer. Tabellen viser utvikling areal. Økningen skyldes i hovedsak ferdigstilling av Kongsvegen bofellesskap.

År	2010	2011
m 2	58 745	60 326

Kommunen ved Aurdalsheimen arvet i 2011 et småbruk som ble lagt ut for salg.

Renhold

Renholdsavdelingen har gått til innkjøp av renholdsutstyr som skal redusere belastning og dermed slitasjeskader. For å drive et forsvarlig og godt renhold er det satt fokus på nytenkning når det gjelder vedlikehold av gulv. Dette vil på sikt bidra til redusert tidsforbruk og kostnad. Avdelingen har hatt fokus på økt kompetanse. Flere tar fagbrev innen renholdsoperatørfaget. Dette bidrar til økt trivsel og forståelse for faget. Gode innkjøpsrutiner og god lagerstyring bidrar til godt resultat. Programvare for renholdsplaner har det ikke vært kapasitet til å anskaffe.

Avdelingen har mange fremmedspråklige i språkopplæring og jobbtrening, som også bidrar til nettverksbygging. Flere språkpraksisplasser ender opp i arbeidsavtaler.

Forvaltning

Nøkkeltall: 15 boenheter som leies på det private markedet og som fremleies til flyktninger
142 boenheter til utleie etter behovsprøving og vedtak fra tildelingskontoret
4420 m2 utleie lokaler
Solgt: 2 boliger i Sagbråtenfeltet
3 boligtomter
Gulltomta og Brannstasjonstomta

Skogeiendommer:

Avvirkning: 1372 fkm som er omsatt gjennom Viken Skog
200 fkm som er tynnet til vedvirke av Skogsgruppa
130 fkm energigran som ikke blir målt/utkjørt i 2012

Foryngelse: Nyplantet 3 400 planter. Behovet er det dobbelte, men det har vært vanskelig med tilgang på planter i 2011

Skogkultur: Det er utført ungsogpleie og ryddet et areal på totalt 34 daa

Skogsveier: Utbedring av veiskader etter frostvinteren 2010/2011. Det er også utført kantrydding og grøfterensk

Liaberget naturreservat er under opparbeiding som frivillig vern i kommunen.

Kraft

Virksomheten har stort fokus på energibruken, som en prioritert oppgave. Klimaplan for Hallingdal og Valdres er styringsdokument. Vurdering av bioenergi eller egne energibrønner som fremtidig varmekilde. Etablering av SD anlegg (sentralt driftskontrollanlegg) som et viktig styringssystem for å øke kontrollen av energibruk, uten å øke bemanningen. Analyser av utvalgte bygg som avdekker tiltak for redusert energibruk. Dette kan føre frem til EPC kontrakter (energisparekontrakter) og tiltak som fører frem til garantert redusert energiforbruk.

Kirkelig Fellestråd

Avvik etter branntilsyn er i de fleste kirker lukket, bortsett fra at brannfarlige ovner i Strand, Skrautvål og Aurdal må skiftes ut. Det er varslingsdirekte til vaktentral fra alle kirker. Alle kirker har nå tilfredsstillende sanitæranlegg.

Gravlegging har vært en stor utfordring på grunn av stor fuktighet i grunnen. Urnenedsettelse øker for hvert år. På Tingnes forberedes utvidelse av gravfelt. Kirkelig fellestråd har ikke garasje eller lagerlokaler og ønsker seg dette i fremtiden. Taket på kirkebyggene krever vedlikehold. Kostnader til oppvarming av bygg er økende.

4.16.3 Resultat og avvik

Mindre forbruket skyldes økt tilskudd opplæring fremmedspråklige og reduserte driftsutgifter renhold som et resultat av jobbrotasjon. Utgiftene til kjøp av kraft ble lavere enn revidert budsjett mens vedlikeholdskostnadene på bygg overskred budsjett med om lag 1 mill. kr.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	26 143	26 906	24 344	23 158	-762	97

4.16.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Eiendom	Nord-Aurdal 2009	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør-Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune-gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger	3 560	3 604	4 180	4 169	4 476	5 371	2 905	3 916	4 003
Brutto investeringsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger	1 645	600	2 994	1 610	233	1 722	3 067	2 891	3 595
Dekningsgrad									
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger	5,6	6,4	6,1	6,1	8	8,1	19,9	5,4	4,5
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter.	670	580	727	745	622	717	147	743	840
Korrigerte brutto driftsutgifter til eiendomsforvaltning av eiendommer per kvadratmeter	49	32	43	12	14	15	3	28	34
Energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter	103	91	142	130	144	126	24	107	123

Nord-Aurdal kommune disponerer vesentlig mer bygningsmasse enn kommunegruppa og landet. Kommunen har 6,1 m² bygg pr innbygger til administrasjon, barnehage, skole, institusjon og idrett. Dette er 36% mer enn landssnittet og 13% mer enn kommunegruppa.

Kommunen har høye energikostnader per kvadratmeter.

Boliger	Nord-Aurdal 2009	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør-Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune-gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger i kr	-181	-37	-73	92	-348	-543	-12	-129	-74
Netto driftsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner	-174,7	-33,4	-76,7	125,1	-363,7	-428,2	63,4	-86,9	-45
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	24	25	24	29	33	23	32	23	21

KOSTRA-tallene indikerer at kommunen både har et antall boliger og netto driftsutgifter til disse på nivå med sammenligningskommunene.

Virksomhet Kvalifisering	Nord-Aurdal 2009	Nord-Aurdal 2010	Nord-Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør-Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune-gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Samlet utbetaling til introduksjonsstønad	2 144	2 174	2 507	1 878	1 639	519	8 423		
Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)	7	6	7	7	10	4	8		
Produktivitet/enhetskostnader									
Netto driftsutgifter til introduksjonsstønad pr. innbygger	329	345	390	279	602	102	350		

4.17 Teknisk drift

4.17.1 Helhetsvurdering

Teknisk drift har i 2011, i alt vesentlig grad, oppnådd de mål som er satt i forbindelse med fagplaner, virksomhetsplaner, budsjett og prosjekter. Virksomheten har utarbeidet styringsdokumenter med mål for aktivitetene. Det dreier seg om mål for vedlikehold av kommunale veier, krav og leveringssikkerhet for kommunens vannforsyning, utslippskrav for kommunens avløpsanlegg, drift av gatelys og drift av kommunens brann og feiervesen.

Brannforebyggende avdelingen har gjennomført færre tilsyn grunnet sykefravær og vakanser.

Virksomheten har i 2011 gjennomført og fullført 9 investeringsprosjekter.

4.17.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Avløp:

Renseanleggene har tilfredsstilt kravene som er gitt i utslipstillatelsene. Høsten 2010 ble det gjennomført tilsyn av miljøavdelingen hos fylkesmann. Det ble gitt noen avvik. Avvikene er nå lukket. Det ble i tillegg gitt en anmerkning på manglende driftsovervåkningssystem. Dette er ikke prioritert hittil.

Arbeidstilsynet gjennomførte et tilsyn på avløpssektoren. Kommunen fikk et avvik som er lukket.

Det har vært to tilfeller hvor det har vært oversvømmelse i boliger. Kommunen mottok krav om erstatning for skader på en eiendom. Kravene er avvist. Sakene er ikke avsluttet.

Utbyggingen i Aurdalsåsen har medført overtakelse av 4 kilometer med nye ledninger.

Vann:

Alle prøver av vannkvaliteten for de kommunale vannverkene har vært godt innenfor kravene i drikkevannsforskriften.

Det har vært brukt mye ressurser på lekkasjesøking. 14 lekkasjer ble funnet og reparert, men ennå står en overfor store utfordringer med å oppnå de mål som er satt for å redusere lekkasjer på nettet.

Freningen vannverk som kommunen drifter, men som eies av private, har hatt problem med for høye verdier for kimtall. Inntaket i Freningen ble flyttet. Etter at dette ble gjort, har vannkvaliteten vært god.

Kommunen overtok ca 4 km med vannledninger i Aurdalsåsen.

Det ble installert pumper og annet utstyr i pumpestasjon på Spikarmoen for å forsyne Skrautvål med vann fra Fagernes. Anlegget ble ikke igangkjørt i 2011 på grunn av kapasitetsproblem som skyldes lekkasjer på ledningsnettet på Fagernes. Lekkasjene ble funnet og reparert sist i november. På grunn av faren for frost ble det besluttet å vente til våren 2012 med å starte forsyning fra Fagernes til Skrautvål. Når forsyningen er gjennomført, vil eksisterende vannverk for Skrautvål bli liggende som en reservevannforsyning.

Det er behov for et driftsovervåkingssystem.

Kommunen har søkt om godkjenning av Vestringsbygda vannverk. Det er foreløpig ikke kommet tilbakemelding fra Mattilsynet.

Veger:

Året 2011 var et år med mye nedbør på sommeren og en kald vinter. Snøsmeltingen kom brått i april med oversvømmelser med påfølgende skader på vegnettet. Voldsomme regnskylt om sommeren førte til at deler av vegen på Fodnes ble skylt bort.

Det er inngått 4 nye brøytekontrakter i år av totalt 25 kontrakter.

Årets suksesshistorie

Verdifull vannkvalitet

Bor du i nedslagsfeltet til nye Fagernes/Leira vannverk og får ditt drikkevann derfra, kan du vite at kvaliteten er på svært høyt nivå.

Drikkevannsbrønnene på Lo leverer vann av ypperste merke, så det å kjøpe flaskevann er aldeles overflødig for abonnentene. Slik har det vært siden vannverket ble satt i drift.

Flere og flere har oppdaget dette, også de som besøker Nord-Aurdal i ferie og fritid. Teknisk drift har fått mange positive tilbakemeldinger på vannkvaliteten, spesielt når det gjelder Fagernes/Leira vannverk. Det bekreftes gjennom de analyser som blir tatt av vannet. Dette har medført at også hytteturister i området som ikke har innlagt vann, henter sitt drikkevann på brannstasjonen. Og det må vel sies å være et kvalitetsstempel!

Brannvesenet:

Antall utrykninger for 2011 var på 86. Dette er nedgang på 17 fra 2010. Det var 10 branner / branntilløp i bygninger. Det var 5 pipebranner, 1 grasbrann, 13 trafikkulykker, 2 bilbrann, 23 unødige alarmer, 1 skogbrann, 2 vannskader, 3 akutt forurensning, 12 tilfeller av bistand til andre kommuner og 11 tilfeller av annen assistanse.

Feiervesenet:

Det er i år foretatt feiing av alle registrerte piper, totalt 2192. Det blir i forbindelse med feiing foretatt kontroll, og skifting av batteri i røykvarslere, fortrinnsvis hos eldre personer. Feiervesenet deltok sammen med el-tilsynet i aksjon boligbrann. Antall registrerte pipebranner var 5 mot 4. året før.

Det er lagt ned mye arbeid i 2011 for å få oppdatert arbeidslister og registrering av ildsteder og piper. Samarbeid med Areal og Næring og arbeidet vil fortsette i 2012. Grunnet dette arbeidet har inntektene fra feieavgift økt.

Fyrverkeri:

Det er gitt 4 tillatelser til salg og oppbevaring av fyrverkeri. Det ble foretatt kontroll av 8 utsalgssteder. Inntrykket etter kontrollen er at lagringen av fyrverkeri er god. Alt blir nå lagret i egne godkjente containere. Det er ikke registrert uhell eller branner i forbindelse med avfyring av nyttårsraketter.

Valdres brannforebyggende avdeling:

Brannforebyggende avdeling er et interkommunalt samarbeid som er beskrevet på side 89.

4.17.3 Resultat og avvik

Virksomheten har et mindreforbruk på 2,1 mill. kr. Dette skyldes salgsinntekter vann og avløp på 1,0 mill. kr over budsjett³³ og bruk av avsetninger på dekningsgradsfond³⁴ på 1,2 mill. kr over budsjett.

På drift av veger, gatelys og parker er det et overforbruk på 0,5 mill. kr. Brann og ulykkesvern har et lite mindreforbruk.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	1 987	4 093	3 494	896	-2 107	49

³³ På vann er merinntekten 337.000 kr fordelt med 206.000 kr på årsavgift og 131.000 kr på tilknytningsavgift. På avløp er merinntekten 670.000 kr fordelt med 444.000 kr på årsavgift og 226.000 kr på tilknytningsavgift.

³⁴ Kommunen hadde i 2011 lavere dekningsgrad enn 100% både på vann og avløp. Differansen belastes dekningsgradsfondene på henholdsvis vann og avløp. Fordi det ikke er positive avsetninger på disse fra tidligere år, innebærer dette en framføring av en negativ saldo. Den negative saldoen bør dekkes inn ved å sette av inntekter ut over 100% dekningsgrad i løpet av de påfølgende 5 år. Bruk av dekningsgradsfond er 553.000 kr på vann og 1.171.000 kr på avløp.

Virksomheten har ikke oppnådd målsettingen på 6 % sykefravær. Sykefraværet i 2011 ble på 11.2 %. Dette skyldes langtidsfravær.

4.17.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Teknisk drift	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater i alt	746	803	886	1030	814	1476	480	1012	806
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater i alt	466	457	717	569	75	359	390	854	599
Dekningsgrad									
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb.	..	16	16	6	19	80	11	13	13
Produktivitet/enhetskostnader									
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	4 005	4 131	4 445	3 977	3 904	1 210	2 052	..	..
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	4 635	4 898	5 258	6 527	4 986	1 310	2 190	..	..
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 127	2 361	2 408	1 930	2 408	2 056	1 648	..	..

Årsavgifter for vann, avløp og renovasjon ligger samlet på kr 12.111. Dette om lag på nivå med Nordre Land som ligger på kr 12.434, men litt over nivået til Sør Aurdal. Tallene for gruppe 11 er ikke ferdig. Derfor mangler sammenligningen med disse.

Kommunen drifter i dag 6 vannverk og 5 renseanlegg for avløp. Vannverkene er basert på grunnvann. Forbrukerne forsynes derfor gjennom pumpestasjoner. Totalt har kommunen 35 pumpestasjoner på vann- og avløpsnettet. Kommunen sliter med mye gammelt ledningsnett med utlekking på ledningsnett for vann og innlekking på avløpsnettet. Dette fører til store utgifter til strøm, kjemikalier og drift.

Tallene beregnes ut fra en bolig på 120 kvm i kommuner som benytter areal mens det beregnes ut fra et årsforbruk på 150 kubikk for kommuner som benytter vannmåler/forbruk. Dette gjør at enhetskostnadene fremstår som høyere enn de reelt er. Et gjennomsnitt på 150 kubikk antas å være 20 -30 kubikk for mye.

4.18 Areal og næring

4.18.1 Helhetsvurdering

Sett under ett har virksomheten har hatt et relativt normalt driftsår, med ett unntak: Oppmåling har hatt et spesielt krevende år, der et til dels betydelig etterslep er viktigste årsak til merforbruket på 260 000 kr.

Virksomheten har særdeles lavt sykefravær, 0,6%, bedre enn målet på 1,0%.

4.18.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Byggesak

Byggeaktiviteten i kommunen målt i antall behandlede saker har vært omtrent på nivå med 2010. Antall utstedte ferdigattester er nær fordoblet. Dette skyldes vesentlig endringer i eiendomsmeglerloven som krever framlagt ferdigattest ved omsetning av boliger/hytter. Som vanlig varierer pågangen av saker gjennom året. Sommerhalvåret er utpreget høysesong.

Arealplanlegging

På plansiden har det vært behandlet relativt få private reguleringsplaner. Desto mer ressurser har blitt brukt på kommunens egne planprosesser. Dette gjelder spesielt arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel. Likeså reguleringsplan for Tveit skoleområde (Nord-Aurdal barneskole), Valdres lokalmedisinske senter og Breiset Vest (ny uteseksjon/brannstasjon)³⁵.

Årets tre siste måneder er 50 % av en stilling i virksomheten "lånt" ut til Statens Vegvesen som prosjektleder for kommunedelplan E16 Fagernes – Hande. Stillingsreduksjonen er samtidig vedtatt som innsparingstiltak for virksomheten i 2012.

En privat reguleringsplan kunne ikke gebyrbelegges grunnet for lang saksbehandlingstid.

Eiendomsskatt

Det ble taksert 130 nye skatteobjekter. Stillingsreduksjonen innen virksomheten har medført redusert kapasitet på eiendomsskatt siste kvartal. Dette har skapt noen utfordringer i arbeidet med taksering/befaring av nye objekter som normalt foregår i siste kvartal.

Oppmåling

Årets suksesshistorie

Løsningsfokuset og samarbeidsvillig

Etter at Sanderstølen Høyfjellshotell gikk konkurs har DNB i lengre tid arbeidet med videre planer for eiendommen. I perioder har det vært mye kontakt mellom banken og kommunen. Særlig oppmåling har vært mye involvert, men også arealplanlegging og byggesak.

Virksomheten har tilstrebet seg på å være løsningsfokuset i møter med DNB, i likhet med hva vi tilstreber overfor andre "kunder" virksomheten møter.

En indikasjon på at areal og næring har lyktes bra med dette fikk vi i avisa Valdres på årets nest siste dag, der virksomheten fikk følgende omtale i anledning et intervju med prosjektsjef i DNB, Erik Sillerud:

"Jeg vil gjerne få berømme kommunen for samarbeidsviljen og evnen", sier Sillerud.

Han har jobbet med mange andre kommuner i landet, og har godt grunnlag for å sammenligne.

"Jeg er imponert over hvordan de stiller opp og er positive."

Areal og næring setter selvsagt pris på ros som virksomheten oppfatter som oppriktig. Det inspirerer til å fortsette i samme stil, med kompetente og motiverte arbeidstakere som i 2011 hadde et sykefravær på kun 0,6 prosent!

³⁵ KS-34/11, KS-120/11 og KS-119/11

Oppmålingsavdelingen har hatt et krevende år med et stort antall nye saker samt et ikke ubetydelig etterslep. Ressursmangelen har medført tapte gebyrinntekter på ca. 100 000 kr som skyldes at det ikke har vært mulig å overholde fastsatte tidsfrister.

Kart og geodata

Adresseringsprosjektet har medført en del ekstra arbeid. Prosjektet som har som mål å tildele adresser til alle eiendommer i kommunen, er allikevel kommet langt. De er fattet vedtak om navn på de veier/områder som er aktuelle for tildeling av adresser. Formell tildeling av adresser og oppsetting av skilt gjenstår. Midler til dette er avsatt i budsjettet for 2012.

Næring

Valdres Næringshage AS, med grunnlag i partnerskapsavtale og samarbeidsavtale, utgjør kommunens viktigste satsing på etablererveiledning, hjelp til bedriftsutvikling, opplegg for verdiskaping etc. Kommunen ser på bedring av infrastrukturelle forhold som viktige i næringsutviklingen. Arbeidet med byutviklingsprosjektet, med en samlet ramme på 13-14 mill. kroner, er et ledd i dette. I 2011 har prosjektet prioritert å gjennomføre synlige trivselstiltak i Fagernes. Aktuelle tiltak har vært opprustning av strandpromenaden, ferdigstilling av parken, støtte til utredning av flerbrukshall og støtte til ny julegatebelysning.

Landbruk

Innen landbruk går driften som normalt med hovedfokus på tilskuddsforvaltningen. I 2011 ble landbruket i Nord-Aurdal tilført ca. 47 mill. kr gjennom de etablerte tilskuddsordningene. Gårdskartprosessen kom godt i gang med engasjert prosjektleder. Prosjektet er forutsatt sluttført innen utgangen av 2012.

Kommunestyret fattet vedtak om retningslinjer for deling av landbrukseiendommer som gjennom økt omsetning av landbrukseiendommer vil styrke både driftsgrunnlaget og bosettingen i kommunen³⁶.

Det har vært stor aktivitet i skogbruket i kommunen - med en avvirkning på 42.000 m³. Dette gir positive ringvirkninger. Den største oppgaven for kommunen i 2011 har vært å skaffe statlige midler og foreta fordeling av disse på skogeiere som har fått utlagt mye biotoper (MiS-figurer) i sin skog. Ca 1,3 mill. kroner er utbetalt etter avtaleinngåelse med den enkelte skogeier. I forbindelse med de nye skogbruksplanene som 410 skogeiere mottok i 2010, har kommunen i 2011 arrangert 4 opplæringskurs med en samlet deltakelse på 90 personer. I spørsmålet om fjernvarmeanlegg på Fagernes avga kommunen høringsuttalelse i favør av biovarme framfor fjordvarme, blant annet under henvisning til effekten på skogbruket³⁷. Det ble biovarme som fikk konsesjon.

Miljø

Innen miljø har det blitt utarbeidet nye retningslinjer for tildeling av snøskuterløyper³⁸. Arbeidet med forvaltningsplan for Vannområde Valdres (felles prosjekt med Hallingdal) er kommet godt i gang. Dette arbeidet er en følge av implementeringen av EUs vanndirektiv i Norge. Forvaltningsplan skal utarbeides og vedtas sentralt innen 2015.

³⁶ KS-110/11

³⁷ KS-30/11

³⁸ KS-121-11

4.18.3 Resultat og avvik

Merforbruket på 260 000 kr (6 %) er noe mer enn forventet i forhold til siste prognose.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	4 787	4 527	4 016	2 982	260	106

Viktigste årsak til merforbruket totalt sett er etterslep innen oppmåling. Mer presist er gebyrene krevd inn (og regnskapsført) tidligere, mens arbeidet er utført i 2011. Som vanlig er en betydelig del av arbeidet utført med bistand fra innleid konsulent grunnet kapasitetsmangel.

4.18.4 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Areal og næring	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Produktivitet/enhetskostnader									
Brutto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminnevern, natur og nærmiljø per innb.	1048	965	1110	941	1545	1045	684	975	988
Brutto driftsutg. til plansaksbehandling (funk. 301), per innb.	229	145	170	145	699	318	148	234	234
Brutto driftsutg. til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering (funk. 302), per innb.	229	264	270	261	204	201	121	231	225
Brutto driftsutg. til kart og oppmåling (funk. 303), per innb.	416	428	509	476	596	300	142	258	220
Tjenesteindikatorer									
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	140	244	261	47	153	..	276	..	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	..	..	23	46	23	20	10	..	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (kalenderdager)	..	..	20	17	0	16	3	..	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, oppmålingsforretning (kalenderdager)	360	100	245	110	6	..	30	..	..

Brutto driftsutgifter til plansaksbehandling ligger noe under gruppe 11. Dette er naturlig etter at en hel stilling ble inndratt i 2010 og indikerer noe lav kapasitet på plansiden. Av samme grunn er saksbehandlingstiden relativt lang i Nord-Aurdal i forhold til sammenlignbare kommuner.

Brutto driftsutgifter til kart og oppmåling er dobbelt så høye i Nord-Aurdal om i gruppe 11. Hovedgrunnen til dette er betydelig etterslep på saker, der gebyr ofte er betalt inn tidligere år. I tillegg er konsulent benyttet for å ta unna saksmengden grunnet lav kapasitet. Av disse grunner er også saksbehandlingstiden relativt lang.

4.19 Kultur og service

4.19.1 Helhetsvurdering

Nord-Aurdal kommune har siste året økt aktiviteten på enkelte områder og redusert noe på aktivitet innen andre områder, i samsvar med budsjettvedtaket for 2011.

Det ble tilsatt ny bygdebokskriver som starter opp arbeidet fra nyttår 2012.

Biblioteket kunne igjen holde lørdagsåpent i 2010. Kvitvella kino og kulturhuset har hatt et godt driftsår med overskudd. Kinokiosken bidrar til dette.

Kommunens kulturpris for 2011 ble tildelt Bodil Sørum Bråten. Sivert Holmen fikk "Drømmestipend" fra Norsk tipping og Norsk kulturskoleråd. Det er også viktig å fremheve alle aktører innen både idrett og kultur som utmerker seg på nasjonalt og internasjonalt nivå. Det legges ned en stor frivillig innsats for at slike resultater kan oppnås.

Valdres sommersymfoni

Valdres sommersymfoni er Nord-Europas største kammermusikkurs og ble gjennomført i perioden 22. juni-2. juli, med over 400 deltakere. Det var nær 100 pedagoger som var engasjert i forbindelse med kurset. Festivaldelen av Valdres sommersymfoni gir i løpet av disse ti dagene ca 40 konserter rundt i regionen. Konsertene har høyt kunstnerisk nivå med mange unge utøvere i samspill med erfarne musikere/pedagoger fra inn- og utland.

Playing for a Future

Også i år ble dette prosjektet gjennomført med inviterte elever fra Sør Afrika, Bolivia, Jordan., Brasil, Vietnam og Polen. Utenriksdepartementet tildelte Valdres sommersymfoni 600 000 kroner over tre år for studentutveksling med de tre førstnevnte landene. Guro Kleven Hagen var Ambassadør for Playing for a Future, og holdt en konsert til inntekt for dette prosjektet under Valdres sommersymfoni.

Lag og Foreninger

Lag og foreninger i kommunen gjør en fantastisk jobb for fritidskulturlivet. Ildsjeler innen alle kategorier er viktig for både by og grend. Ola Kjørli fra Skrautvål IL, ble kåret til Årets Ildsjel i Norge for sin innsats for skiidretten i Nord-Aurdal og Valdres.

Kulturskolen

Gjennom byggingen av Nord-Aurdal barneskole får kulturskolen tidsmessige og varige lokaler.

Årets suksesshistorie

Velkomne verdensstjerner

Forestillingen med verdensstjernene i ensemblet "River Dance" ble en ubetinget suksess for kommunens kulturavdeling.

Medlemmene i ensemblet storkoste seg på Fagernes; de hadde fått "verdens beste service", og leilighetene på Fagernes Camping var langt bedre enn triste hotellrom!

For Kulturhuset var forestillingen en stor utfordring, da ensemblet hadde behov for "rød strøm", noe kommunen ikke har. Ikke noe problem, Valdres Energiverk kom med aggregat og fiksa det! Ikke bare ordna de det, men de gjorde det også gratis for Kulturhuset. Kommunens kraftleverandør fortjener stor takk for et viktig bidrag til en svært vellykket og minneverdig forestilling.

Kulturskolerektor gikk høsten 2011 av med pensjon. Det ble gjennomført en interkommunal utredning med tanke på en interkommunal kulturskole i Valdres³⁹. Utredningen tilrådte ikke en slik etablering.

Antall elever i kulturskolen:

Aktiviteter i kulturskolen	2009	2010	2011
Musikk	203	192	158
Teater	16	16	20
Bildende kunst	20	18	18
Lausdans/halling	16	11	7
Pu-grupper	23	22	21
Musikkbarnehage	15	0	0
Sum	277	259	224

Reduksjonen av 50% stilling i kulturskolen i skoleåret 2010/2011 er årsak til nedgangen i antall elevplasser. Flere lag kjøper tjenester i kulturskolen. Kulturskolen selger/kjøper lærertimer etter behov til de andre Valdreskommunene.

Kvitvella Kino

2011 var et godt år for Kvitvella kino med et besøkstall som viser en oppgang på 28 % fra året før. Samlede billettinntekter var 43% høyere enn i 2010. Av de 5 best besøkte filmene ved Kvitvella kino, var 2 norske.

2009			2010			2011		
Omsetning.	Besøk	Ant.filmer	Omsetn.	Besøk	Ant.filmer	Omsetn.	Besøk	Ant.filme
1442.000	20.103	379	1076.000	15.782	393	1563.000	21.341	421

Kulturhuset

Det har igjen vært et aktivt år i Kulturhuset. Riksteatret kommer stadig med tilbakemeldinger om at Fagernes er et av de beste spillestedene de har med gode besøkstall, godt publikum og ryddige forhold på spillestedet. I 2011 var Riksteatret på besøk med 5 forestillinger. Andre store forestillinger i kulturhuset var:

- Riverdance-forestillingen Magic of the Dance
- Hemsing & Hansegård viste forestillingen Yr
- Fagernes Musikkorps arrangerte "Årets julekonsert med Rein Alexander"

Teater Innlandet besøkte Kulturhuset med 3 forestillinger: I tillegg har det vært mange lokale produksjoner med Ung i Valdres sin forestilling "Greace" som den største og mest besøkte.

Biblioteket

Biblioteket fikk i 2011 tilbake en 40 % stilling og har nå 2,86 % stilling. Dette gjorde at biblioteket igjen kunne holde lørdagsåpent i 2011.

2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Mediebestand		Utlån		Fjernlån		Besøkende		Skolebesøk	
33276	32296	32447	35342	1781	2763	19396	19344	27	18

Bibliotektjenesten har noe uhensiktsmessige lokaler slik at det er utfordringer med å få plass til nye bøker. Biblioteket har fått i gang nye aktiviteter ved hjelp av prosjektmidler.

³⁹ KS-32/11

Valdresdebatten har fått støtte fra "Fritt ord". Biblioteket har gjennomført 18 ulike arrangement der to av arrangementa var Valdresdebatten, som var veldig godt besøkt.

Valdreshallen

Valdreshallen og svømmehallen har hatt et normalår. Aktiviteten på ettermiddag- og kveldstid er stor og idretten etterspør flere timer. Svømmehallen hadde utvidet åpningstid for offentlig svømming fram til ca 1. mai. Tilbudet startet opp igjen etter høstferien. Skolene har det siste året hatt tilgang til svømmehallen hele skoleåret.

Servicetorget

Servicetorget er kommunens førstelinje og har forholdsvis stor trafikk, både på sentralbord og av publikumsbesøk. Servicetorget har ansvar for Boligkontoret og bostøtteordninger

Kantina

Kantinedriften ble våren 2011 lagt til virksomheten kultur og service. Kantina er stort sett en bedriftskantine, men den selger også tjenester til private som leier festsalen til konfirmasjoner, bryllup og andre arrangement.

4.19.2 Resultat og avvik

Kultur og service har oppnådd resultat som samsvarer godt med virksomhetens målsettinger. For kinodriften spesielt var 2011 et meget godt driftsår.

Økonomisk har virksomheten har et lite merforbruk.

For Valdres sommersymfoni er både utgiftene og inntektene større enn budsjettet. Dette skyldes høyere aktivitet enn først forutsatt. Kantinedriften har et merforbruk i forhold til budsjett. Merforbruket skal følges opp ved at det ses på nye rutiner for innkjøp og drift.

	Regnskap 2011	Rev. budsjett	Budsjett	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
Netto	7 499	7 381	6 486	6 891	118	102

Sykefraværet ble på 2,6 %, mens måltallet var på 1,0 %.

4.19.3 Resultat og ressursbruk sammenlignet med andre kommuner

Virksomhet Kultur og service	Nord- Aurdal 2009	Nord- Aurdal 2010	Nord- Aurdal 2011	Nordre Land 2011	Sør- Aurdal 2011	Sel 2011	Gjøvik 2011	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2011	Gj.snitt landet u. Oslo 2011
Prioritering									
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	4,4	2,9	3,6	3,2	1,6	4,6	3,7	3,4	3,8
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr. innbygger i kroner	1 768	1 167	1 674	1 545	832	2 383	1 599	1 632	1 755
Dekningsgrad									
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger Enhet : Media	5,0	5,1	5,5	---	6,2	---	3,9	4,5	5,1
Produktivitet/enhetskostnader									
Netto driftsutgifter kultur- og musikkskoler, pr. innb 6-15 år	2 508	2 641	2 369	3 145	1 570	1 910	1 969	2 474	2 004
Korrigerte brutto driftsutgifter til kultur- og musikkskoler, pr. bruker	13 355	14 168	13 958	18 319	6 775	18 226	14 785	13 937	14 512
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	25,4	24,7	25,4	19,8	22,5	20,4	12,7	19,9	15,6
Netto driftsutgifter til folkebibliotek pr. innbygger	271	247	274	282	332	369	289	266	258

Andelen av kommunens totale driftsutgifter brukt til kulturformål ligger på nivå med kommunegruppe 11 og landet for øvrig.

Nord-Aurdal kommune er på nivå med kommunegruppe 11 i bruk av midler til musikk- og kulturskolen. Utvalget av kommuner viser at det er store variasjoner her.

Utlån fra folkebiblioteket har økt gradvis gjennom de siste tre år og andelen er høyere enn både kommunegruppe 11 og landet for øvrig.

5 Investeringer

I dette kapittelet gir rådmannen en kort status for de investeringsprosjektene som det har vært aktivitet på i 2011.

5.1.1 Nord-Aurdal barneskole

Beskrivelse

Investeringen omfatter tilbygg til Fagernes barneskole og nytt uteområde. Dette omfatter 1900 m² bygning og erverv og opparbeiding av et stort uteareal.

Mål

Målsettingen ved investeringen er tidsmessige lokaler for en samlet kommunal barneskole og for kulturskolen. Tilbygget vil romme SFO for de minste, klasserom for 1. til 3. trinn og kulturskolen.

Planlagt ferdigstilling:

15. august 2012 er prosjektet planlagt å tas i bruk.

Status

Skolen forventes å stå ferdig til skolestart 2012.

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Nord-Aurdal barneskole ⁴⁰	831110		62 380	0	21 165		0

Prosjektet forventes gjennomført innenfor budsjett.

5.1.2 Boliger miljøarbeid, Kongsvegen bofellesskap og Vesle Tveit

Beskrivelse

Investeringen omfatter til sammen 15 omsorgsboliger på Fagernes og Leira, samt personalrom for miljøarbeid på Leira.

Mål

Målsettingen er å øke antall omsorgsboliger og etablere disse under samme tak for å redusere driftskostnadene.

Planlagt ferdigstilling:

Boenheter Vesle Tveit ble ferdigstilte i 2009. Godkjente rømningsveier er etablerte i 2011. Bygget Kongsvegen bofellesskap ble overtatt 20. desember 2011. Utomhusplan ferdigstilles juni 2012.

⁴⁰ I årsbudsjettet for 2011 var det løyvd 20 mill. kr til prosjektet, men på dette tidspunktet forelå det ikke endelig kostnadsoverslag. Kostnadsrammen på 62,4 mill. kr satte kommunestyret i desember 2011 i vedtak av Økonomiplan 2012 – 2015.

Status

Byggene er tatt i bruk.

Økonomi

Prosjekt Boliger miljøarbeid og Kongsvegen bofellesskap må sees i sammenheng.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. År	2011	Sum	
Boliger miljøarbeider-tjenesten		16 400	16 400	2 504	19 612	22 208	
Forbruket er fordelt på følgende underprosjekt:							
Kongsvegen bofellesskap	869110			583	18 934	19 609	
Boliger miljøarbeid	859100			1 921	678	2 599	

Prosjektet har et stort overforbruk på 5,8 mill. kr. Det er søkt tilskudd fra Husbanken, men ikke gitt tilsagn ennå. Med omsøkt tilskudd vil prosjektet ha et netto mindreforbruk.

5.1.3 Ventilasjon datarom NAUS**Beskrivelse**

Dette er et prosjekt satt i gang med grunnlag i mistanke om dårlig inne klima og luftkvalitet ved Nord Aurdal Ungdomskole.

Mål

Målet med denne investeringen er strakstiltak for å bedre inne klimaet i de to rommene for dataundervisning. Det arbeides også med å utrede muligheter og løsninger for å installere balansert ventilasjon ved Nord Aurdal Ungdomskole i henhold til Arbeidstilsynets krav om luftmengder og luftkvalitet.

Planlagt ferdigstilling:

Kartlegging av muligheter og løsninger antas å være ferdig i løpet av 2012.

Status

Det er installert klimaanlegg i begge datarommene for å bedre luftkvaliteten der. Multiconsult har laget en beskrivelse på alternativer for å installere balansert ventilasjon i hele bygget.

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Ventilasjon datarom NAUS	831120	400			159	159	

Det er samsvar mellom det som er utført og den andelen av budsjettet som er brukt. Det forventes at prosjektet blir gjennomført innenfor budsjett.

5.1.4 Enøk tiltak (tidl. utskifting oljetanker)**Beskrivelse**

Dette er et prosjekt som ble satt i gang for å skifte ut gamle oljetanker.

Mål

Målet med denne investeringen er å finne alternativ varmekilde.

Planlagt ferdigstilling:

Kartlegging av muligheter og løsninger antas å være ferdig i løpet av 2012.

Status

Det er utarbeidet en konsulentrapport for å vurdere alternativer. En løsning kan være overgang til bioenergi

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Enøk tiltak (tidl. utskifting oljetanker)	868100	4 400	5 400	8	292	300	

Det er samsvar mellom det som er utført og den andelen av budsjettet som er brukt. Det forventes at prosjektet blir gjennomført innenfor budsjett.

5.1.5 Kjøp og salg av eiendom

Beskrivelse

Salg av fast eiendom og kostnader knyttet til dette.

Mål

Reduksjon av areal og salg av boligtomter.

Planlagt ferdigstilling:

Fortløpende

Status

Salg i 2011:

Salg av boligtomt 1 443 525

Boligsalg 1 100 000

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Kjøp/salg av eiendom	863100				330		

Kostnader på prosjektet er 330.000 kr. Det er solgt og overdratt eiendommer for 2,5 mill. kr. Dette må ses opp mot at det i investeringsprogrammet for 2011 – 2014 er budsjettet med inntekter fra salg av eiendom på 1,0 mill. kr i 2011 og 23 mill. kr til sammen. Samla gir dette en merinntekt på 1,3 mill. kr i 2011. I tillegg ble brannstasjonstomta solgt for 5,6 mill. kr og gulltomta for 7,0 mill. kr. Salgene er ikke gjennomført og vil derfor først framgå av regnskapet for 2012.

5.1.6 Grunnkjøp

Det var løyvd 0,5 mill. kr til kjøp av grunn i 2011, løyvingen er ikke brukt.

5.1.7 Rehabilitering av vann og avløp

Beskrivelse

Rehabilitering og styrking av vann- og avløpsnett. Avslutning av anlegget Midthaug – Leirtun – Fjøshølen ved å bygge reduksjonskum ved Fjøshølen.

Mål

Sikre tilfredstillende vannforsyning og redusere lekkasjer, oppgradering av avløpssystemet (separatledninger). Etablere ringledningssystem for forsyning av søndre del av Leira samt riktig vanntrykk på renseanlegget ved Fløafjorden.

Planlagt ferdigstilling

Ett av delprosjektene var planlagt ferdigstilt i 2010 de øvrig i 2011.

Status

Anleggene er ferdigstilt og overtatt.

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Rehabilitering vann og avløp	818110	7000			3930	3930	
På følgende underprosj.:							
VA-anlegg Midthaug – Leirtun Fjøshølen	810110	170			157	157	
VA-anlegg Gamlevegen – Nes – E16	811110	1980			1892	1892	
VA-anlegg nedre Kvitebergvegen	811120	1850			1881	1881	

Av rammeløyvinga på 7,0 mill. kr er 3,9 brukt. I henhold til kommunestyrets vedtak⁴¹ er resterende løyving på 3,1 mill. kr disponibel til samme formål i 2012.

5.1.8 Godkjenning av vannverk

Dette er et prosjekt som det ble løyvd 600.000 kr til i budsjettet for 2010.

Beskrivelse

Avsluttende arbeider vedr. vannforsyning til Sebu/Skrautvål (ombygging av pumpestasjon, etablering av kum og tilførselsledning).

Mål

Forsyne Sebu/Skrautvål fra Fagernes/Leira vannverk.

⁴¹ Økonomiplan 2012 – 2015, sak 114/11 den 15.12.2012.

Planlagt ferdigstilling: 2011.

Status

Ferdigstilt 2011 – settes i drift 2012.

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Godkjenning vannverk	818100	600			447	447	
Vannledning Sebufjorden	818101	450			447	447	

5.1.9 Opprusting av veier

Beskrivelse

Forberede bygging av fortau Leira, langs Kongsvegen fra Krokabakkvegen til Lien (konsulentonorar for måling/planforslag). Påføring av slitelag for tungt trafikkert veg, Spikarmoen. Asfaltering ved Fagernes skysstasjon. Opprusting av gangveg Øvre Marsteingshøgda.

Mål

Videreføre fortau langs Kongsvegen. Sikre tilfredsstillende standard for vegsystemet i Fagernes (Spikarmoen). Oppruste dekker i Fagernes sentrum. Utbedre til normal standard på gangveger.

Planlagt ferdigstilling:

Delprosjektene har hatt planlagt ferdigstilling i 2009, 2010 og 2011.

Status

Prosjektene er ferdigstilt i 2011 med unntak av gangveg langs Kongsvegen der ferdigstilling har avventet ferdigstilling på omsorgsboligene.

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Veger	829100	2000			1477	1477	
Fortau Krokabakkvegen - Lien	821100	200			14	14	
Reasfaltering veg Spikarmoen	827121	600			603	603	
Opprusting av trafikkarealer Fagernes	829101	80			60	60	
Opprusting av gangveg Øvre Marsteinhøgda	829103	500	800		800	800	

Av rammeløyvinga på 2,0 mill. kr er 1,5 brukt. Fortau langs Kongsvegen på Leira måtte utsettes grunnet manglende avklaring av trase. Asfaltering av parkeringsplass ved Fagernes Gjestegård måtte utsettes grunnet leveransestopp.

I henhold til kommunestyrets vedtak⁴² er resterende løyving på 0,5 mill. kr disponibel til samme formål i 2012.

5.1.10 Utskifting av lastebil og traktor, teknisk drift

Beskrivelse

Utskifting av lastebil og traktor.

Mål

Oppgradere materiell for å drive rasjonelt vedlikehold i teknisk drift.

Planlagt ferdigstilling:

2011.

Status

I budsjettet var det avsatt 1,6 mill. kr til kjøp av lastebil og traktor. Traktor ble innkjøpt og lastebil er bestilt, men blir levert i mars – april 2012. Betaling av lastebil i 2012 belastes investeringsprosjektet med hjemmel i kommunestyrets vedtak⁴³.

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Utskifting av lastebil og traktor, teknisk drift	821120	1 600	1 600	0	1 055	1 055	

Salg av gammel traktor har gitt en inntekt på 410.000 kr slik at netto forbruk er 645 000 kr.

5.1.11 Nye lokaler teknisk drift

Prosjektet gjelder bygging av nye lokaler for teknisk drift. Bygging er ikke påbegynt, men planlagt i 2013 – 14. Kostnadene som er påløpt i 2011 knytter seg til planlegging.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Nye lokaler teknisk drift	861110	1 000			167		

5.1.12 Adresseprosjekt – skilting

Den delen av adresseringsprosjektet som gjelder tildeling av adresser er gjennomført (med unntak av i fjellet). Dette er gjort med bruk av egen arbeidskraft og er ikke belastet investeringsprosjektet.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Adresseprosjekt/skilting	821110	2 000	2 000	0	0	0	

⁴² Økonomiplan 2012 – 2015, sak 114/11 den 15.12.2012.

⁴³ Økonomiplan 2012 – 2015, sak 114/11 den 15.12.2012.

Oppsetting av veiskilt ble ikke startet i 2011. I henhold til kommunestyrets vedtak⁴⁴ er løyvinga disponibel til samme formål i 2012.

5.1.13 Byutviklingsprosjektet

Byutviklingsprosjektet har pågått fra 2008 og sluttføres i 2012. Kommunen har en total nettobevilgning på 3,5 mill kroner til prosjektet. Det er ikke budsjettert med oppdeling på de enkelte år, men samlet for hele perioden skal resultatet være som nettobevilgningen. Dette følges nøye opp.

Sentrum i Fagernes har fått et betydelig løft. De viktigste arbeidene som er gjennomført pr 31.12.2011, er parkplassen med miljøgate (kr 3,7 mill.), overvannsløsning og nye fortau m.v. i Jernbanevegen (kr 2,8 mill.), opppynting og nye installasjoner i parken (kr 1,4 mill.), fiskebrygge i Neselva (kr 0,6 mill.) og gangveger /strandpromenade (kr 2,2 mill.)

Rammene for prosjektet er blitt noe utvidet ved ulike tilskudd og anleggsbidrag. Prosjektet opererer i dag med en totalramme på 13,5 mill. kroner – hvorav ca 0,7 mill. gjenstår til 2012.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Byutviklingsprosjekt 2008-2012		12,7 mill	13,5 mill	8,9 mill	3,9 mill	12,8 mill	

5.1.14 Geovekst

Det er i 2011 løyvd 300 000 kr til geovekstprosjekt. Dette er prosjekt for å oppdatere og videreutvikle kart. Prosjektene ledes av Statens kartverk med berørte kommuner som en av mange deltakere. Kommunen har en lovfestet plikt til å produsere og vedlikeholde visse kartdata.

Forbruket i 2011 var snaut 170 000 kr.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Geovekst		300 000			167 190	167 190	

5.1.15 Flygler til Valdres sommersymfoni

Valdres sommersymfoni fikk en gave fra Sparebankstiftelsen på 1 mill kroner for å kunne kjøpe flygel til sommersymfonien. I samband med denne investeringa var det også kjøpt inn to flygel, det ene til kulturskulen og det andre til leasing. Sommersymfonien har dekket investeringa gjennom bruk av gaven og fondsmidler. Investeringen til på sikt vil spare sommersymfonien for kostnader til leie av instrument.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	

⁴⁴ Økonomiplan 2012 – 2015, sak 114/11 den 15.12.2012.

Flygler – Valdres sommersymfoni		0		0	1 452		
------------------------------------	--	---	--	---	-------	--	--

5.1.16 Digitalisering av kino

Kvitvella kino ble digitalisert høsten 2010. Investeringa var i utgangspunktet planlagt våren 2011. Kvitvella kino vart av ulike årsaker framskyndet til høsten 2010 og investeringskostnadene tatt dette året.

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Disitalisering kino			490		0		

5.1.17 Valdres lokalmedisinske senter – forprosjekt (regionalt helseprosjekt)

Beskrivelse

Nytt bygg for Valdres lokalmedisinske senter på Fagernes

Mål

Hensiktsmessige lokaler for spesialisthelsetjenester, offentlig tannhelsetilbud, regionale helse-tjenester som legevakt/-vaktsentral og jordmortjeneste, ny avdeling med 30 kommunale institusjonsplasser samt lokaler for ergo- og fysioterapitjenesten i Nord-Aurdal kommune.

Planlagt ferdigstilling:

2014

Status

Forprosjektering av bygget var ferdig våren 2011 og ble vedtatt i Kommunestyret i juni. Samtidig ble det vedtatt å invitere de andre kommunene i Valdres til å bli medeiere i bygget. Som en følge av dette ble det nedsatt en regional "Eierskapsgruppe" som gjennomførte husleieforhandlinger med aktuelle leietakere. Husleieavtalene er i stor grad ferdigforhandlet og en leietaker har trukket seg fra prosjektet (Valdres Fysioterapi). I februar 2012 ble det klart at kommunene skal eie bygget sammen og det blir etablert et eiendomsselskap VLMS-E IKS som skal bygge og drifte bygget. Selskapets lånegjeld og driftsutgifter vil bli betjent gjennom husleieinntektene.

Økonomi

Prosjektregnskap 2011		Kostnadsramme		Påløpt			Prognose endring
Prosjektnavn	Prosj.nr.	Oppr.	Justert	Tidl. år	2011	Sum	
Helsetun	858100, 859110	4 000	6 000	183	3290	3473	

Forprosjektet er gjennomført innenfor den bevilgende rammen. Det vil påløpe noen slutt-kostnader i 2012. Alle forskutterte utgifter skal refunderes fra VLMS –E IKS når dette er etablert.

6 Vedlegg I: Interkommunalt samarbeid

Her følger årsmeldinger for ulike interkommunale samarbeid.

Årsberetningen for interkommunale samarbeid etter koml. § 27, og som ikke er egne rettssubjekt, skal i utgangspunktet inngå i vertskommunens årsmelding. Valdreskommunene har likevel i de vedtektene kommunestyrene har fastsatt angitt at det skal avgis en årsrapport for hvert samarbeid.

For 2011 er meldingene for interkommunale samarbeid utarbeidet med tanke på at de kan tas inn som vedlegg i den enkelte kommunes årsmelding, slik at alle kommunestyrene får samme informasjon om samarbeidene. Disse årsrapportene følger nedenfor.

6.1 Pedagogisk – psykologisk tjeneste i Valdres (PPTV)

6.1.1 Helhetsvurdering

Pedagogisk – psykologisk tjeneste i Valdres (PPTV) arbeider ut fra Opplæringslova og dekker aldersgruppen 0-16 år, samt voksne med behov for spesialundervisning. Dette innebærer at i alt 21 skoler og 25 barnehager ber om tjenester fra PPTV.

PPTV sin hovedutfordring er å prioritere riktig. Tjenesten ser at enkeltsaker blir mer komplekse og sammensatte, noe som krever tid og ressurser. Tjenesten ser det som svært viktig å kunne arbeide tverrfaglig i disse sakene. Ut fra dette deltar PPTV i tverrfaglig team i alle seks Valdreskommunene. Dette kan være en utfordring da alle kommunene organiserer de tverrfaglige teamene på ulik måte.

Mange av sakene tjenesten arbeider med viderehenvises til spesialisthelsetjenesten, eller kompetansesentre i det Statlige pedagogiske støttesystemet. Sykehuset innlandet og KS har inngått en avtale om behandlingslinjer for ADHD. Avtalen krever at PPTV gjennomfører utredning før saken viderehenvises til barne- og ungdomspsykiatrien(BUP). Dette har medført at PPTV er presset med hensyn til å komme raskt i gang med saker der en ønsker utredning knyttet til konsentrasjon og oppmerksomhet. PPTV har samhandlet med BUP i ca. 50 enkeltsaker i 2011.

6.1.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

I september 2011 ble Interkommunal barneverntjeneste i Valdres samlokalisert med Pedagogisk Psykologisk tjeneste for Valdres. I forbindelse med dette ble det bevilget skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Oppland. Deler av beløpet ble benyttet til et felles arrangement der alle ansatte i begge tjenestene deltok. Målet med arrangementet var todelt; tjenestene skulle få kunnskap hverandres arbeidsoppgaver og tjenestefelt, og tjenestenes medarbeidere skulle bli bedre kjent med hverandre.

6.1.3 Resultat og avvik

Høsten 2010 fikk Vestre Slidre kommune avvik fra fylkesmannen på grunn av for lang saksbehandlingstid og venteliste hos PPTV. Krav om lukking av avvik kom i oktober 2011. Det

har tatt opp til 8 måneder fra en sak henvises til utredning faktisk starter. Tjenesten er klar over at en ikke skal operere med venteliste, men har sett seg nødt til å opprette dette for å kunne gjøre tilstrekkelige utredninger og oppfølging i enkeltsakene. Faktisk ventetid fra en sak meldes opp til det foreligger sakkyndig vurdering avhenger av hvilken prioritet saken får med bakgrunn i faglige vurderinger. Ikke prioriterte saker har fremdeles ventetid på ca. 8 måneder.

Planlagte tiltak - 2011	Rapport
Kompetanseheving	Ansatte har gjennomført sertifiseringskurs for diagnostisk testing for dysleksi. Forebyggende i forhold til ventelister. Kompetansestyrking innen ADHD, Tourette og Asberger.
Tettere samarbeid med skole- og barnehageansvarlige, systemarbeid	I 2011 ble det etablert et samarbeid mellom PPT og skoleansvarlige med fokus på relasjonsbasert klasseledelse. Forebyggende tiltak for å redusere antallet komplekse enkeltsaker, samt redusere behov for spesialundervisning. Gjennomføring av samhandlingsdag med rektorer, skoleansvarlige og PPTV. PPTV har ellers ingen faste samarbeidsmøter med skoleansvarlige utover muligheten for å melde inn saker til skole- og barnehageforum.
Systemarbeid	Tjenestens systemarbeid har i hovedsak gjennomført via arbeid med enkeltsaker.
Arbeid i enkeltsaker	Tjenesten har i stor grad prioritert enkeltsaker og deltakelse i ansvarsgrupper. En evaluering av nedprioritering av veiledning avdekket en situasjon som medførte merarbeid. Tjenesten prioriterte derfor å følge enkelte saker tettere opp i form av veiledning og samarbeidsmøter.

Endringer	2010	2011
Saker til behandling pr. 31.12	326	333
Nye henvisninger	81	71
Avsluttede saker	60	61
Saker på venteliste pr. 31.12	17	22

Av de aktive sakene i 2011 er 36 % jenter, og 64 % gutter. Det er også utført lavterskeltilbud i enkelte saker. Disse er ikke registrert som enkeltsaker, og hjelpen er gitt for å forebygge eventuelle henvisninger senere.

Antall saker fordelt pr. kommune

Kommune	Antall 2010	Antall 2011	Fordeling 2011
Etnedal	25	27	6%
Nord-Aurdal	133	136	32%
Sør-Aurdal	78	85	20%
Vang	44	43	10%
Vestre Slidre	56	69	16%
Øystre Slidre	64	67	16%
Sum	400	427	100%

Oversikt over hovedvanske i aktive saker

Hovedvanske	Prosent av antall aktive saker
Atferds- og lærevansker, og ADHD	12 %
Sosioemosjonelle vansker/ psykososiale vansker	21 %
Fagvansker (lese- og skrivevansker, matematikk, eller generelle lærevansker)	28 %
Sjeldne syndrom	3 %
Språkvansker	10 %
Utviklingsforstyrrelse	3 %
Medisinske problem	5 %
Annet	10 %

Tjenesten ser at barn med atferdsvansker og psykososiale vansker er den gruppen som øker mest. I tillegg blir sakene mer komplekse og sammensatte.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (negative tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	4 350	4 640	4 023	290	94
11 Andre driftsutgifter	736	956	748	220	77
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	2 175	2 348	2 013	173	93
13 Kjøp av tjenester	101	101	17	0	100
14 Overføringsutgifter	98	0	49	-98	0
15 Finansutgifter	6	0	0	-6	0
Sum utgifter	7 466	8 044	6 851	578	93
10 Lønnskostnader, netto	-250	0	-276	250	0
16 Salgs- og leieinntekter					
17 Refusjonsinntekter	-5 513	-5 817	-5 033	-304	95
18 Tilskudd fra stat og kommuner					
19 Finansinntekter	-1	0	-2	1	0
Sum inntekter	-5 765	-5 817	-5 311	-52	99
Netto	1 701	2 227	1 540	526	76

PPTV har et underforbruk på kr. 290 000,- i lønnsutgifter grunnet underbemanning. Dette skyldes vakanser i fagstillinger grunnet medarbeidere som er i omsorgspermisjoner. Som en konsekvens av underbemanningen, og prioriteringen av arbeide med enkeltsaker som følger av denne, har tjenesten også et underforbruk på andre driftsutgifter. Samlokalisering med Interkommunal barneverntjeneste medførte en innsparing på budsjettet for husleie

Årsverk:

Det ble redusert ett årsverk ved tjenesten i forbindelse med budsjett 2009. Dette har medført at tjenesten er sårbar i forhold til behovet for tilstedeværelse fra alle medarbeidere. De senere årene har flere medarbeidere vært ute i delvise omsorgspermisjoner. Dette har medført at tjenesten i perioder har hatt underbemanning, senest høsten/ vinteren 2011. På grunn av

faktiske kompetansekrav er det utfordrene å rekruttere inn nye medarbeidere til tjenesten ved ledighet i stillinger.

6.1.4 Utfordringer og strategier framover

PPTV sin hovedutfordring knytter seg til prioriteringer. Stortingsmelding nr. 18 skapte store forventninger til tjenesten ut fra en målsetting om å arbeide tettere på i klasserommet. Tjenesten skal jobbe mer på systemnivå, og mindre på individnivå. Samtidig skal tjenesten behandle enkeltsaker innen rimelig tid. PPTV ønsker i dette arbeidet en tettere dialog med tjenestens øvrige kommunale samarbeidsparter. Ut fra interessen omkring hvor mange saker tjenesten avviser i løpet av et år, og hvor mange saker PPTV ikke anbefaler spesialundervisning i, søker tjenesten å få bedre statistikk på dette i 2012. Videre søker tjenesten et fortsatt fokus på relasjonsbasert klasseledelse. Målet for 2012/13 er å styrke tjenestens kompetanse på området, og bruke dette aktivt i veiledning på individ- og systemnivå. Tjenesten ønsker en tettere dialog med regionens skole- og barnehageforum i 2012. PPTV må ha fokus på implementering av samhandlingsrutiner med barneverntjenesten i Vestre Slidre og Vang. Tjenesten har som mål å utarbeide tydeligere sakkyndige vurderinger rettet mot barn i førskolealder.

6.2 Interkommunal barneverntjeneste i Valdres

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og Øystre Slidre, Sør-Aurdal og Etnedal som samarbeidskommuner.

6.2.1 Helhetsvurdering

Etableringsprosessen som startet opp i 2010 er videreført inn i 2011. Prosessen med å få tre kontor og kulturer til å bli ett, viste seg å bli mer tidkrevende enn først antatt. Stor saksmengde og flere saker til behandling i Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker, medførte en dreining av fokus bort fra etableringsprosessen. Tjenesten konkluderte sommeren 2011 med å implementere moment fra spesialistmodellen fremfor å rendyrke generalistmodellen, som har vært kulturen til nå. Mot slutten av året ble det likevel besluttet at tjenesten har for få stillingshjemler til å unngå sårbarhet ved å spesialisere saksbehandlingen. Til tross for dette ser man at moment kan innføres og brukes i den videre prosessen.

Erfaringer tilsier at det er viktig med en helhetsvurdering når nye saker skal fordeles. Det er ikke utelukkende negativt å ha saker i egen kommune. Tjenesten skal yte tjenester til et langstrakt distrikt, og saksbehandlere bor forholdsvis spredt. For å utnytte fordelene med dette kan det være hensiktsmessig at fysisk avstand mellom klient og saksbehandler ikke er for stor.

6.2.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

I september 2011 ble Interkommunal barneverntjeneste i Valdres samlokalisert med Pedagogisk Psykologisk tjeneste for Valdres. I forbindelse med dette ble det bevilget skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Oppland. Deler av beløpet ble benyttet til et felles arrangement der alle ansatte i begge tjenestene deltok. Målet med arrangementet var todelt; tjenestene skulle få kunnskap hverandres arbeidsoppgaver og tjenestefelt, og tjenestenes medarbeidere skulle bli bedre kjent med hverandre.

Barneverntjenesten har i 2011 gjennomført en kursrekke jf Øyvind Kvellos metodikk for undersøkelser og samspill. Kursene hadde oppstart høsten 2010, og ble sluttført i 2011.

6.2.3 Resultat og avvik

Nøkkeltall 1. halvår 2011

Meldinger	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall mottatte meldinger	33	4	8	14

Undersøkelser	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall nye undersøkelser	30	2	8	14

Antall barn totalt i tiltak	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall barn i hjelpetiltak	37	8	13	33
Antall barn under omsorg	9	2	1	1

Fosterhjem	NAK	EK	ØSK	SAK
Barn i fosterhjem i kommunen	9	1	4	8
Barn under 18 år m/kommunalt tilsynsansvar	11	1	4	7

Nøkkeltall 2. halvår 2011

Meldinger	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall mottatte meldinger	20	3	17	10

Undersøkelser	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall nye undersøkelser	20	3	12	9

Antall barn totalt i tiltak	NAK	EK	ØSK	SAK
Antall barn i hjelpetiltak	29	6	12	31
Antall barn under omsorg	14	2	1	0

Fosterhjem	NAK	EK	ØSK	SAK
Barn i fosterhjem i kommunen	7	1	5	7
Barn under 18 år m/kommunalt tilsynsansvar	11	1	5	6

Tjenesten har fordoblet sin gjennomsnittelige fristoversittelsesprosent vedrørende gjennomføring av undersøkelser fra første til andre halvår i 2011. Dette er i tråd med innføring av Kvello-metodikken. Bredere kartlegging og større bevissthet i forhold til hvilke tiltak som iverksettes krever en mer grundig saksbehandling. Målet er at etter hvert som metoden blir implementert skal saksbehandlingstiden reduseres, og tiltakene bli mer spisset og føre til endring i barnets omsorgssituasjon.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (negative tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	11 434	6 639	3 134	-4 795	172
11 Andre driftsutgifter	3 165	2 125	768	-1 040	149
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	1 112	255	572	-857	436
13 Kjøp av tjenester	1 832	1 600	936	-232	114
14 Overføringsutgifter	1 619	350	451	-1 269	462
15 Finansutgifter	235	0	292	-235	0
Sum utgifter	19 396	10 969	6 153	-8 426	177
10 Lønnskostnader, netto	-505	0	-155	505	0
16 Salgs- og leieinntekter					
17 Refusjonsinntekter	-11 347	-5 855	-5 025	5 492	194
18 Tilskudd fra stat og kommuner	-650	0	-404	650	0
19 Finansinntekter	-292	0	0	292	0
Sum inntekter	-12 794	-5 855	-5 584	6 939	219
Netto	6 601	5 114	569	-1 487	129

Lønnsutgifter for administrasjonen i den interkommunale barneverntjenesten har, når en legger til tilskuddet fra den statlige opptrappingen, et underforbruk tilsvarende ca. 40 % stilling. Administrasjonens underforbruk er tilbakebetalt samarbeidskommunene ut fra vedtatt fordelingsnøkkel.

Kommune	NAK	EK	ØSK	SAK
Utgifter tiltak i hjemmet	1 294	520	555	592

Kommune	NAK	EK	ØSK	SAK
Utgifter tiltak utenfor hjemmet	5 691	1 494	1 201	596

Av tabellene; utgifter for tiltak i og utenfor hjemmet kan vi lese kommunenes faktiske utgifter for barneverntiltak 2011. Samarbeidskommunene refunderes for faktiske utgifter i forbindelse med tiltakene sine, slik at disse går i null. For vertskommunen Nord-Aurdal ble faktiske tiltaksutgifter liggende igjen i ansvar 503 – interkommunal barneverntjeneste. Den interkommunale barneverntjenestens avvik på kr. 1 487 illustrerer Nord-Aurdal kommunes overforbruk på barneverntiltak.

Årsverk: Interkommunal barneverntjeneste i Valdres består av 9.7 faglige årsverk. Det er en økning på 1 fagstilling i forhold til 2010 jf opptrappingsmidler fra Fylkesmann. I tillegg har tjenesten 0.5 årsverk til merkantil medarbeider. Gjennom deler av 2011 har 0.4 årsverk stått ubesatt grunnet omsorgspermisjoner.

6.2.4 Utfordringer og strategier framover

Prosessen med å innføre element av spesialistmodellen vil komme til å ha fokus framover. Mer spesifikt vil det blant annet bety at ansvaret for oppfølging av fosterhjem skal ligge hos

to saksbehandlere. Dette er barn som tjenesten har prioritert, og sagt de vil gi noe bedre enn det de hadde. To saksbehandlerne skal rendyrke denne oppgaven.

Tjenesten vil jobbe videre med å være tilgjengelige for samarbeidskommunene gjennom tverrfaglige team som allerede er etablert. En utfordring vil være å fordele ressursene forholdsmessig likt på de fire kommunene slik at den fysiske avstanden oppleves som mindre betydelig enn tidligere.

6.3 Interkommunal legevakt, Distriktsjordmortjeneste og Valdres lokalmedisinske senter (VLMS)

6.3.1 Helhetsvurdering

Samarbeidet fungerer i det store og hele bra.

6.3.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Valdres interkommunale legevakt (VIL):

Legevakta har fungert etter forutsetninger og mål også i 2011. Antall henvendelser på legevakt synes å ha stabilisert seg de siste årene og øker ikke i samme grad som tidligere. Imidlertid synes sesongene å bli stadig lengre, og det er relativt stor trafikk på legevakta hele året.

Det er utarbeidet en sak om ytterligere økning i det interkommunale legevaktsamarbeidet.

Legevakta er godt utstyrt akuttmedisinsk, men en del av utstyret deles med legesenteret og må forventes fornya ved flytting.

Legevaktbilen er et svært positivt bidrag til det akuttmedisinske tilbudet ved legevakta. Det er i øyeblikket fire av legene som har godkjent utrykningsbevis, for øvrig kan bilen kjøres av sykepleiere eller ambulansepersonell med de nødvendige beviser. Den gjør oss i stand til å komme raskt og sikkert fram ved akutte skader og sykdom og bringe mye utstyr ut til pasientene.

Alt i alt har legevakta fungert bra også i 2011, og vi ser fram til å utvikle den enda videre faglig ved den sannsynlige sammenslåingen neste år.

Valdres lokalmedisinske senter (VLMS):

Kommunen har oppgaver knyttet til koordinering og administrasjon av VLMS mens tjenestene er spesialisthelsetjenester som Sykehuset innlandet HF har ansvaret for. Kommunenes kostnader er derfor lønnskostnader til koordinering og noe driftskostnader.

Distriktsjordmortjenesten (Valdres Fødestogo):

Kommunenes ansvar er distriktsjordmortjenesten mens føde- og barselstilbud (Valdres Fødestogo) er spesialisthelsetjenester som Sykehuset innlandet HF har ansvaret for.

Svangerskapskontrollen ble sentralisert til Fagernes i 2010. Etter ett år opplever jordmødrene og også de fødende dette som positivt. Det føles trygt for de fødende og ha sett stedet der de evt. skal føde og å få hilse på de andre jordmødrene. Det er også en styrke faglig da jordmødrene kan søke råd hos hverandre.

6.3.3 Resultat og avvik

VLMS: Regnskapstallene viser kommunenes kostnader (administrasjon):

VLMS Prosjekt	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	293	298	272	5	98
11 Andre driftsutgifter	80	98	74	18	82
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	1	10	0	9	12
13 Kjøp av tjenester	1	1	1	0	100
14 Overføringsutgifter	0	0	0	0	0
15 Finansutgifter					
Sum utgifter	376	407	347	31	92
10 Lønnskostnader, netto	2	0	-2	-2	0
16 Salgs- og leieinntekter					
17 Refusjonsinntekter	-378	-396	-345	-18	95
18 Tilskudd fra stat og kommuner					
19 Finansinntekter					
Sum inntekter	-376	-396	-347	-20	95
Netto	0	11	0	11	0

Interkommunal legevakt: Merforbruk skyldes i hovedsak innkjøp av lydlogg. Det er forsøkt å spare inn på andre poster for å dekke dette.

Interkomm. legvakt	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	4 757	5 001	4 483	243	95
11 Andre driftsutgifter	47	49	52	2	96
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	2 135	1 887	1 788	-248	113
13 Kjøp av tjenester	55	54	21	-1	102
14 Overføringsutgifter	136	100	86	-36	136
15 Finansutgifter					
Sum utgifter	7 130	7 091	6 430	-39	101
10 Lønnskostnader, netto	-1	0	-14	1	0
16 Salgs- og leieinntekter					
17 Refusjonsinntekter	-7 129	-7 043	-6 415	86	101
18 Tilskudd fra stat og kommuner					
19 Finansinntekter					
Sum inntekter	-7 130	-7 043	-6 430	87	101

Netto	0	48	0	48	0
--------------	---	----	---	----	---

Distriktsjordmortjenesten:

Distriktsjordmortjenesten	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	2 430	2 119	2 072	-310	115
11 Andre driftsutgifter	27	64	45	37	43
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	0	0	2	0	0
13 Kjøp av tjenester	18	18	4	0	100
14 Overføringsutgifter	2	0	3	-2	0
15 Finansutgifter					
Sum utgifter	2 478	2 202	2 125	-276	113
10 Lønnskostnader, netto	-25	0	-6	25	0
16 Salgs- og leieinntekter					
17 Refusjonsinntekter	-2 453	-2 180	-2 119	273	113
18 Tilskudd fra stat og kommuner					
19 Finansinntekter					
Sum inntekter	-2 478	-2 180	-2 125	298	114
Netto	0	22	0	22	0

Sykefraværet er lavt i alle disse tjenestene.

Årsverk:

Interkommunal legevakt : Bemanningen utgjøres av fast ansatte sykepleiere / ambulansere arbeidere samt fastleger og legevikarer. Stillingen som legevaktsoverlege ble øket fra 10,67 % til 16 % fra mai 2011. Begrunnelsen er at det brukes mye tid på administrasjon og opplæring av både medarbeidere og leger. Det er en del oppfølging av klager og andre hendelser.

VLMS : 30 % stilling for leder og 5 % merkantil hjelp. Uendret siste året.

Distriktsjordmortjenesten: 3,6 årsverk som jordmor, av dette får kommunen refundert om lag halvparten fra Sykehuset innlandet HF.

6.3.4 Utfordringer og strategier framover

En utfordring i utviklingen av legevakta er at vikarleger gjerne vil ha så mange pasienter som mulig samtidig som vi skal forsøke å sette en standard for terskelen på legevakt. For øvrig synes bemanningen å være på et forsvarlig nivå, men ordningen har en framtidig utfordring i at flere leger nærmer seg 60 år og dermed har krav på fritak fra legevakt.

Det er planlagt en samling av legevakta for hele Valdres i de samme lokalene fra kl 15 på alle hverdager. Dette er godt begrunnet i forarbeidene til forslaget og vil kunne gjennomføres uten bygningsmessige endringer.

Det vil bli store endringer innen disse områdene fra 2015, når nytt bygg står ferdig.

Legevakten flytter ut av Fagernes legesenter og går over til å være en ren legevaktsentral, det vil kreve noe planlegging i forhold til innkjøp av utstyr og drift. Det samme gjelder Valdres Fødestogo som også går inn i samdrift med de andre interkommunale tjenestene i bygget. Det

må lyses ut og ansettes jordmødre i god tid før oppstart. Der er det snakk om 1,4 årsverk i tillegg til det en har nå, altså fem stillinger totalt. En regner med at det fortsatt vil være utfordrende å skaffe jordmødre med den nødvendige kompetansen. Barnepleierne vil gå inn i ledige hjemler i Nord-Aurdal kommune, dette krever en omstilling hos dem.

6.4 Felles kvalifiseringstjeneste

Tjenesten er et samarbeid med Nord-Aurdal som vertskommune og Øystre Slidre som samarbeidskommune.

6.4.1 Helhetsvurdering

Den felles kvalifiseringstjenesten er et samarbeid mellom Nord-Aurdal og Øystre Slidre kommune om bosetting, integrering og kvalifisering av flyktninger.

Det er godt samarbeid mellom kommunene. Det er bosatt følgende personer i 2011:

Nord-Aurdal kommune: 10 personer
Øystre Slidre kommune: 2 personer

6.4.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

- Ny pedagogisk leder ansatt
- Innført nettbasert læreverk "NorskPluss" er et godt læreverk med utviklingsmuligheter for den enkelte elev
- Gjennomsnitt på 45 elever gjennom året
- Arrangert den årlige skidagen på Merket i Tisleidalen
- Svømming for elevene hver mandag
- Mangel på boliger gjorde at det ble bosatt bare 2 flyktninger i Øystre Slidre
- Boliger skaffes på det private markedet
- God tilgang på språkpraksisplasser i privat og offentlig sektor.
- Økt satsing på bofellesskap reduserer bo utgiftene for den enkelte flyktning
- Lavt sykefravær ansatte og elever

6.4.3 Resultat og avvik

God økonomistyring som gir godt økonomisk resultat. Tjenesten er delt i to tjenester/ansvar (opplæring fremmedspråklige og interkommunal flyktningstjeneste); det arbeides på tvers innenfor disse to ansvarsområdene, så resultatene må sees i sammenheng. Resultatet kan variere noe fra år til år, på grunn av nye elevgrupper to ganger årlig, som kan gi ulike utfordringer. Det er oppnådd veldig bra måloppnåelse ved testing Gjøvik læringscenter.

Oversikt over bosatte og elever gjennom året i Nord-Aurdal kommune:

Ant.pers.5 års periode	Introelever 1-12 mnd	Intro avsluttet	Rett/plikt innvandrere	Betalende	Familiegj.	Flyttet	Antall totalt
43	29	11	3	11		7	42

Oversikt over bosatte og elever gjennom året Øystre Slidre kommune:

Ant.ers.5 års periode	Introelever 1-12 mnd	Intro avsluttet	Rett/plikt innvandrere	Betalende	Familiegj.	Flyttet	Antall totalt
12	9	4	1	5		5	15

Tabell: Økonomisk resultat for felles opplæring fremmedspråklige⁴⁵. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (negativt tall er overforbruk). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	1 051	1 045	1 103	-6	101
11 Andre driftsutgifter	110	165	75	55	67
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	10	15	170	5	66
13 Kjøp av tjenester	18	43	17	25	42
14 Overføringsutgifter	62	0	176	-62	0
15 Finansutgifter					
Sum utgifter	1 251	1 268	1 541	18	99
10 Lønnskostnader, netto	-6	0	-57	6	0
16 Salgs- og leieinntekter	-92	-105	-84	-13	88
17 Refusjonsinntekter	-302	0	-286	302	0
18 Tilskudd fra stat og kommuner					
19 Finansinntekter	0	0	-117	0	0
Sum inntekter	-400	-105	-544	295	136
Netto	851	1 163	997	313	73

Tabell: Økonomisk resultat for felles flyktningetjenesten⁴⁶. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (negativt tall er overforbruk). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	1 763	1 804	1 730	41	98
11 Andre driftsutgifter	182	145	179	-37	125
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	33	84	39	51	39
13 Kjøp av tjenester	189	215	28	26	88
14 Overføringsutgifter	15	0	25	-15	
15 Finansutgifter					
Sum utgifter	2 182	2 248	2 001	67	97
10 Lønnskostnader, netto	-127	0	-8	127	
16 Salgs- og leieinntekter					
17 Refusjonsinntekter	-526	-400	-365	126	131
18 Tilskudd fra stat og kommuner	0	0	0	0	0
19 Finansinntekter					
Sum inntekter	-652	-400	-373	252	163
Netto	1 529	1 848	1 627	319	83

Årsverk: Totalt 5,3 årsverk

⁴⁵ Består av tjenestene 4010 Opplæring fremmedspråklige og 4315 Flyktningeadministrasjon, begge på ansvar 532 flyktning, men eksklusive inntekter på kontogr. 18.⁴⁶ Består av tjenesten 4315 Flyktningeadministrasjon på ansvar 534 Interkommunal flyktningetjeneste.

6.5 Valdres brannforebyggende avdeling

6.5.1 Helhetsvurdering

Tjenesten er drevet i samsvar med budsjett. Fastsatte mål og tiltak er ikke nådd fullt ut.

6.5.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Etter årsplan for 2011 gjennomførte avdelingen følgende:

- Tilsyn av § 13 objekt
- Tilsyn med anlegg/lager farlig stoff
- Opplæring av brannvernledere og annet personell
- Forhåndskonferanser og brannteknisk bistand kommuner
- Deltakelse på brannøvelser i større bedrifter
- Deltagelse på "Brannforebyggende forum, Lillehammer"
- Undervisning for barneskolen
- Tilsyn fyrverkeriutsalg
- Tilsyn rømningsveier ved kjøpesentra i Valdres i juletrafikken

6.5.3 Resultat og avvik

Effektiviteten og ressursbruken har vært god. Tjenesteproduksjonen har ikke fullt ut nådd de fastsatte mål og tiltak. Hovedårsaken til dette er sykemeldinger. Det har videre vært en periode med vakanse etter at leder for avdelingen sluttet. Avdelingen har samtidig hatt en økning i arbeidsmengde. Økonomien har vært god. Regnskapstallene ligger 37 000 under budsjett i hovedsak grunnet refusjon av sykepenger.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	1168	1350	1474	182	86
11 Andre driftsutgifter	141	183	136	42	77
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	0	0	12	0	0
13 Kjøp av tjenester	38	38	5	0	100
14 Overføringsutgifter	10	0	10	-10	0
15 Finansutgifter					
Sum utgifter	1356	1571	1636	215	86
10 Lønnskostnader, netto	-302	0	-145	302	0
16 Salgs- og leieinntekter					
17 Refusjonsinntekter	-1091	-1515	-1552	-424	72
18 Tilskudd fra stat og kommuner					
19 Finansinntekter					
Sum inntekter	-1393	-1515	-1697	-122	92
Netto	-37	56	-61	93	-66

Av i alt 181 objekter underlagt § 13 i brann- og eksplosjonsvernloven med tilsyn i 2011 ble følgende resultat av året:

- 105 utførte tilsyn § 13
- 0 utført tilsyn anlegg/lager farlig stoff
- 76 § 13 gjenstod ved årets slutt

19 C objekt med tilsyn (2012), er ikke med i oppgitt antall objekt. 8 stengte § 13 objekt er medregnet i samsvar med DSB's instruks.

Fordeling mellom kommunene, -utførte tilsyn i A, B og C objekt.

	A-obj	Total A		B-obj	Total B		C-obj	Total C		Herav egen melding	Herav farlig stoff
Etnedal	4	14		0	3		0	0		0	0
Nord-Aurdal	19	37		6	11		0	11		2 - B	1
Sør Aurdal	15	22		6	7		0	1		1 - A 2 - B	0
Vang	19	23		3	3		0	1		2 - B	0
Vestre Slidre	12	20		1	8		0	6		1 - B	1
Øystre Slidre	18	31		2	2		0	0		0	0
SUM											
Valdres	87	147		18	34		0	19		8	2
%	59%			53%							

Tilsynene i Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre og Øystre Slidre har blitt mest skadelidende av sykemeldingene/fraværet i 2011. Det har også vært sett på når på året tilsynene var gått i 2010, for ikke å bli "hengende" for mye på etterskudd. Tilsynene i C-objektene har vært planlagt i 2012 fra tidligere.

Årsverk: Tjenesten har 3 årsverk.

6.5.4 Utfordringer og strategier framover

Avdelingen vil arbeide videre etter årsplan for VBA 2012 som fokuserer på oppfyllelse av mål satt for lovpålagte og risikobaserte tilsyn, og i mindre grad undervisning, øvelser, aksjoner etc. Videre vil det bli fokusert på nødvendig kompetanseheving, og på generelt samarbeid med bygningsmyndighetene.

Utfordringer dette året vil være økende byggeaktivitet av større og mer komplekse bygg, hvor brannmyndighetene i større grad enn tidligere bistår i prosjektene.

6.6 Innkjøp Valdres

6.6.1 Helhetsvurdering

Regelverket for offentlige anskaffelser er komplekst, og det er lett å trå feil i anbud og prosesser, med påfølgende risiko for kommunene. Det vurderes å være et forbedringspotensial vedrørende innkjøp i den enkelte kommune; herunder blant annet vedrørende (sentral) kompetanse, innkjøpsledelse, organisering, kjøp på rammeavtaler og oppfølging av avtaler / kontrakter. Det er alltid penger å spare. En strategiplan for innkjøp synes å være nødvendig, og en slik plan er da også under arbeid.

Det har for 2011 ikke blitt foretatt så mange nye felles større anbudsprosesser som året før. Tiden har gått noe mer med til kontraktsoppfølging, prosjektdeltakelse, rådgivning/bistand, forsikringsarbeid og strategiarbeid. Det er utfordrende og sårbart med bare ett årsverk i felles innkjøpsordning.

6.6.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Innkjøpskoordinatorens hovedoppgaver er:

- Sørge for den daglige drift og utvikling av den interkommunale innkjøpstjenesten
- Være leder og saksbehandler i felles anskaffelsesprosesser på vare-/tjenesteområder
- Være rådgiver for kommunene.

Innkjøpskoordinatoren sitter i styringsgruppa for forsikringssamarbeidet med Gjøvik- og Hadelandsregionen (FOKSO). Det vises til egen årsrapport for forsikringssamarbeidet. Innkjøpskoordinatoren har deltatt på ett fagseminar/årsmøte i regi av KSI (kommunesektorens innkjøpsforum) samt 2 KIFHO-seminarer (Kommunalt innkjøpsforum Hedmark-Oppland). Innkjøpskoordinatoren har vært og er med i prosjekt "Knutepunkt Oppland" med fokus på hvordan ivareta miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser.

Det er arbeidet med anskaffelsesstrategi for Valdres-kommunene.

I 2011 er det arbeidet med anskaffelser/avtaler og kontraktsoppfølging på følgende felles vare- og tjenesteområder:

Vare-/tjenesteområder	Avtale/Kontrakt Tidsrom	Besparelser/ besparelspotensial	Ca kjøpsvolum årlig
Medisinsk forbruksmateriell / Inkontinensprodukter	Ny avtale våren 2009. Kontraktsoppfølging, evaluering og fornyelse av avtalen i 2011	Ved siste anbud i 2009: ca 30 % (ca 700.000 kr)	1,9 mill kr
Forsikring	Ny avtale fra 2010. Løpende arbeid. Se egen årsrapport	Ved siste anbud i 2009: ca 15 % (ca 1,1 mill kr)	Ca 7,2 mill kr, herav ca kr 3,5 mill vedr personal
Renholdsprodukter, papir, plast	Anbud. Ny avtale fra 1.6.2010. Kontraktsoppfølging og evaluering i 2011	Ca 50 % (ca 900.000 kr)	Ca 1,8 mill kr
Kontor-, skole- og datarekvisita	Anbud. Ny avtale fra 1.7.2010 Kontraktsoppfølging og evaluering i 2011	Ca 50 % (ca 550.000 kr)	Ca 1,1 mill kr
Legemidler / Apotekvarer /	Anbud. Ny avtale fra 1.9.2011.	Ca 1million kroner	Ca 2,5 mill kr i

Farmasøytisk tilsyn			2010
Lyskilder, batterier og el-materiell	Evaluert og fornyet med Auralight as fra 1.6.2011 ihht fylkesavtalen		
Matvarer storhusholdning	5 avtaler i 2008, evaluert og forlenget i 2011		Ca 6 mill kr
Oljeprodukter (drivstoff/fyringsolje)	Avtaler gikk ut 31.8.2010. Har opsjon med Hadelands-komm. Vurderer egen anskaffelse		
Alkoholkontroll / Røykelovkontroll	Avtale gikk ut 31.12.2010. Evaluert i 2011 og med opsjon søkt forlenget med 2 år		
Arbeidstøy / Sko	Arbeid med anbud høsten 2011		Ca 500.000

Det har vært arbeidet med kontraktsoppfølging på øvrige avtaleområder etter behov og kapasitet. Det er utført sporadisk bistand, råd og veiledning gjennom året mht ulike avtaler og enkeltanskaffelser i kommunene, herunder IKT-avtalene.

Interkommunale/regionale instanser og kirkelige fellesråd blir gitt mulighet til å delta på innkjøpsavtaler på aktuelle vare-/ tjenesteområder.

6.6.3 Resultat og avvik

En har stort sett kommet igjennom de felles anbudsprosesser og oppgaver som var planlagt. En var noe på etterskudd med avtale på arbeidstøy og oljeprodukter. Det har vært aktuelt å tiltre en opsjon med Hadelands-kommunene vedrørende oljeprodukter, men pga skifte i mannskap der ble prosessen utsatt.

Utarbeidelse av policydokument for ivaretagelse av miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser var planlagt, men er blitt en del av arbeidet med anskaffelsesstrategi. Strategi-arbeidet fortsetter i 2012.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Budsjett	Rev. budsjett	Regnskap	Avvik, kr	Avvik, %
10 Lønnskostnader, netto	563		568	5	
11 Andre driftsutgifter	48		56	8	
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	2		0	-2	
13 Kjøp av tjenester	0		2	2	
14 Overføringsutgifter	3		2	-1	
15 Finansutgifter	0		0	0	
Sum utgifter	616		628	12	1,8
16 Salgs- og leieinntekter	0		0	0	
17 Refusjonsinntekter	616		628	12	
18 Tilskudd fra stat og kommuner	0		0	0	
19 Finansinntekter	0		0	0	
Sum inntekter	616		628	12	1,8
Netto	0		0	0	

Avvik i kroner er på forhånd signalisert og klarlagt med styreleder og skyldes bl a ekstra kostnader ved høyere møteaktivitet

Årsverk: 1,0 . Den interkommunale innkjøpsordningen består av 1,0 årsverk. Det har vært slik i 9 år. Årsverket går i hovedsak med til å arbeide med felles anbudprosesser og avtaleoppfølging. I tillegg er man avhengig av delaktighet fra den enkelte kommune, særlig i form av deltakelse i fag-/brukergrupper. Hvor mye personalressurser den enkelte kommune bruker på innkjøp, både internt og interkommunalt, vites ikke.

6.7 Forsikringsordningen for kommunene i Valdres (FOKVA)

6.7.1 Helhetsvurdering

Forsikringssamarbeidet drives i praksis av innkjøpskoordinatoren og en forsikringskontakt fra hver kommune, som sammen utgjør forsikringsutvalget. Samarbeidet fungerer godt, også mot leverandør. FOKVA har nytte av forsikringssamarbeid med FOKSO (Gjøvik- og Hadelandsregionen). Det foregår et arbeid med innkjøpsstrategi for Valdres-kommunene. Det har vært arbeidet litt med forsikringspolicy/-strategi, men det bør settes mer eget fokus på dette.

6.7.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

Forsikringsordningens formål er å ivareta forskjellige oppgaver av felles interesse i sammenheng med forsikringsavtalene:

- Anskaffelser/anbud, herunder planlegge og gjennomføre kjøp av forsikringstjenester. Bruke parallelle rammeavtaler med nødvendige konkurranser mellom prekvalifiserte leverandører
- Administrere og samordne bestillings- og fornyelsesprosesser
- Avtaleforvaltning (foreta evaluering og oppfølging av forsikringskontraktene)
- Rådgivning mot egen organisasjon
- Kompetansetiltak
- Skadeforebyggende tiltak / risikostyringstiltak.

Kommunene søker å oppnå følgende fordeler gjennom ordningen:

- Lave driftskostnader (unngå parallellarbeid, felles utnyttelse av eventuelle eksterne ressurser)
- Gode betingelser (storkjøp gir lave priser og storkundeløsninger på produkter og service, pluss eventuell administrasjonsprovisjon)
- Kompetanse (bredere kompetansemiljø, felles strategiutvikling).

Valdres Gjensidige Brannkasse (Brannkassa) har i 2011 vært totalleverandør av forsikringene. Det utøves faglig samarbeid med FOKSO (Gjøvik-regionen og Hadelandsregionen). Innkjøpskoordinatoren deltok i styringsgruppen i FOKSO og på deres fagdag. Samarbeidet med Fokso vurderes som nyttig. Leder har, sammen med FOKSO og BRAH-kommunene (Bærum, Røyken, Asker, Hurum), deltatt i ei arbeidsgruppe for vurdering av et større interkommunalt nettverk innen forsikringssamarbeid.

Gjennomgående saker i året:

- Poliseoppfølging
- Skadeforebyggende og risikoreduserende tiltak
- Referatsaker, spørsmål, avklaringer.

Det har vært noe arbeid med innføring av nytt faktureringsprinsipp.

Tiltak innen risikostyring og kompetanseheving:

Enkelte kommuner har også i 2011 utført avvikslukking etter gjennomført prosjekt el-kontroll / termografering i 2009 (ca 50 bygg). Det er avholdt personalforsikringsseminar med ca 35 deltakere fra Valdres-kommunene.

Det er arbeidet med forberedelser til fagseminar/sikkerhets for brannvernledere. Det er arbeidet med forberedelser til nytt el-kontroll- / termograferingsprosjekt (forankret i styret).

Møter. Det er avholdt til sammen 2 møter i forsikringsutvalget.

6.7.3 Resultat og avvik

Forsikringsarbeidet er gjennomført noenlunde i samsvar med målet for året og i forståelse med kommunene og Brannkassa.

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Budsjett	Rev. budsjett	Regnskap	Avvik, kr	Avvik, %
10 Lønnskostnader, netto	0		0	0	
11 Andre driftsutgifter	21		17	-4	
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	80		23	-57	
13 Kjøp av tjenester	7164		7164	0	
14 Overføringsutgifter	21		1	-20	
15 Finansutgifter	256		317	61	
Sum utgifter	7542		7522	-20	0,3
16 Salgs- og leieinntekter	0		0	0	
17 Refusjonsinntekter	7542		7522	-20	
18 Tilskudd fra stat og kommuner	0		0	0	
19 Finansinntekter	0		0	0	
Sum inntekter	7542		7522	-20	0,3
Netto	0		0	0	

Kostnadene relaterer seg til reise, annonse, bevertning og konsulentkjøp. Mindreforbruk i forhold til budsjett skyldes at utgifter til skadeforebyggende tiltak og konsulentkjøp ble mindre enn antatt.

Betalt forsikringspremie, skadestatistikk, fondsmidler

Oversikten under viser betalt premie (eks naturskade), skadestatikk og fondsmidler til formål forsikring/skadeforebyggende aktiviteter. Tall i parentes er for 2010 (prosentvis endring, antall, kr).

Kommune	Sum premie for 2011 i 1000 kr	Antall skader	Fastsatt erstatning i 1000 kr etter skader	Til bundet fond i kr	Sum bundet fond i kr
Nord-Aurdal	3077 (+5,4)	16 (12)	594 (1473)	139766	139766
Sør-Aurdal	1212 (-0,1)	5 (2)	45 (56)	50927	50927
Øystre Slidre	965 (+7,2)	8 (3)	847 (24)	39161	39161
Vestre Slidre	748 (+7,5)	1 (2)	0 (700)	28837	28837
Vang	919 (+6,1)	7 (3)	309 (284)	36967	36967
Etnedal	599 (+8,9)	0 (0)	709 (0)	21722	21722
Sum Valdres	7.520 (+5,3)	37 (22)	2.504 (2.537)	317380	317380

Om lag halvparten av premien er personalforsikring, og den andre halvdel er tingskade-forsikring (eiendom/kjøretøy). Sum premie er økt med ca 376.000 kroner fra 2010 til 2011 (+5,3 %). For 2011 var indeksreguleringen for næringslivet: bygning 0,9 % (fjoråret 2,8), maskin / inventar / løsøre 2,0 % (4,7). Folketrygdens grunnbeløp (G) ble økt med 4,7 % fra 1.5.2011. Kommunene velger selv egenandelsstørrelse. Denne varierer fra kr 50.000 til kr 250.000. Oversikten viser at antall skader har økt, mens fastsatt erstatning er på det samme. Til orientering får skader i én kommune ikke innvirkning på premien i en annen kommune.

Årsverk: Det er ingen avsatte årsverk til ordningen. Fellesarbeidet utføres av innkjøpskoordinatoren (Innkjøp Valdres), som er leder/sekretær for FOKVA.

6.8 Interkommunal arbeidsgiverkontroll

6.8.1 Helhetsvurdering

Arbeidsgiverkontrollen utfører kontroll av arbeidsgivere innen innberetning, skattetrekk og arbeidsgiveravgiftsområdet for samtlige seks kommuner i Valdres. Noen kontroller blir utført innen satsingsområda til Skatt Øst.

6.8.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

For 2011 er det utført totalt 74 regnskapskontroller. Av dette 12 begrensa kontroller. Dette fordeler seg med 31 på Nord-Aurdal (2 av disse påbegynt i 2010), 10 på Sør-Aurdal (3 påbegynt i 2011, ikke ferdig), 12 på Øystre Slidre (i tillegg 1 som ikke er fullført, 1 påbegynt i 2010 ferdig 2011), 8 på Vestre Slidre, 8 på Vang og 5 på Etnedal.

Iht. krav frå Skatt Øst skal det bli kontrollert 5% av arbeidsgivermassen. I 2011 vart det totalt utført 74 kontroller. Dette utgjør 6,3% av arbeidsgivermassen.

Satsingsområda til Skatt Øst for 2011 var fri bil, mellomregning og obligatorisk tjenstepensjon. Det er ikke gjennomført mange kontroller på disse områda. Det blir gitt en del tips til Skatt Øst på andre områder enn lønn som er oppdaget under kontrollen. Skatt Øst prioriterer ikke kontrollsamarbeid med skatteoppkreverne og det har derfor ikke vært slik samarbeid.

6.8.3 Resultat og avvik

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (negative tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	Regnskap 2011	Bud. rev. 2011	Regnskap 2010	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	381	474	454	93	80
11 Andre driftsutgifter	49	61	59	12	80
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	2	2	2	0	83
13 Kjøp av tjenester	1	0	2	-1	0
14 Overføringsutgifter	381	474	454	93	80

15 Finansutgifter					
Sum utgifter	433	537	516	104	81
10 Lønnskostnader, netto					
16 Salgs- og leieinntekter					
17 Refusjonsinntekter	-433	-537	-516	-104	81
18 Tilskudd fra stat og kommuner					
19 Finansinntekter					
Sum inntekter	-433	-537	-516	-104	81
Netto	0	0	0	0	

Tjenesten hadde budsjett for heile året 2011, men ble fra 01.11.2011 innlemmet i Skatteoppkreveren for Valdres. Dette er grunnen til at forbruket er lavere enn budsjett.

Årsverk: Arbeidsgiverkontrollen har ett årsverk, dette er det samme som tidligere.

6.8.4 Utfordringer og strategier framover

Arbeidsgiverkontrollen er fra 1. november 2011 en del av Skatteoppkreveren for Valdres om med dette en del av et større fagmiljø.

Strategier framover blir dels å følge satsingsområdene og prioriteringene slik Skatt Øst legger opp til. Pga. endring av revisjonsplikta vil en kontrollere bl.a. aksjeselskap uten revisor og uten regnskapsfører. Ellers blir det gjort en del utplukk av ettersynsobjekt fra Datavarehuset i Skatt Øst.

6.9 Skatteoppkreveren for Valdres

Kommunene i Valdres etablerte fra 1. november 2011 felles skatteoppkrever.

6.10 IKT Valdres

6.10.1 Helhetsvurdering

2011 var det første driftsåret for IKT Valdres som et interkommunalt selskap, og selv om vi i flere år har jobbet som en enhet så har det også vært nødvendig med en del justeringer og avklaringer i løpet av året.

Med unntak av problemer knyttet til stormen i romjulen så leverer IKT Valdres den avtalte tilgjengeligheten på IKT systemene, men vi har dessverre for ofte for lang feilrettingstid på innmeldte saker. Spesielt i tilfeller med feil på PC'er har vi på grunn av utfordringer med vår underleverandør brukt lengre tid enn det som er skissert i tjenesteavtalen.

IKT Valdres har en veldig stor arbeidsbelastning, med til dels komplekse problemstillinger som kan geografisk spredt over et stort område.

Økonomisk har IKT Valdres hatt større inntekter og lavere kostnader enn budsjettet noe som bidrar til et driftsresultat på ca 1.5 millioner kroner. Større inntekter skyldes driftsavtale med

Vang Energiverk KF og at økningen i antall PC'er skjedde tidlig på året (konsekvens av pris-modellen).

6.10.2 Sentrale hendelser og aktiviteter

IKT Valdres har jobbet med de tiltak som er skissert i handlingsplanen for 2011:

- Endringer i rutiner og prosedyrer for å sikre bedre kvalitet
- Oppgradering serverpark
- Utvidet overvåkning
- Konsolidering av nettverksdomener (fjerne gamle lokale nettverksoppsett i den enkelte kommune)
- Innført teknisk løsning for Feide
- Utarbeidet ny virksomhetsplan for IKT Valdres
- Ferdigstilt utrullingsløsning
- Definert målbilde for telefoni og anskaffet ny avtale for 4 år
- Innført nye fagsystem(Plandialog, Praktiske Prosedyrer for Sykepleiere, Acos IP/IOP verktøy, oppkobling mot Norsk Helsenett)

I tillegg hadde vi i romjulen en alvorlig hendelse hvor storm medførte at infrastrukturen mellom datasentraler på Fagernes og kommunale lokasjoner i Valdres var nede. Dette medførte at flere virksomheter var uten datasystemer i opptil 3 dager.

6.10.3 Resultat og avvik

Av planlagte tiltak er alle startet og de fleste gjennomført, vi har dessverre ikke fått ferdigstilt serveroppgradering og nettverkskonsolidering da dette må gjøres gradvis for å ikke skape ustabilitet i den daglige driften.

Vi har i hele året jobbet med å utbedre lokalinfrastruktur rundt i kommunene, dette arbeidet fortsetter også i 2012.

Driftssenteret er bemannet hver uke hele året, normalt med 3 personer, disse løser innmeldte saker og håndterer driftsavvik. I løpet av et år har vi opp mot 4.000 henvendelser fra brukerne.

I 2011 er det også anskaffet, klargjort og utplassert ca 400 PC'er(utskiftninger og utvidelser)

Tabell: Økonomisk resultat. Avvik mellom regnskap og revidert budsjett (positive tall er merforbruk). Tall i 1000 kr.

	B2011	B2011 rev	R2011	Avvik, kr	Forbruk, %
10 Lønnskostnader, netto	6280		62120	-159	99
11 Andre driftsutgifter	7088		6957	-130	98
12 Utstyr, vedlikehold m.m.	4368		4507	139	103
13 Kjøp av tjenester			100	100	
14 Overføringsutgifter			2765	2765	
15 Finansutgifter	450		163	-287	36
Sum utgifter	18186		20613	2427	113

16 Salgs- og leieinntekter	18204		18814	-610	103
17 Refusjonsinntekter			3250	3250	
18 Tilskudd fra stat og kommuner			3000	-3000	
19 Finansinntekter			75	-75	
Sum inntekter	18204		25138	-6934	138
Netto	18		4526	-4508	251

Det er for IKT Valdres vanskelig å forutsi i hvor stor grad kommunene ønsker å øke antall PC'er, tynnklienter og lignende og budsjettet er basert på vedtatt utskiftningsplan. Vi har derfor et overforbruk på post 12, men dette resulterer også i økte salgsinntekter i post 16.

Post 14 er innbetalt merverdi, og korresponderer med refusjon av merverdi som ligger i post 17.

Post 18 inneholder innbetalt egenkapital fra kommunene ved etableringen av IKT Valdres som interkommunalt selskap og bidrar til at regnskapet viser et driftsresultatet som er 3 millioner høyere enn hva det reelle resultatet av driften faktisk er.

Budsjettet er laget med utgangspunkt i at investeringer lånefinansieres og avdras over 5 år. Lånet ble ikke tatt opp i 2011 med det resultat at driftskostnadene ble redusert og at disponibel egenkapital ble redusert. Budsjettet for 2012 er laget med forutsetning om at låneopptaket gjennomføres for å ferdigstille ikke gjennomførte investeringer og for å motvirke negativ egenkapital utvikling.

Netto resultat når man korrigerer for innskudd av egenkapital er et overskudd på ca 1,5 millioner.

Det er to vesentlige forhold som bidrar til driftsresultatet på 1,5 millioner kroner, ca 900.000 i merinntekter som skyldes økning i antall klienter hos kommunene, salg av tjenester til Vang Energiverk KF og refusjon MVA fra investeringer og ca 500.000 kroner i "mindre bruk" for renter og avdrag.

Det er investering for 1,75 millioner kroner i 2011 og likviditetsmessig ble derfor egenkapitalen redusert med 250 tusen kroner som følge av driften i 2011.

Årsverk: 11

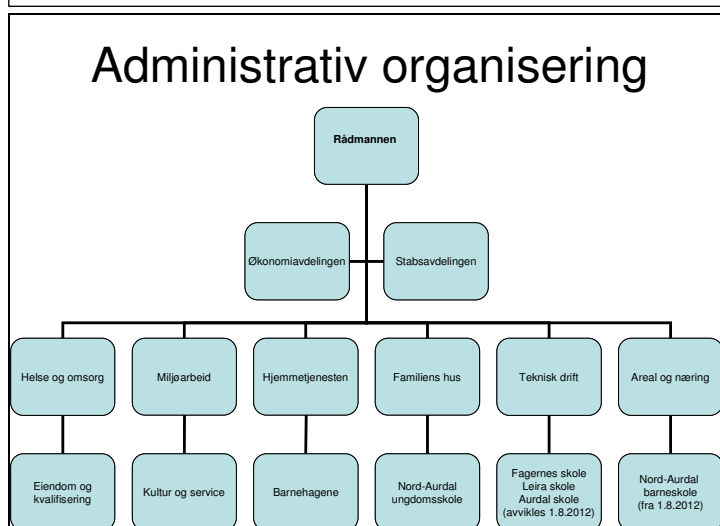
7 Vedlegg II

7.1 Organisasjonskart

Formannskapetets medlemmer var etter valget i 2011:

1. Inger Torun Klosbøle (AP)
2. Olav Magne Thyri (AP)
3. Knut Ove Hennum (SP)
4. Tone Irene Meisdalen (SP)
5. Olaf Nils Diserud (Frp)
6. Svein Børve (H)
7. Hilde Tveiten Døvre (V)

7.2 Om kommuneregnskapet

Kommunens årsregnskap føres i henhold til kommuneloven § 47, forskrift til loven og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens årsregnskap er inndelt i driftsregnskap, investeringsregnskap og balanseregnskap.

Driftsregnskapet:

Omfatter alle løpende utgifter og inntekter vedrørende kommunens drift, herunder renter og ordinære avdrag på lån og avsetning til og bruk av fond og annen egenkapital.

Investeringsregnskapet:

Omfatter utgifter til investeringer, utlån og ekstraordinære avdrag på lån. Angir også hvordan disse utgiftene er finansiert ved bruk av lån, inntekter fra salg av driftsmidler, egenkapital m.v.

Balanseregnskapet:

Gir oversikt over bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital pr. 31.12.

Regnskapsprinsipper:

Kommunale regnskap føres etter de regnskapsprinsipper som følger av kommunelovens § 48 og regnskapsforskriftens § 7.

Årlige avskrivninger vises som en driftsutgift, og påvirker derved kommunens brutto driftsresultat. Denne utgiften nulles ut, slik at netto driftsresultat ikke påvirkes av avskrivninger. Isteden føres avdrag på lån som en finansutgift.

Regnskapet føres etter bruttoprinsippet, som betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter eller fradrag i utgifter for tilhørende inntekter. Dette innebærer at når for eksempel utgifter til lønn stiger p.g.a. sykefravær, fremkommer denne lønnsutgiften brutto under driftsutgifter, mens sykepengerefusjon føres som en driftsinntekt. I hovedoversikt drift (side 9) fremkommer da et avvik på lønnsposter som ikke samsvarer med det reelle avviket. I avsnittet 2.2.1 Viktige faktorer bak resultatet på side 10 er det gitt en forklaring på de viktigste økonomiske avvikene, herunder avvikene i lønnsbudsjettet. Tilsvarende gjelder for merverdiavgift, der betalt merverdiavgift føres som en driftsutgift, mens refusjon av merverdiavgift er en driftsinntekt. Både refusjon av merverdiavgift og sykepenger fremkommer som "overføring med krav til motytelse" i hovedoversikt drift. Det vil derfor naturlig være et betydelig avvik mellom budsjett og regnskap på denne posten.

7.2.1 Sentrale resultatmål i driftsregnskapet

De viktigste resultatmålene i driftsregnskapet er:

- Brutto driftsresultat
- Netto driftsresultat
- Regnskapsmessig mer- eller mindreforbruk

Tabellene nedenfor viser hvordan resultatene framkommer:

Brutto driftsresultat
Driftsinntekter
- Driftsutgifter
= Brutto driftsresultat

Netto driftsresultat
Brutto driftsresultat
+ Finansinntekter
- Finansutgifter
= Netto driftsresultat

Regnskapsmessig mer/mindreforbruk
Netto driftsresultat
+ Bruk av fond og annen egenkapital
- Avsetning til fond og annen egenkapital
= Regnskapsmessig mer/mindreforbruk

Tabellen nedenfor gir noe mer forklaring på resultatmålene i driftregnskapet.

Resultatmål	Forklaring
Brutto driftsresultat	Viser hvor stor del av driftsinntektene som er igjen etter at utgifter knyttet til kommunens drift er dekket.
Netto driftsresultat	Netto driftsresultat viser om drifts-, rente- og avdragsinntektene har vært tilstrekkelige til å dekke ikke bare driftsutgiftene, men også renteutgifter og avdrag på investeringslån. Netto driftsresultat kan benyttes til avsetninger og til finansiering av investeringer, og sier derved noe om kommunens økonomiske handlefrihet. Ved vurdering av netto driftsresultat må en ta hensyn til evt. øremerkede midler kommunen har mottatt, men som ikke fullt ut er disponert i inntektsåret. De øremerkede midlene vil være medtatt i sin helhet under driftsinntekter, mens avsetning av den ubrukte andelen til fond først skjer under punktet interne finanstransaksjoner. Når de avsatte øremerkede midlene brukes året etter, vil utgiftene fremkomme som driftutgift og påvirke netto driftsresultat, mens bruken av avsatte midler vises under interne finanstransaksjoner. Se årsregnskapet note 16.
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	Dette resultatmålet sier isolert sett lite om hvordan kommunens økonomi utvikler seg. Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk viser hvordan kommunen har gått i forhold til kommunestyrets budsjettvedtak for det aktuelle år